

እግዚአብሔር የሚቀናው በጣም ስለሚወደን ጉዳታችን ግድ ስለሚለው ብቻ ነው። የፈለግነውን እንድንመርጥ ሙሉ ነጻነት ለጥቶናል። ከፈለግን ፍጹም ሕይወት የሌላቸውና ሕይወት ሊሰጡን የማይችሉትን ጣዖታት ለማምለክ ብንመርጥ ምርጫችንን ያከብራል። ዋናው አሸዋ የሞላበትን የውሃ ጉድጓድ እጆቻችን እስኪደሙ ድረስ ደክሞን እስክናቆም ድረስ ለራሳችን መቆፈር ብንመርጥ አይከለክለንም። የፈቀድነውን ግድ ረግ እንችላለን። ይሁን እንጂ ይህን ስናደርግ ሊረዳን የተጠማውን ሕይወታችንን ሊያረካ ፈልጎ እጁን ዘርግቶ የሚጠብቀንን ጌታ ገፍተነው ረግ ጠነው፤ በመስቀሉ ላይ ተፍተን መሄዳችን እንደሆነ ግን ግወቅ አለብን። ሁለተኛው ሕግ፤ "...በማናቸውም ምስል ለራሱ ጣዖትን አታብጅ አትጠገድ ላቸው፤ ለታምልካቸውም ሊለን፤ ሕያው የውሃ ምንጭ የሆነውን ጌታን ትተን፤ ውሃ መያዝ የማይችሉትን ቀዳዳ የውሃ ማጠራቀሚያ ጉድጓዶች ለራሳችን እንዳንቆፍር፤ ሊያስጠነቅቁን ነው። ይህንን ሕግ የሰጠን ሊጠቅመን አስቦ እንጂ ሊጎዳን ወይም ደስታችንን ሊቀንስ ፈልጎ አይደለም።"

3ኛው ትዕዛዝ

የከበረ ሰሙን አክብሩ!

“የእግዚአብሔር የአምላክህን ለም ያለ አግባብ አታንዛ፤
እግዚአብሔር ሰሙን ያለአግባብ የሚያነሣውን
በደል አልባ አያደርገውምና።”
(እሪት ዘፀአት 20፥7)

ነፍስ ያለውና ነፍስ የሌለው ፍጡር ሁሉ ተለይቶ የሚታወቅበት የጋራና የራሱ የሆነ የግል መጠሪያ ስም አለው። የተሰጣቸው የግል ስም ማንነታቸውንና ምንነታቸውን ይገልጻል። አንዳንድ ታዋቂ የሆኑ ሰዎች ስም ሲጠራ፤ እዕምሯችን ስማቸውን ከድርጊታቸው ወይም ከታሪካቸው ጋር ያያይዘዋል። ለምሳሌ፤ ሞሐመድ አሊን ከሰክስ ጋር፤ ታደገር ወድሰን ከጎልፍ ጨዋታ፤ እዶልፍ ሂትለርን ካለቁት ስድስት ሚሊዮን አይሁዳው

ያን ጋር እናያይዘዋለን። የአንዳንድ ታዋቂ ሰዎች ስም ሲጠራ እንዳንድ ጥሩም ሆነ መጥፎ ትዝታዎች ወደ እዕምሯችን ብቅ ማለታቸው አይቀርም። ለምሳሌ የማዘር ትሬሳ ስም ሲጠራ ሰው ሊኖረው የሚችለውን ርህራሄና ደግነትን እንድናስብ ያደርገናል። ይሁን እስቅርቱ ጌታውን በሰላሳ ብር የሸጠ ሰው በመሆኑ “ይሁዳ” የሚል ስም ሲጠራ በእዕምሯችን የሚመላለሰው የሰውን “ከዳተኛነት” ነው። ለዚህ ነው ወላጆች ለልጆቻቸው ስም ሲያወጡ “ይሁዳ” የሚለውን ስም የማያወጡላቸው። እንዲሁም የብዙ ሰዎች መጥፊያ ምክንያት የሆኑት ዓለም ያወቃቸው ታሪካቸውን በሰው ደም እያጠቀሱ የጻፉ ያደፈና የተበላሸ ታሪክ ያላቸው እነሂትለር፣ ሎጊ፣ የፈረንሳይ ቻርለስ ዘጠነኛው ኢትዮጵያዊው መንግሥቱ ኃይለማርያም፣ ለማቸውን ከታሪካቸው ጋር ስለምናያይዘው በከፉም ሆነ በደግ ስማቸው ሲጠራ በውስጣችን የተለያዩ ስሜት እንደሚሰማን እንዲሁም ሰው ምን ያህል ጨካኝና ርህራሄ የነበረው ፍጡር የመሆኑ ዝንባሌ እንዳለው እንድናስብ ያደርገናል።

ወላጆች ለልጆቻቸው ስም የማውጣት ሥልጣን አላቸው

ወላጆች ካለባቸው ኃላፊነት ውስጥ አንደኛው ለልጆቻቸው ስም ማውጣት ሲሆን ለአንዳንዶቹ ቀላል አይደለም። ስምዕራቡ ዓለም የተለያዩ ሰዎችን በዝርዝር የያዘ መጽሐፍ ሰላላ እንዳንድ ወላጆች በቅድሚያ የሚሰማቸውን ስም ከመጽሐፉ ውስጥ መርጠው ለልጆቻቸው ስም ያወጣሉ። ከዚያም ውስጥ መምረጥ ካቃታቸው ከቤተ ሰብ፣ ከዘመድ፣ ከገደኛ ሀሳብ ይጠይቃሉ። ይህን ዓይነቱን ዝግጅት ቀደም ሲል ቢጀምሩም ሀጻኑ እስከሚወለድበት ቀን ድረስ ለልጃቸው የሚሰማቸውን ስም የማያገኙ ወላጆች አሉ። ስማቸውን ካደጉ በኋላ ከለወጡት ጥቂት ሰዎች በስተቀር በንወደውም ሳንወደውም ሁላችንም የምንጠራበት ስም ከወላጆቻችን የተሰጠን እንጂ ለራሳችን ስም ያወጣን የለንም። ወላጆች ለልጆቻቸው ሕይወት ላይ ያላቸውን ሥልጣን ወይም መብት የሚገልጹበት እንደኛው የሚጠሩበትን ስም በማውጣት ነው። ሰው በሚሰጠው ስም የማይጠራ ለራሱ ስም የማውጣት ሙሉ ሥልጣን ያለው መጀመሪያና መጨረሻ የሌለው ኃያሉ እግዚአብሔር ብቻ ነው። የሚያሳዝነው እንዳንድ ሰዎች እውነትነት የሌለውን ዓይነት ስም ለእግዚአብሔር ለመስጠት (ለማውጣት)

የሚሞክሩ ሰዎች መኖራቸው ነው። ይሁን እንጂ እውነተኛውን ባህሪውንና ሕልውናውን የሚገልጽ አይደለም።

አንዳንድ ወላጆች ከልጆቻቸው ማንነትም ሆነ ጠባይ ጋር ምንም ዓይነት ግንኙነት የሌለውን ዓይነት ስም አውጥተውላቸው መስማት በጣም የተለመደ ነው። ለምሳሌ በቀላሉ የምትናደድ ሆና “ትዕግሥት”፣ ፋንጋ ሆና “ቆንጂት”፣ ኮሳሳ ሆና “አንቢሲ”፣ ፈሪ ሆና “ዝቤ” የሚል ስም የተሰጣቸው አሉ። በሕይወታቸው የሚወዱት ወይም የሚያደንቁት ሰው ካለ፣ ያንን ሰው ለማስታወስ ሲሉ ብቻ ለልጃቸው የዚያን ሰው ስም ይሰጡ ታል። በጦርነት ጊዜ የወለዱትን ልጅ “ለሳም” ብለው በመጥራት ምኞታቸውን ይገልጻሉ። እንዲሁም በሁከትና ሽብር በሆነበት ዘመን የተወለደውን “አሸብር”፣ በመስከረም ወር የተወለደቸውን “መስከረም”፣ በፋሲካ ዕለት የተወለደውን “ፋሲካ” በማለት ስም ማውጣት የተለመደ ነው። ወላጆች ለልጆቻቸው አድገው ወደ ፊት ምን እንደሚሆኑ ባያውቁም ልጆቻቸው እንዲሆኑላቸው የሚፈልጉትን ወይም ምኞታቸውን በሚሰጧቸው ስም የሚገልጹ እሉ። ለምሳሌ ህብታሙ፣ ግዛቸው፣ ጌታቸው፣ ድፋብቸው፣ ሙሉ እመቤት፣ ሙሉ ወርቅ፣ የእኔ ወርቅ በማለት ስም ያወጡላቸዋል።

አንዳንድ ወላጆች ደግሞ ትርጉም ያለው ስም ለልጆቻቸው ያወጣሉ። እግዚአብሔር በሰጣቸው ተስፋ መሠረት ሣራ እንደምትጸንሰና ወንድ ልጅ እንደምትወልድ ስትሰማ ሁኔታው አስደንቋት ሳቀች። ይሁን እንጂ እግዚአብሔር ተስፋውን ጠብቆ ጸንሳ ወንድ ልጅ ወለደች። “አብርሃም ሣራ የወለደችለትን ልጅ ስሙን ይሰህቅ አለው” (ዘፍ. 21፥3)። “ይሰህቅ” ማለትም “የደስታ ሳቅ” ማለት ነው። ልጅ ሳትወልድ ብዙ ዘመን የጠበቀችው ሃናም ልጅ ስትወልድ “...ከእግዚአብሔርን ለምክላሁ ስትል ሳሙኤል አለችው” (1 ሳሙ. 1፥20)። እንዲሁም የልጃቸው ስም ከአባታቸው ስም ጋር አብሮ እንዲሄድ በማለት ብቻ ለልጆቻቸው ስም የሚያወጡ አንዳንድ ወላጆች አሉ። ለምሳሌ እኔ ከማውቃቸው አንዳንዶቹን ለመጥቀስ አታልፍም መንግሥቱ፣ ቤተ መንግሥቱ፣ አታላይ ዓለም የመሳሰሉ ናቸው። ስለዚህ ስማቸው ከእነርሱ ባህሪና ማንነትም ሆነ ምንነት ጋር ግንኙነት ስላሌለው ስማቸው ምንም ማለት አይደለም።

በጥንት ዘመን አይሁዳውያን ለልጆቻቸው ስም ሲያወጡ ግን በአሁኑ ዘመን እንዳለው ዝም ብለው ሳይሆን ለሙ ከሰውየው ማንነትና ባሕር

ጋር አብሮ የሚሄድ ክርስቲያን በብሉይም ሆነ በአዲስ ኪዳን ስማቸው ከተጠቀሱት ውስጥ ለአንዳንዶች ስም ያወጣላቸው እግዚአብሔር ራሱ ክርስቲያን እነሆ ድንግል ትዕንሳለች ወንድ ልጅም ትወልዳለች ስሙም አማኑኤል ተብሎ ይጠራል። አማኑኤል ማለት እግዚአብሔር ከእኛ ጋር ነው ማለት ነው። (ማቴ. 1+23)። በአንድ ወቅት ባህሪያቸውና ሁኔታቸው ሲለወጥ ስማቸውም ይለወጥ ነበር። ለምሳሌ የእግዚአብሔር ወዳጅ የነበረው “አብርሃም” መጀመሪያ ይጠራበት የነበረው ስም “አብራም” የሚል ነበር። “አብራም” በአንድ ወቅት ላይ “ከእንግዲህ ወዲያ ስምህ አብራም መባሉ ቀርቶ አብርሃም ይሆናል፤ የብዙ ሕዝቦች አባት አድርጋለሁና” በማለት ስሙን ለወጠው (ዘፍ. 17+15)። እንዲሁም እግዚአብሔር አብርሃምን “ሦራን ከእንግዲህ ሦራ ብለህ አትጠራትም፤ ስሟ ከዛሬ ጀምሮ ሦራ ይሁን። እኔ እባር ካታላሁ ከእርሷም ወንድ ልጅ እሰጥላለሁ፤ የብዙም ሕዝቦች እናት ትሆን ዘንድ እባርካታለሁ የሕዝቦችም ነገሥታት ከእርሷ ይወጣሉ” (ዘፍ. 17+16) አለው። ኢየሱስም የስምያንን ስም ሲለውጥ “አንተ ሴጥሮስ ነህ፤ በዚህ ዐለት ላይ ቤተ ክርስቲያን እሠራለሁ...” አለ (ማቴ. 16+18)። “ወላዋይ፤ አስተማማኝ ያልነበርከውን ለውጭ ጽኑ፤ ጠንካራና አቋም ያለው ሰው አደርግላለሁ” ማለቱ ነበር።

ሰው ለእግዚአብሔር ስም የማውጣት ሥልጣን የለውም

መጠሪያ ስም ያለው ሰው ብቻ ሳይሆን እግዚአብሔርም የሚጠራበት ስም አለው። ከሰው የሚለደበት ነገር፤ እውነተኛውን የእግዚአብሔርን ስም የሚያወጣው ማንነቱንም የሚገልጸው ሰው ሳይሆን እርሱ ራሱ እግዚአብሔር ብቻ ነው። ማንነቱንም ሆነ ስሙን እርሱ ይገልጽልናል እንጂ እኛ “ስምህ እክሌ ይሆናል” ብለን ስም የማውጣት መብትም ሆነ ሥልጣን የለንም። በዚህም እግዚአብሔር በሁሉም ነገር ላይ ሥልጣንና ኃይል እንዳለው እንረዳለን። ስሙም ከሰሞች ሁሉ በላይ የሆነ ነው። እስራኤላውያንን ከግብጽ ባርነት እንዲያወጣ መሴን ወደ ፈርዖን ሊልከው ሲጠራው “መሴም እግዚአብሔር ወደ እስራኤል ልጆች ሄጄ የአባቶቻችሁ እምላክ ወደ እናንተ ልከኛል” ብላቸው “ስሙ ማን ነው?” ብለው ቢጠይቁንም እሳቸዋለሁ? እግዚአብሔርም መሴን “እኔ ያለሁና የምኖር ነኝ፤ ስለዚህም ‘ያለና የሚኖር’ ልከኛል ብለህ ንገራቸው አለው” (ዘፀ. 3+13-14)። ለዚህ ነው “የእግዚአብሔር የእምላክህን ስም ያለ አግባብ አታንሃ፤ እግዚአብሔር

ስሙን ያለአግባብ የሚያውቀውን በደል እልባለያደርገውም” የሚል ጥበቅ ትዕዛዝ የሰጠው። ስሙም በእብራይስጥ ቋንቋ “ጄሆዋ” ነው። ጥንት እይሁዶች የእግዚአብሔርን ስም በሚጠሩበት ጊዜ ከፍተኛ ጥንቃቄ ያደርጉ ነበር። ለምሳሌ ጻፎች የእግዚአብሔርን ቃል ሲጽፉ “የሀይህ” የሚለውን ቃል መጻፍ ከመጀመራቸው በፊት አንዳንድ የሚጠበቁት ደንቦችና ሥርዓቶች ነበሩ። ይኸውም መጀመሪያ ሰውነታቸውን ይታጠባሉ፤ የክህነት ልብሳቸውን ይለብሳሉ፤ ስሙን ጽፈው ሳይጨርሱ መካከል ላይ ቀለሙ አልቆ ሳይጨርሱት እንዳይቀር፤ በቅድሚያ ብልቃጡ ውስጥ በቂ ቀለም መኖሩን ማረጋገጥ አለባቸው። “የሀይህ” የሚለውን የእግዚአብሔርን ስም በሚጽፉበት ወቅት ሌላው ቀርቶ ንጉሥ እንኳን ቢመጣ እቋርጠው መነሳት አይፈቀድላቸውም ነበር። ስሞቹ ሁሉ የእግዚአብሔርን ማንነትና ባሕር የሚገልጹ ናቸው።

የእግዚአብሔር ስም እንደ ሰው ስም ከሳሕራው ጋር ምን ግንኙነት እደሌለው ሳይሆን ባሕራውን ኃይልነቱን የሚገልጽ ወይም የሚያሳይ ነው። ዳዊት የእግዚአብሔር ስም ያለውን ታላቅነት ሲገልጽ “እግዚአብሔር እምላካችን ሆይ! ስምህ በምድር ሁሉ ላይ ምንኛ ግርማዊ ነው! ከብርሀ ከሰማያት በላይ ከፍ ከፍ ብሎአል” ይላል (መዝ. 8+1)። እንዲሁም መዝ. 111+9 ላይ “...ስሙም የተቀደሰና የተፈራ ነው” ይላል። ዳዊት የሚያደንቀውና የሚያመሰግነው ስሙን ብቻ ሳይሆን እግዚአብሔር በኃይሉ ሁሉን ነገር ለክብሩ የፈጠረ መሆኑን በመግለጽ ነው። በመፍጠርም ሆነ በመቤገፍት ሥራው፤ እግዚአብሔር ለራሱ ስም እበጅቷል። ሰዎችን ያዳነው ለክብሩ ነው። ዘማሪው “እርሱ ግን የኃይሉን ታላቅነት ለማሳወቅ ስለሰሙ አዳናቸው፤ ቀይ ባሕርን ገሠጸ፤ እርሱም ደረቀ፤ በምድር በዳ እንደሚታለፍ በጥልቅ ውሃ መካከል መራቸው” ይላል (መዝ. 106+8-9)።

እግዚአብሔርን በስሙ እንድንጠራው ነጻነትን የሰጠን ከእርሱ ጋር በጣም ቅርብ የሆነ ግንኙነት እንዲኖረን ስለፈቀደ ነው። በስሙ ስንጠራው ስምቶ መልስ እንደሚሰጠን ተስፋ ገብቶልናል። ይሄም ትልቅ ዕድል ነው። ስናመልከውም ስሙን እንድንጠራ ይፈቅድልናል። “እግዚአብሔር ዘምሩ፤ ስሙንም ባርኩ፤ ማፍንንም ነጋ ጠባ አውሩ” ይላል (መዝ. 98+2)። እንዲሁም መዝ. 100+2 ላይ “በምሲጋና ወደ ደጃቸው በውዳሴም ወደ አደባባዮቹ ግቡ፤ አመሰግኑት፤ ስሙንም ባርኩ” ይላል። እንዲሁም አዲስ ኪዳን ላይ “ሁለት ወይም ሦስት ሆነው በሰሜን በሚሰበሰቡበት መካከል

በዚያ እንደሆነው ይላል (የማቴ. 18+20)። ይሁን እንጂ ብዙዎች ያለአግባብ በስሙ ሲጠቀሙ ይታያሉ። በብሉይ ኪዳን ዘመን ሰዎች የተናገሩት ነገር እውነት መሆኑን ለማሳመን የእግዚአብሔርን ስም ይጠሩ ነበር። ጥንት በእገራችን ሰዎች የተናገሩት ነገር እውነት መሆኑን ለመግለጥ “ኃይለ ሥላሴ ይሙት” ብለው ይምሉ ነበር። ለማለት ያህል ብቻ ይቀበሉ እንጂ ብዙዎች ብዙ ጊዜ እውነት አለመሆኑን አያወቁ “ኃይለ ሥላሴ ይሙት” የሚሉበት ጊዜ ነበር። በብሉይ ኪዳን ዘመን “እንደ ሰው አህያዮ በሬገ በግጥ ወይም ማናቸውንም እንሰጥ በጎረቤቱ ዘንድ በአደራ አስቀምጦ ሳለ እንሰ ሳው ቢሞት ወይም ጉዳት ቢደርስበት ወይም በውሳይ ተነድቶ ቢወሰድ በሁለቱ መካከል ያለው አለመግባባት መፍትሄ የሚያገኘው ነገረቤቱ የሌላውን ሰው ንብረት እንዳልወሰደ በእግዚአብሔር ፊት በመግል ነው ባለቤቱም ይሆን መቀበል አለበት...” ይላል (ዘፀ. 22+10-11)። በተጨማሪ “በሆሜ በሐሰት አትግሉ፤ በዚህም የአምላካችሁን ስም አታርክሱ፤ እኔ እግዚአብሔር እምላካችሁ ነኝ” በማለት ጥብቅ የሆነ ትዕዛዝ ለጥቷል (ዘሌዋ. 19+12)። ይህን ትዕዛዝ ችላ ብለው በሐሰት የሚምሉ ቢኖሩ በሞት እንዲቀጡ ያዛል።

የእግዚአብሔር ስም ኃይል አለው

የእግዚአብሔር ስም ኃይል አለው። ይህን እውነት የተረገው ዳዊት በጎልያድ ፊት ይዞ የቀረበው ወንጭፍና ድንጋይ ብቻ አልነበረም። ከስም ሁሉ በላይ የሆነውን አስደናቂና ኃይል ያለውን ስም ይዞ እንደሆነ አናውቃለን። “እንተ ሲይፍ፤ ጦርና ጭሬ ይዘህ መጥተህብኛል፤ እኔ ደግሞ አንተ በምትገዳደረውና የእስራኤል ሠራዊት አምላክ በሆነው ሁሉን በሚችል በእግዚአብሔር ስም እመጥብሃለሁ” አለው (1 ሳሙ. 17+45)። መጽሐፍ ቅዱስ የእግዚአብሔርን ስም ከኃይል ጋር ያያይዘዋል። እግዚአብሔር ለሕዝቡ ማንነቱን ይገልጽ የነበረው በስሙ ልዩ ኃይል እንዲጠቀሙ በመፍቀድ ነበር። ስሙ ኃይል አለው፤ አጋንንት የክርስቶስ ስም ሲጠራ ይንቀጠቀጣሉ፤ የያዙትን ሰው ለቅቀው ይወጣሉ። ሐዋርያው ጳውሎስ “ለኢየሱስ ስም ከጠርገኝ በሰማይና በምድር፤ ከምድር በታች ያሉ ሁሉ በጉልበታቸው ይንበረከሱ” ይላል (ፊል. 2+10)። በስሙ በሽተኞች ይፈወሳሉ። ጴጥሮስ በዚህ ስም ተጠቅሞ ሲወለድ ጀምሮ ሽባ የበረውን ሰው እንደ ፈወሰው

መጽሐፍ ቅዱስ ይናገራል። “ወርቅና ብር የለኝም፤ ያለኝን ግን እስጥሃለሁ፤ በናገራቱ በኢየሱስ ክርስቶስ ስም ተነሥና ተራመድ” አለው (ዮሐ. 3+6)። በስሙ ደህንነት አለ። “መፍን በሌላ በማንም የለም፤ እንድንደንበት ዘንድ የሚገባ ለሰዎች የተሰጠ ስም ከሰማይ በታች ሌላ የለምና” ይላል (ዮሐ. 4+12)። በሐዋርያት ዘመን የነበሩ የሃይማኖት መሪዎች በኢየሱስ ስም የተደረገውን ታምራት ካዩና ከሰሙ በኋላ በኢየሱስ ስም ምንም ነገር እንዳያደርጉ ሐዋርያትን ያስጠነቅቋቸው እንደነበረ መጽሐፍ ቅዱስ በግልጽ ይናገራል። በስሙ በመጠቀም ታላቅ ነገር መቀበል እንደሚቻል መጽሐፍ ቅዱስ በተለያዩ ሥፍራ ተጠቅሶ አናነባለን። “እውነት እውነት አላችኋለሁ አብን በሰሜ ብትለምኑት ሁሉን ነገር ይሰጣችኋል” (ዮሐ. 16+28) ይላል። እንዲሁም “አብ በወልድ ምክንያት እንዲከበር በሰሜ የምትለምኑትን ሁሉ አደርግላችኋለሁ። ማንኛውንም ነገር በሰሜ ብትለምኑ እኔ አደርገዋለሁ” ይላል። እንዲሁም “እስኪሆን በሰሜ ምንም ነገር አልለመናችሁም፤ ለምኑት ቀጠላላችሁ፤ ደስታችሁም ፍጹም ይሆናል” ይላል (ዮሐ. ወንጌል 16+24)።

ይህን የመሰለውን አስደናቂ ስም ያለአግባብ ለናሳ እግዚአብሔርን ያስቆጣዋል። የሰውን ስም የሚያጠፋ፤ ያለስሙ ስም የሚሰጡ፤ የሰው ስም እንደ ማስቲካ የሚያንኩ፤ ሌላውን ሰው እንደ ጭራቅ አድርገው የሚሰሉ፤ እንዳንድ ሰዎች አሉ። ተንኮለኞች ናቸው። ርጠው መቅደም ሲያቅታቸው የሰው ስም በማጥፋት ጠልፈው ለመጣል የሚሞክሩ አሉ። ሰው የሌላውን ሰው ስም ቢያጠፋ፤ ቢያበላሽ ማምለጥ ይችላል ይሆናል። የእግዚአብሔርን ስም ግን አንድፎ ከእግዚአብሔር ማምለጥ የሚችል ማን ይኖራል? እግዚአብሔር ያልሆነውን እንደሆነ፤ ከባሕሪው ጋር ፈጽሞ የማይሄደውን ስም የሚያወጡ፤ እግዚአብሔርን ከፋ፤ ጨካኝ አድርገው የሚሰሉት ወይም የሚያቀርቡት ክርስቲያኖች አሉ። በሌላ በኩል ደግሞ እንዳንዶች ስሙን እንደ አስማት አድርገው ለመጠቀም ሲሞክሩ ይታያሉ። ስሙ ኃይል የሚኖረው ገም ብለን ስሙን በመጥራት ብቻ ሳይሆን በእምነት፤ በፍቅር፤ በመተማመን ስንጠቀምበት ነው። የእግዚአብሔርን ስም እንዳንዶች እንደ ቆሎ ጓደኞቻቸው አድርገው ሲጠቀሙበት መስማት እጅግ ያሳዝናል። ስሙን ለንጠቀም በእኩልነት፤ በፍርሃት እንዲሁም በመንቀጥቀጥ መሆን አለበት። በእግዚአብሔር ስም የሚነግዱ፤ የሚሸቃቅጡ በየአብያተ ክርስቲያናቱ ሞልተዋል። የእግዚአብሔርን ስም ለንጠራ ልናተርፍበት ልንነ

ግድበት ሳይሆን ልናከብረው መሆን አለበት። እንዲሁም እግዚአብሔር የሌለውን ስም እንዳንሰጠው ስሙን በከንቱ እንዳናነሳ እስፋላቸውን ጥንቃቄ ማድረግ አለብን።

የእግዚአብሔርን ስም በከንቱ ማንሳት ዋጋ ያስከፍላል

“የእኔን የአምላክህን ስም በከንቱ አታንግጥም ከንቱም እኔ ስሜን በከንቱ የሚያነሳውን ሁሉ አቀጣጥለሁ” በማለት ሕግ እስከማውጣት ድረጃ ድረስ የደረሰበት ምክንያት ምንድነው? ብለን መጠየቃችን እይቀርም። የምንኖረው ሰዎች የእግዚአብሔርን ስም መቀለጃና መጫወቻ በሚያደርጉበት ዘመን ውስጥ ነው። ቅዱስ የሆነውን ስሙን በከንቱ ሲጠሩት ቅዱስ የሆነውን እግዚአብሔርን መዋጋታቸው እንደሆነ የተረዱት አይመስሉም። “የእግዚአብሔርን ስም በከንቱ ማንሳት” ምን ማለት ነው? ቅድስናውን ጋያልነቱን አምላክነቱን መካድ ነው። የእግዚአብሔርን ስም ያለእግባብ ማንሳት ጋያሉን እግዚአብሔርን የሰው እኳያ ወይም ዝቅ አድርጎ ማየት ነው። ከጌታ ውጪ የሆኑ ሰዎች ታላቁን እግዚአብሔር ዝቅ በማድረግ ከእነርሱ በላይ ሌላ ምንም ነገር እንደሌለ አድርገው ማየትና ማሳየት ይፈልጋሉ።

የእግዚአብሔርን ስም በከንቱ የሚያነሱ ጋያል ቅዱስ ተብሎ የሚጠራውና የሚገመተውን እግዚአብሔር ከእኔ የሚበልጥ አይደለም። በማለት የራሳቸውን ትልቅነት ማሳየታቸው ነው። በእሁኑ ጊዜ በተለይ በእሜሪካ ሕብረተሰብ ውስጥ በያንዳንዱ ዐረፍተ ነገር ውስጥ የእግዚአብሔርን ስም የሚያነድፍ ቃል ሲወረውሩ መስማት አዲስ ነገር አይደለም። ይህ ሲሆን እግዚአብሔር ግድ የለውም ማለት ይሆን? ግድ ስላለው ነው ከአሥርቱ ትዕዛዛት ውስጥ አንደኛው እንዲሆን ያደረገው። እኔና እናንተ ስማችንን ሰዎች ያለእግባብ ቢያነሱ በስማችን ቢቀልዱ የሌለንን ዓይነት ስም ቢሰጡን የሚያስቆጣን ከሆነ ቅዱስ የሆነው እግዚአብሔር በስሙ በሚቀልዱት ሰዎች ምን ያህል ይቆጣ ይሆን? በወቅቱ በእግዚአብሔር ስም ሲቀልዱ ምንም አይደረስባቸው እንጂ እንድታቸው ጥንብድራቸውን የሚያገኙ የዘሩትን የሚለቅሙ መሆናቸውን መጽሐፍ ቅዱስ ይናገራል። “በእውነት እሳችላለሁ ሰዎች በሚናገሩት ምንም ጥቅም በሌለው ከንቱ ቃል ሁሉ በፍርድ ቀን መልስ ይሰጡታል። ምክንያቱም ከቃ

ልህ የተነሳ ይፈረድልሃል፤ ከቃልህም የተነሳ ይፈረድብሃል” ይላል (የማቴ. 12፡36-37)።

እግዚአብሔር “የእኔን የአምላክህን ስም በከንቱ አታንግጥም ከንቱም እኔ ስሜን በከንቱ የሚያነሳውን ሁሉ አቀጣጥለሁ” ይለናል። ይህንን ሦስተኛውን ትዕዛዝ የሰጠን ስለሚወደን ከቅጣት ነጻ እንድንሆን የሰጠን ማስጠንቀቂያ ነው። “ስሜ ከብር የማይገባው ተራ ስም፣ ወይም መቀለጃ አይደለም። ነገር ግን ስሜ ታላቅ የሆነ ክብር የሚገባኝ አምላክ ነኝ” ይለናል እንጂ የፈለጋችሁን ዓይነት ስም ብትሰጡኝ ምንም አይደለም” እይለንም። እንዲያውም ስሙን ያለእግባብ ወይም በከንቱ የሚያነሳ ሁሉ ተገቢው ቅጣት ይደርስበታል። ይህን የሚያውቀው ጌታ በጣም ስለሚወደን ስሙን በከንቱ አንስተን እንድንቀጣ አይፈልግም። እኛም ልጆቻችንን ስለምንወዳቸው የሚጎዳቸውን ነገር እንዳያደርጉ ደጋግመን ማሰጠን ቀቂያ እንሰጣቸዋለን። እግዚአብሔርም ልክ እንደዚሁ ነው። የእግዚአብሔርን ስም በከንቱ ማንሳት የረከሰና የተበላሸ ቃላት በመጥቀስ ብቻ አይደለም። ብዙዎቻችን በተለይ ኢትዮጵያውያን የዚህ ችግር የለብንም። ያለብን ችግር በማያስፈልገው ነገር ሁሉ ላይ የእግዚአብሔርን ስም መጨመራችን ነው። በእጃችን የያዝነው ዕቃ ሲወድቅብን “ኢየሱስ!” መስማት የማንፈልገውን ነገር ስንሰማ ስንናደድ “...በየሱስ ስም...” ማለት እንደ ልማድ ይዘገባል። ከዚህ ሁሉ የከፋውና እሳዛኝ የሆነው “እግዚአብሔር ነገረኝ...” የሚለው ቋንቋችን ነው። ደስ ያለችውን ሴት “በጣም ስለወደድኩሽ ላገባሽ እፈልጋለሁ” በማለት ፈንታ “ሚስቴ እንድትሆኗ እግዚአብሔር ነገረኝ...” ይላል።

ስምና ዝና እንደ ውሃ የተጠመተ ራሳቸውን ቅዱስና መልአክ እድርገው ለማሳየት የሚሞክሩ እንዳንድ ራሳቸውን “እገልጋይ” ብለው የሚጠሩ ሰዎች “እግዚአብሔር ነገረኝ” የሚለውን ቋንቋ ከመጠን በላይ ሲጠቀሙ በትመስማት በእሁኑ ጊዜ የተለመደ ሆኗል። የሚጠሉትን የሚቀንብትን ከፋ ነገር እንዲደርስበት የሚመኙላትን ሰው “...ጌታ ይህን እሳየኝ፤ ዘንዶ ሲወጥህ... እባብ ሲነድፍ... ልብህ በቁጣና በመራራነት ተሞልቶ ልብህ ጥላሽት ሆኖ አሳየኝ... በጨለማ ውስጥ ብቻህን ስትሄድ እሳየኝ...” ይሉታል። አዕምሮውን የሚጠቀም ከሆነ “የእኔን ጉድ ለእንተ ከሚያሳ ይህ ለምን ስለኔ እያሳየኝም?... እግዚአብሔር እኔን ይፈራኛል እንዴ? ወይስ እግዚአብሔር ያሳብቃል እንዴ?” በማለት ፊት ለፊት መልስ ይሰጠ

ዋል። ተናጋሪውን ላለግላፈረ ከፈለገ ደግሞ ታዝቦት ያልፋል። በሌላ በኩል ደግሞ አንድ እርሱ የሚፈልገውን ነገር ያለው የመስሰውን ሰው ደግሞ ቤቱ ድረስ ሄደ። “ጌታ ለአንተ መልዕክት ሰጥቶኝ ልነግረህ ነው የመጣህት... ሻንጣህን ይዘህ ወደ ሩቅ አገር ሰትሄድ ትታዩኛለህ... አሜሪካ በቅርቡ እንደምትሄድ ጌታ ነገረኝ...” ይሉታል። ያሰው አሜሪካ የመሄድ ጥማት ያለው ከሆነ “ጌታ ትሄዳለህ... ብሎ ነግሮኛልና በሽቦቴም እጠብቀዋለሁ” በማለት ባለው ኑሮ ደስ ብሎት እንዳይኖር ልቡ ለረጅም ጊዜ እንደተገጠለለ ይቀያል። እንደ እነዚህ ዓይነቶቹ በእግዚአብሔር ስም የሚቀልዱ በእግዚአብሔር ስም የሚነግዱ አይደሉም? ታዲያ እነዚህን እንከርዳዶችን እግዚአብሔር ለምን ዝም ይላቸዋል? ብለን መጠየቃችን አይቀርም። ኢየሱስ “ተዋቸው አብረው ይደጉ...” በመጨረሻው ቀን ግን ተለይተው ወደ እሳት እንደሚጣሉ ተናግሯል።

በኤርምያስ ዘመን እንደነበረው በእሁኑ ዘመንም “እግዚአብሔር ያላለውን እንዲህ ይላል” በማለት በሰሙ ለመጠቀም የሚሞክሩ ሰዎች የሞሉበት ዘመን ነው። “እግዚአብሔር እንዲህ ሲል መለሰ፤ ነቢዩቱ በእኔ ስም ሐሰት ይናገራሉ፤ እኔ አልላኩሁለቸውም፤ ትእዛዝም አልሰጠኝቸውም አንድ ቃል እንኳ አልነገርሁለቸውም፤ እየን የሚሉት ራእይ ሁሉ ከእኔ የተገኘ አይደለም፤ ትዝታቸው ሁሉ ከእሳቸው ያፈለቁት ከንቱ ነገር ነው። እኔ ባልልካቸው በምድራችን ላይ ረሀብም ሆነ ጦርነት አይመጣም እያሉ በሰሜ ትዝታ የሚናገሩትን እነዚህን ክሊያት እኔ እግዚአብሔር ምን እንደ ግደርግባቸው ልንገርህ፤ ይኸውም በጦርነትና በረሀብ እንዲሞቱ አደርጋለሁ። ይህንንም የተዘዘዩላቸው ሕዝብ ሁሉ በረሀብና በጦርነት ይሞታሉ፤ ራሳቸውም ሁሉ በኢየሩሳሌም ውስጥ በየመንገዱ ይወድቃል፤ የሚቀብሯቸውም አይኖርም...” (ኤር. 14፡14-16)። ክርስቶስ “በሰሜ የለመናችሁትን ሁሉ አብ ይሰጣችኋል” ሲለን፤ በሰሙ እንድንጠቀም ነጻነት ሲሰጠን ወይም ሲያደፋፍረን ነው። ይሁን እንጂ እውነተኛነት በሌለው ነገር ሰሙን እንድንጠቀምበት አይፈቅድልንም።

በእኛ ምክንያት የእግዚአብሔር ስም ይሰደብ ይሆን?

አማኞች የእግዚአብሔርን ስም የምናሰድብበት እንደኛው መንገድ፤ በአማኝነታችን ታውቀን፤ ኑሯችን ወይም ሕይወታችን “ን” ከምንለው

ጋር አብሮ የማይሄድ ሲሆን ነው። በዕለት ሥራችን ከዓለማውያን ጋር ተስልፈን ለንሠራ፤ ሕይወታችንን በየቀኑ የማየት ዕድል አላቸው። ክርስትናችን በዕለት ሥራችን ይታያል? ወይስ ክርስቲያኖች የምንሆነው ቤተ ክርስቲያን ስንሄድ ብቻ ነው? ጳውሎስ “...በእናንተ ምክንያት የእግዚአብሔር ስም በኢስሐብ ዘንድ ይሰደባል...” ይላል (ሮሜ 2፡24)። የእግዚአብሔር ስም ለምን እንደሚሰደብ መከንያቱ ሲገልጽ፤ “እንግዲህ አንተ ሌሎችን የምታስተምር፤ ራሳህን አታስተምርምን? አትሰረቅ ብለህ የምትሰብክ፤ ትሰርቃለህን? አንተ ሰዎች ማመንዘር የለባቸውም የምትል ታመነክ ራሳህን? አንተ ጣዖትን የምትጸዩ፤ ቤተ መቅደስን ትመዝብራለህን? አንተ በሕግ የምትመካ ሕግን በመተላለፍ እግዚአብሔርን ታዋርዳለህን?” ይላል (ሮሜ 2፡21-23)። ከመንግሥቱ ውጪ የሆኑ ሰዎች የእግዚአብሔርን ልጆች የሚያዩዋቸው፤ እግዚአብሔርን በሚያዩበት ዓይን ነው። ትክክልም ባይሆን፤ የእግዚአብሔርን ሕግ እውነተኛነትና ትክክለኛነት የሚያዩ ትና የሚለኩት አማኞች በሚያሳዩት ባላቸው ጽኑ የሕይወት አቋም (ኢንቴሪግሪቲ) ነው። መንፈሳዊ ሕይወታቸው እንደሚገባው የክርስቶስን ውበት ወይም መልክ የማያንጸባርቅ ከሆነ፤ የእግዚአብሔር ስም በእነርሱ ምክንያት ይሰደባል።

ክርስትናችን በዕለታዊ ሕይወታችን ክርስቶስ በትክክል የማይታይ ከሆነ፤ ራሳችንንም ሆነ ሌሎችን መዋሸታችን ስለሆነ፤ በእኛ ምክንያት የእምላካችን ስም ያለ አግባብ እንዲነሳ ምክንያት መሆናችን ነው። በዚህ ዓይነት የእግዚአብሔር ስም ያለአግባብ እንዲነሳ ምክንያቶች ከሆንን፤ እግዚአብሔር የሰጠንን ሦስተኛውን ሕግ መጣሳችን ስለሚሆን፤ በደለኞች መሆናችን ነው። ሐዋርያው ጳውሎስ ከላይ በገለጸነው ዓይነት መሥመራችንን እንዳንሰት ያስጠነቅቀናል። የእግዚአብሔርን ስም ያለአግባብ የሚያነሱትን ሲገልጽቸው፤ “እግዚአብሔርን እናውቃለን ይላሉ፤ ጥሩ ግን በተግባራቸው ይክዱታል፤ አስጸያፊዎች፤ የማይታዘዙና ለባን ሥራ የማይበቁ ናቸው” ይላል (ቲቶ 1፡16)። ብዙዎች ሦስተኛውን ትዕዛዝ ችላ በማለት ስይጣንን ደስ ሲያሰኙት፤ እግዚአብሔርን ግን ሲያሳኩት እናያለን። አንዳንዶች “መልካም የሆነ ሕይወት አለኝ፤ ጠጥቼ አልሰከርም፤ የሰው ገንዘብ አልሰርቅም፤ ዝሙት አልፈጽምም፤ አልፎ አልፎ ግን የእግዚአብሔርን ስም በመጥራት አምላለሁ፤ ታዲያ ይሄ ምናለበት?” የሚሉ አሉ። የእግዚአብሔርን ስም በከንቱ መጥራታቸው ይህን ያህል ከባድ ኃጢአት

የሕዝብ ጥቅም የማይሰማቸው አንዳሉ የታወቀ ነው። ክርስቲያን ሁልጊዜ በንግግር ገጽሁ መሆን እንዳለበት የእግዚአብሔር ቃል በግልጽ ይናገራል። ክርስቲያን መሆናችንን ቤተ ክርስቲያን መሄዳችንን የሚያውቁ ሰዎች ከአፋችን የሚወጣውን ክፉ ወይም ከንቁ ንግግር ሲሰሙ በአኛ ምክንያት ወደ እምነት ለመምጣት ወይም ክርስቶስን እንደ ግል አዳኛቸው አድርገው ለመቀበል ፈቃደኞች አይሆኑም። ያ ብቻ ባይሆን “የእግዚአብሔር የእምላክነት ስም ያለ እግባብ አታገኝም፤ እግዚአብሔር ስሙን ያለእግባብ የሚያገኘውን በደል አልባ አያደርገውም” የሚለውን ሦስተኛውን ሕግ መጣሳችን ይሆናል።

ሦስተኛው ሕግ የእግዚአብሔር የእምላካችንን ስም ያለ እግባብ እንዳናነሳ የሚከከል ነው። ይህም ማለት የእግዚአብሔር ስዎች የእግዚአብሔርን ስም ፊጽሞ እንዳይጠሩ ወይም እንዳያነሱ የተከለከለ ነው። ማለት አይደለም። ጥንት አይሁዳውያን ምናልባት “ያለእግባብ የእግዚአብሔርን ስም እናነሳ ይሆናል” በሚል ፍርሃት የእግዚአብሔርን ስም ጨርሶ ላለመ ጥራት መከራ ያደርጉ ነበር። ይሁን እንጂ የእግዚአብሔር ስሙን እንድንጠራ ሙሉ ነጻነት ሰጥቶናል። የሥነ መለኮት ሊቃውንት እንደገለጹት መጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የእግዚአብሔር ስም ከሰባት ሺ ጊዜ በላይ እንደተጠቀሰ ይገልጻሉ። ስሙን እንድናውቀው ብቻ ባይሆን ለሰሙ እንድንጠራ ሙሉ ነጻነትም ሰጥቶናል። ስሙን እንድናውቀው የሆነው በነጻነት ስሙን እንድንጠራ ከአርሱ ጋር የተቀራረበ ግንኙነት እንዲኖረን ነው። እግዚአብሔር የማይፈቅድልን ስሙን ያለእግባብ እንዳናነሳው ነው። የእግዚአብሔር ስም ኃያልና ቅዱስ ስለሆነ ስሙን ዝቅ አድርገን እንድናነሳው አይፈቅድም። የእግዚአብሔርን ስም ያለእግባብ ማንሳት ቅዱስ የሆነውን ስሙን ማራከስ ይሆናል። በብሉይ ኪዳን ሰዎች የእግዚአብሔርን ስም ያለእግባብ የሚያነሱበት የተለያዩ መንገዶች ነበሯቸው።

ሰዎች የእግዚአብሔርን ስም ያለእግባብ የሚያነሱት እንዴት ነው?

- (1) ሰዎች የእግዚአብሔርን ስም ያለእግባብ የሚጠቀሙበት እንደኛው መንገድ የእግዚአብሔርን ስም አሰማትን በሚለማመዱበት ዓይነት ሊጠቀሙበት መመከር ነው። ሰጥንቱ ዓለም መለኮታዊ ከሆነ ኃይል ጋር ለመገናኘት የአሰማት ደግሞትን ይደግማሉ። ታመው እንደ

ሆነ እንዲፈውሷቸው የእግልከቶቻቸውን ስም ይጠራሉ። ስለ ወደ ፊቱ ሕይወታቸው እንዲነገሯቸው ወደ ጦርነት የሚሄዱ ከሆነ ድልን እንዲሰጧቸው የእግልከቶቻቸውን ስም ይጠራሉ። ግብጻውያን በዚህ ዓይነት ሙያ የታወቁ ነበሩ። እግዚአብሔር ግን በዚህ ዓይነት መልክ ሰዎች እርሱን በማባበል የራሳቸውን ፍልጎት ለማሳሰብም እንደ መሣሪያ አድርገው እንዲጠቀሙበት አይፈልግም። ሰዎች ስሙን እንደ አሰማት እንዲጠቀሙበት አይፈልግም። “በመከከልህ ወንድ ወይም ሴት ልጁን በእሳት የሚሠዋ ግርተኛ ወይም በድግሞት የሚጠነቀል መናፍስት ጠሪ ወይም ሙት አንጋጋሪ በመከከልህ ከቶ አይገኝም እነዚህን የሚያደርግ ሁሉ በእግዚአብሔር ዘንድ አላቆረፈ ነውና፤ ከእነዚህ አጸያፊ ልምዶች የተነሳም እምላክ እግዚአብሔር እነዚያን አሕዛብ ከፊትህ ያባርራቸዋል። በእምላክ በእግዚአብሔር ፊት ነውር አልባሁን” ይላል (ዘዳ. 18፡10-13)።

ዛሬስ በዘመናችን የእግዚአብሔርን ስም እንደ አሰማት ለመጠቀም የሚሞክሩ ይኖሩ ይሆን? ካሉስ የሚጠቀሙበት በምን ዓይነት ሁኔታ ይሆን? የመንፈስ ቅዱስ ስጦታ የተሰጠው ለቤተ ክርስቲያን ሲሆን ፃላማውም ቤተ ክርስቲያን እንድትታነጽበት ሲሆን እንዳንዶች ግን “ጌታ ነገረን፤ እንዲህ ትሆናለህ፤ እንዲህ ሊሆንልህ ነው፤ እዚህ አገር ትሄዳለህ...” በማለት በየቤቱ እየዞሩ እንደ ጥንቆላ የሚናገሩ ሰዎች በአሁኑ ጊዜ እንዳሉ የታወቀ ነው። የእንድ ሰው አሜሪካ መሄድ ከቤተ ክርስቲያን መታነጽ ጋር ምን ግንኙነት አለው? እንዲህ ተብለውና እንደ አጋማሚ አሜሪካ የሄዱና ሕይወታቸው የተጠሸባቸው ከጌታ የሸሹ አማኞች ቤታቸው ይቁጠረው። ዛሬ የመገለጥ ስጦታ አለን እያሉ በየቤቱ እየዞሩ የሚበሉ ሰዎች ጌታን ከልባቸው እንዲያመልኩ በማድረግ ፈንታ፤ ምድራዊ ነገርን በመፈለግ ከጌታ የራቁ ጥቂቶች አይደሉም። እግዚአብሔር ባያባያቸው “እግዚአብሔር አሳ የን...” እግዚአብሔር ባይነግራቸው “እግዚአብሔር ነገረን...” በማለት የእግዚአብሔርን ስም ርካሽ የሚያደርጉ የእግዚአብሔርን እንደ ቆሎ ጓደኞቻቸው የሚያደርጉት ጮሌዎች የበዙበት ዘመን ነው። እግዚአብሔር የንስህ ጊዜ ሊሰጣቸው መታገሉ እንጂ እንደዚህ ዓይነቶቹን በስሙ የሚነግዱትን አይፈርድባቸውም ማለት አይደለም።

(2) ሰዎች የእግዚአብሔርን ስም ያለአግባብ የሚጠቀሙት ሁለተኛው መንገድ፤ ሀሰተኛ ትንቢት በመናገር ነው። "ነብይ ነኝ" ወይም "የትንቢት ሰጠታ አለኝ" የሚለው ሰው ሁልጊዜ ትንቢቱን የሚጀመረው "የሠራዊት ጌታ እግዚአብሔር እንዲህ ይላል" ብሎ እንደሆነ የታወቀ ነው። እግዚአብሔር ሳይል "ብሏል" ማለት "ውሸት" ወይም "ቅጥፈት" ነው። እግዚአብሔር ሰው በውሸት እንዲጠራ አይፈልግም። ነብዩ በእግዚአብሔር ስም የውሸት ትንቢት እንዲተነብይ አይፈልግም። እግዚአብሔርን ያስቀይመዋል እንጂ አያስደስተውም። እግዚአብሔር ሳይልካቸው "እግዚአብሔር ልኮኛል"፤ ሳይነግራቸው "እግዚአብሔር ነግሮኛል..." ሳያሳያቸው "እግዚአብሔር አሳይተኛል ስለሚሉት ሀሰተኞች ነብያት መጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ በብዙ ሰፍራ ተጠቅሶ እናነባለን።

ሀሰተኛ ትንቢት፤ "የትንቢት ሰጠታ አለኝ" የሚለው ሰው የራሱን እጅ ንዳ ወይም ፍላጎት ለመፈጸም የእግዚአብሔርን ስም በውሸት የሚጠቀምበት መንገድ ነው። የቤተ ክርስቲያንን ታሪክ ስንመረምር፤ በዘመናት ሁሉ ብዙ ሀሰተኞች ነብያት መጥተው አልፈዋል። በእኛም ዘመን ብዙዎች አሉ። ሕዝቡ መሰማት የሚፈልገውን እያሸተቱ "እግዚአብሔር እንዲህ ይላል" በማለት የእግዚአብሔርን ስም ያለአግባብ ወይም በውሸት የሚጠቀሙ አሉ። የእግዚአብሔር ቅርብ ወዳጆች በመምሰል ዝና ለማትረፍ፤ ተቀባይነትን ለማግኘት፤ በእግዚአብሔር ስም ምድራዊ የሆነ ጥቅም ለማግኘት ሲሉ እግዚአብሔር ያላለውን አለ በማለት የእግዚአብሔርን ስም ያለአግባብ የሚያነሱ በአሁኑ ጊዜ ብዙዎች አሉ። ይሁን እንጂ፤ በሀሰት የሚተነብዩትም ሆነ የሚተነብዩላቸው ሰዎች የእግዚአብሔርን ስም ያለአግባብ በማንሰት ሦስተኛውን ሕግ መጣላቸውን የተገነዘቡት አይመስልም። በቤተ ክርስቲያንም ውስጥ ሆነ በየገዳው የምንሰማቸው የሀሰት ትንቢቶች፤ በክርስቲያኖች መካከል የሚታዩ የሞራል ድክመት ምን ያህል አሳሳቢ ደረጃ ላይ እንደደረሰ ያሳዩናል።

(3) ሰዎች የእግዚአብሔርን ስም ያለአግባብ የሚጠቀሙበት ሦስተኛው መንገድ፤ በሀሰት መማል ነው። የተናገሩት ወይም ያቀረቡት መረጃ እውነተኛ መሆኑን ለማሰማን፤ በፍርድ ቤትም ሆነ ከፍርድ ቤት ውጪ የሚምሉ አሉ። በኤርምያስ ዘመን እውነተኛ የሆኑ ሰዎች የጠቀሱት ዘመን መሆኑን ኤርምያስ ሲገልጽ "ሕያው እግዚአብሔርን

ቢሉም፤ የሚምሉት በሀሰት ነው" ይላል (ኤር. 5+2)። የተናገሩት ነገር እውነት ነው። ለማለት የእግዚአብሔርን ስም ጠርቶ መማል በጥንትም ዘመን የተለመደ ነበር። የእግዚአብሔርን ስም ጠርተው ሲምሉ፤ እውነት ለመናገራቸው እግዚአብሔር ምስክር ይሁን ማለታቸው ነው። የሚያሰክሙ የእግዚአብሔርን ስም መጥራታቸው ብቻ ሳይሆን፤ "እውነት ነው" ያሉት ነገር እውነተኛነት የሌለው መሆኑ ነው። ይሄም ሦስተኛውን ሕግ "የአምላክህን ስም በከንቱ አታንሰ" የሚለውን መጣላቸው ነው። በዚህ ዓይነት ሰዎች ስተው እንዳይገኙ፤ እግዚአብሔር "በሰሜ በሐሰት አትማሉ፤ በዚህም የአምላካችሁን ስም አታርክሱ፤ እኔ እግዚአብሔር ነኝ" በማለት ያስጠነቅቃል (ዘሌ. 19+12)።

በብሉይ ኪዳን ዘመን ሰዎች የእግዚአብሔርን ስም በከንቱ የሚያነሱት ከላይ በገለጽናቸው ሦስት ዓይነት መንገዶች ነበር። በሦስቱም ዓይነት ሰዎች የእግዚአብሔርን ስም ያለአግባብ የሚያነሱበት ዋናው ምክንያት የእግዚአብሔርን ስም ለማክበር ሳይሆን፤ ራሳቸውን ለመጥቀም ሲሉ ነው። ለዚህ ነው እግዚአብሔር "የእግዚአብሔርን ስም ያለአግባብ አታንሰ" የሚለውን ትዕዛዝ የሰጠን። "ያለአግባብ አታንሰ" ብቻ ሳይሆን፤ "...ያለአግባብ የሚያነሳውን በደል አልባ..." የማያደርገው መሆኑን ይገልጻል። ሦስተኛውን ሕግ የሚለብር፤ ወይም ያለአግባብ የእግዚአብሔርን ስም የሚያነሳ ከበደል ንጹህ አይደለም ይበል እንጂ፤ ምን ዓይነት ቅጣት መቀጣት እንዳለበት ግን በዝርዝር አይገልጽም። የኢየሱስን ስም ያለአግባብ መጠቀም የሚያስከትለውን አደጋ ለመገንዘብ በሐዋርያት ሥራ ውስጥ ታሪካቸው ስለተጻፈው በሰባት ወንድማማቾች ላይ የደረሰውን አደጋ ማስታወስ ይጠቅማል። ጳውሎስ በኤፌሶን አገልግሎቱ ብዙ እስደናቂ ነገሮች በክርስቶስ ስም ያደርግ ነበር። ብዙ በሽተኞች ይፈወሱ ነበር። በአጋንንት የተያዙትም ነጻ ይወጡ ነበር። "እግዚአብሔር በጳውሎስ እጅ እጅግ የሚያስደንቅ ታምራትን ያደርግ ነበር። መሐረብ ወይም ሰውነትን የነካ ጨርቅ እንኳ ወደ ሕመምተኞች ሲወሰዱ በሽታቸው ይለቃቸው ነበር፤ ርኩሳን መናፍሰትም ይወጡ ነበር" ይላል (የሐዋ. 19+12)። ይህንን የተመለከቱ ለባት ወንድማማቾች አጋንንት ለማስወጣት "ጳውሎስ በሚሰጠው በኢየሱስ ስም እንድትወጡ አዛችኋለሁ እያሉ የጌታን የኢየሱስን ስም ርኩሳን መናፍሰት በያዟቸው ሰዎች ላይ ለመጥራት ሞክሩ፤ ...ርኩሳ መንፈሱም 'ኢየሱስን አውቀዋለሁ፤ ጳውሎስንም ወቀዋለሁ፤ እናንተ ግን እን

ማን ናችሁ' አላቸው። ከዚያም ርኩስ መንፈስ ያደረበት ሰው ዘሎ ያላቸው በረታቸውም እጅግ ሰላላቸውም ቤቱን ጥለው ዕራቁታቸውን ሸሹ" ይላል (ዮሐዋ. 19፥13-16)። ይሄም ሁኔታ ልብ ሳይባል ያለፈ ነገር አልነበረም። "...በኢራባን በሚኖሩት የአይሁድና በግርክ ሰዎች ሁሉ ዘንድ በታወቀ ጊዜ ሁሉም ፍርሃት ያላቸው በዚህም የጌታ የኢየሱስ ስም ተከበረ። ካመኑትም ሰዎች ብዙዎቹ እየቀረቡ ክፉ ሥራቸውን በግልጽ ተናዘዙ። ሲጠነቁቁ ከነበሩትም መካከል ብዙዎቹ መጽሐፋቸውን ሰብሰበው በማምጣት በሕዝብ ፊት አቃጠሉ። ዋጋቸውም ሲሰጥ ሃምሳ ሺ ብር ያህል ሆኖ ተገኘ። በዚህ ሁኔታ የጌታ ቃል በኃይል እያደገና እያሸነፈ ሄደ" ይላል (ዮሐዋ. 19፥17-20)።

እንዲሁም በዘሌዋውያን መጽሐፍ ላይ አንድ ወጣት የእግዚአብሔርን ስም በመሳይቡ ምክንያት ከፍተኛ ቅጣት እንደ ደረሰበት ታሪኩን እናነባለን። ወጣቱ "እግዚአብሔርን ሲሳደብ ስምተኛል" በማለት ከሰበው ሙሴ ፊት ባቀረቡበት ወቅት "እግዚአብሔር ሙሴን እንዲህ አለው ተሳጸ። ወን ከሰፈር ወደ ውጭ አውግወው ሲሳደብ የሰሙት ሁሉ እጃቸውን በራሱ ላይ ይጫኑበት፤ ማንበሩም ሁሉ በድንጋይ ይውገረው። እስራኤላውያንን እንዲህ በላቸው ማንም ሰው አምላኩን በሳደብ ኃጢአት ሠርቶአልና ይጠቁ ትበታል። የእግዚአብሔርን ስም የሚሳደብ ማንኛውም ሰው ይገደል፤ ማን በሩ ሁሉ ይውገሩት፤ መጽተኛም ሆነ የአገር ተወላጅ የእግዚአብሔርን ስም ከሰደበ ይገደል" አለ (ዘሌዋ. 24፥13-16)።

የእግዚአብሔርን ስም በአግባቡ ማንባት (መጥራት) እንዲችሉ እግዚአብሔር ለሰዎች ሙሉ ነጻነትን ሰጥቷቸዋል።

- (1) አንደኛው በጸሎታቸው ወቅት የእግዚአብሔርን ስም እንዲጠቀሙ ፈቅዷል። እንዲያውም ደቀ መዛሙርቱን ስለ ጸሎት ሲያስተምራቸው "ስምህ ይቀደስ" ብለው እንዲጸልዩ ነግሯቸዋል። እግዚአብሔርን ስናመልክት የተቀደሰ ስሙን ከፍ ከፍ እንድናደርግ በቃሉ ታዘናል። ስሙ የተባረከ የተቀደሰ ከስም ሁሉ በላይ በመሆኑ ከፍ ከፍ ልናደርገው ይገባል። ማርቲን ሉተር የእግዚአብሔርን ስም ማከብር ምን እንደሆነ ሲጽፍ "በጸሎት በምስጋና በአምልኮት ታላቅ ስሙን ከፍ ማድረግ ነው" ይላል። ዘማሪው "ለሰሙ የሚገባ ክብር ለእግዚአብሔር ስጡ፤ በቅድስናው ግርማ ለእግዚአብሔር ሰገዱ" ይላል (መዝ. 29፥2)። "ለሰሙ ክብር ዘምሩ ውዳ

ሴውንም አድምቁ" (መዝ. 66፥2)። "ክቡር ስሙ ለዘላለም ይባረክ፤ ምድርም ሁሉ በክብሩ ይሞላል። አሜን! አሜን!" (መዝ. 72፥19) ይላል። ጳዊትም "ኖሴ ሆይ! እግዚአብሔርን ባርኪ የውስጥ ሰው ኑቴም ሁሉ ቅዱስ ስሙን ባርኪ" ይላል (መዝ. 103፥1)።

- (2) የእግዚአብሔርን ስም ሰናከብር እግዚአብሔር ራሱን ማከበራችን ነው። ጳውሎስም "በእርሱ በኩል ለእግዚአብሔር አብ ምስጋና እያቀረባችሁ በቃልም ሆነ በተግባር የምታደርጉትን ሁሉ በጌታ በኢየሱስ ስም አድርጉት" ይለናል (ቆላ. 3፥17)። ከላይ የገለጽነውን ዓይነት ክብርና ምስጋና የሚገባውን የእግዚአብሔርን ስም ያለአግባብ እንዳናነሳ ስሙን መጠቀም ያገራሳችንን እጅንዳ ማስፈጸሚያ እንዳናደርግ እግዚአብሔርን በውሸት ለማከበርም ሆነ ለማሰከበር በሙን ጠርተን ያላደረገውን "አደረግ" ያልተናገረውን "ተናገረ" በማለት ስሙን ያለአግባብ እንዳናነሳ እንጠንቀቅ። እግዚአብሔርን ይህንን ትዕዛዝ የሰጠን በቃላችን እንድናጠናው ብቻ ሳይሆን በሕጉ መሠረት እንድንኖር ነው። በዘመናችን ይሄ ሁሉ የውሸት ትንቢት ተስፋፋቶ እያየ "እግዚአብሔር ለምን ዝም ይላል?" በማለት ብዙዎች ይጠይቃሉ። ዝም ማለቱ ሳይሆን ለበጻዮቹ የንስህ ጊዜ ለመስጠት ሲል መታገሱ ብቻ እንደሆነ እንወቅ።

አራተኛው ትዕዛዝ ሚዛናዊ ኑሮ ኑሩ

“የሰዝቦትን ቀን ትቀድሰው ዘንድ አሰብክ ስድስት ቀን ሥራ
ተግባርህም ሁሉ እድርግህ ሰባተኛው ቀን ግን ለአምላክህ ለእግዚአብሔር
ሰዝቦት ነው። እንተ ወንድ ልጅህም ሴት ልጅህም ሉሴህም ገረድህም
ከብትህም በደጃችሁም ውስጥ ያለ እንግዳጥ በእርሱ ምንም ሥራ እትሥሩ።
እግዚአብሔር በስድስት ቀን ሰማይንና ምድርን ባሕርንም
ያለባቸውም ሁሉ ፈጥሮ በሰባተኛው ቀን እርጭለልና።
ስለዚህ እግዚአብሔር የሰዝቦትን ቀን ባርኮታል፤ ቀድሶታልም።”
(ኦሪት ዘጸአት 20፥8-11)

ከአሥርቱ ትዕዛዛት ውስጥ በሰፊው የተገለጸው ከላይ የሰማንው አራተኛው ትዕዛዝ ሲሆን በውስጡ ሦስት ክፍሎችን ይዟል። ይኸውም፤

◆ 1ኛው- ቁጥር 8 ላይ “የሰዝቦትን ቀን ትቀድሰው ዘንድ አሰብ” የሚለው ሲሆን ይሄም የሰዝቦትን ቀን ማክበር እንዳለብን የሚያዝ ነው።

◆ 2ኛው- ቁጥር 9 እና 10 ላይ የተጠቀሰው ሲሆን ያም ሰዝቦትን በምን ዓይነት ሁኔታ መክበር እንዳለብን የሚገልጽ ነው።
◆ 3ኛው- ቁጥር 11 ላይ “...እግዚአብሔር የሰዝቦትን ቀን ባርኮታል፤ ቀድሶታልም” የሚለው ሲሆን ይሄም ሰዝቦትን ማክበር ያስፈልገን ትን ምክንያት የሚገልጽ ነው።

በዚህ ሩጫና ጥድፍ በሞላበት ዓለም ውስጥ የሚኖሩ የዘመኑ ሰዎች “ጊዜ የለኝም... ጊዜ አግባሁ... ሰዓቱ አልበቃ አለኝ...” ሲሉ መስማት ለባዙ ሰዎችን ይህን ያህል አዲስ ሃገር እይላም። “በዚህ ሳምንት ውስጥ አንድ ተጨማሪ ቀን ባገኝ ሥራዬን ሁሉ አጠናቅቄ እጨርስ ክበር፤ ...በቀኑ ውስጥ ጥቂት ተጨማሪ ሰዓት ቢኖረኝ...መጽሐፍ ቅዱሴን ማንበብ መጻለይ እችላ ክበር...” በማለት ምኞታቸውን ሲገልጹ ስንሰማ፤ ባዙዎች ምን ያህል የጊዜ እጥረት እንዳሰባቸው መረዳት እንችላለን።

ተፈጣሪ የሆነው ሰው ውስን በመሆኑ ያለው ሃገር ሁሉ የተትረፈረፈ ባይሆን ተውስኖ የተሰጠው ነው። ያለው ህብት፤ ያለው ጉልበት፤ ያለው ጊዜ የተወሰነ ነው። “አለኝ! የእኔ ነው” የሚለው ሃገር ሁሉ ውስን ነው። “ጉልበት አለኝ” ቢል ጉልበቱ የተወሰነ ነው። “ገንዘብ አለኝ” ቢል፤ ገንዘቡ ውስን ነው። እንዲሁም “ጊዜ አለኝ” ቢል፤ ጊዜው ውስን ነው። በቀን ውስጥ ሰው ተወስኖ የተሰጠው 24 ሰዓት ብቻ ስለሆነ፤ ያንን አብቃቅቶ መኖር አለበት። ይሁን እንጂ ተጨማሪ ገንዘብ የማግኘት ዕድል እንኳን ቢኖረው፤ ተጨማሪ ጊዜ ቢሰጠው፤ “ይብቃኛል” የሚል ባሕሪ ስለሌለው፤ ሌላ ተጨማሪ ህብት፤ ተጨማሪ ጊዜም ሆነ ገንዘብ መፈለግ የማይቀር ነው። ያልተወሰነ ህብትም ሆነ ያልተወሰነ ጊዜ ያለው፤ ወሰን የሌለው ፈጣሪ የሆነው እግዚአብሔር ብቻ ነው። ህብቱ ወሰን የለውም፤ ጉልበቱ ወሰን የለውም፤ ያለው ጊዜ ገደብ የለውም።

ስለዚህ ሰው በቀን ውስጥ ተመድቦ የተሰጠውን 24 ሰዓት ያለአግባብ ባያባክን አብቃቅቶና አደላድሎ መጠቀም መቻሉ አለበት። ሰው ጊዜውን አብቃቅቶና አደላድሎ መኖር ያልቻለ መሆኑን የሚያውቀው እግዚአብሔር በምህረትና በፍቅር የተሞላው ጌታ የልጆቹ ደስታና ዕርካታ ማግኘት ግድ ስለሚለው፤ ለዚህ ችግራችን ብልሃት ፈጥሮልናል። ይኸውም ሚዛናዊ የሆነ ሕይወት እንድንኖር ነው። ከሰባት ቀናት ውስጥ ስድስቱን ቀን እንድንሠራ፤ እንዲያውም ቀን ግን እንድንኖር ይህንን መመሪያ ሰጥቶናል።

በዚህ እርሱ ወስኖ በሰጠን የሰንበት ቀን ከዕለታዊ ሥራችን የምናርፍበት ጊዜ ብቻ ሳይሆን የሕይወታችን መሪና ጌታ የሆነውን እምላክ የምናመሰግንበትና እንዲሁም በእውነትና በእምነት እርሱን የምናመልክበት የአምላኮች ጊዜ እንዲሆንልን ይፈልጋል።

የሰንበትን ቀን ማክበር ጊዜን ማባከን አይደለም

የሰንበትን ቀን ማክበር ጊዜን ማባከን ሰንፍናን ማስተናገድ መሰሉ የሚታያቸው አንዳንድ ሰዎች እንደሚኖሩ የታወቀ ነው። በሰንበት ቀን በእምልኮት ወደ እግዚአብሔር በመቅረብ ፈንታ የበለጠ የመሸሸያ ምክንያት የሚሆንባቸው ብዙዎች አሉ። በሰንበትን ቀን ቤተ ክርስቲያን ሄደው ጌታቸውን ከማምለክ ይልቅ ጊዜውን ተጨማሪ ገንዘብ ለማግኘት ይጠቀሙበታል። የታወቀው እሚረካዊው ቢሊየንር ቢል ጌትስ በእግዚአብሔር ለምን እንደማያምን ተጠይቆ ሲመልስ፤

“ሃይማኖት ጊዜን በአግባቡ እንደንጠቀምበት አያደርግም። ይሄም ትልቁ የሃይማኖት ድካም ነው። ዕሁድ ጥዋት ቤተ ክርስቲያን ከመሄድ ይልቅ በዚያ ጊዜ ውስጥ ሌላ ብዙ ጠቃሚ የሆኑ ሃሳቦችን ልወራበት እችላለሁ” አለ።

የሰንበትን ቀን ማሰብ እግዚአብሔር ወስኖ በሰጠን ቀን ማረፍ እንዲሁም ጌታን ማምለክ በአንዳንድ ሰዎች ዓይን ሲታይ ጊዜ ማባከን ይምሰል እንጂ ሕጉን ያወጣው ጌታ ጠቃሚነቱን አይቶ መሆኑን ብዙዎች የተረዱት እይመስሉም። እግዚአብሔር ለእስራኤላውያን ከሰጠው አሥርቱ ትዕዛዛት መካከል አንደኛው የሰንበትን ቀን እንዲያስታውሱና እንዲያከብሩ ነው።

“የሰንበትን ቀን አስቡ” ሲላቸው ለእስራኤላውያን ሰንበት የማያውቁት እዲስ ነገር እንዳልሆነ እንረዳለን። የሚያስቡት ከዚህ በፊት የሚያውቁት ሲሆን ነው። በበረሃ ጉዟቸው ዘመን ከሳምንቱ ውስጥ ሰድስቱን ቀን እግዚአብሔር መና ከሰማይ እያወረደላቸው ይለቅሙ ነበር። በሰባተኛው ቀን ግን የዕረፍት ወይም የሰንበት ቀን ስለሆነ መና ለመሰብሰብ እይጠቀሙበትም ነበር። “እርሱም እንዲህ አላቸው፤ የገዢው ዕለት ለእርሱ ተለይቶ የተቀደሰ የዕረፍት ቀን እንዲሆን እግዚአብሔር አገዛዝላል፤ ለእነዚህ ሃረውት

የምትጋዥትን ጋዥ የምትቀትሉትንም ቀትሉ፤ የተረፈው ለነገ ይቀመም” አላቸው (ዘፀ. 16:23)። ሲና ተራራ ሲደርሱ ከዚህ በፊት የሚያውቁት ነገር በመሆኑ ነው እግዚአብሔር “የሰንበትን ቀን አስታውሱ” ያላቸው። የሚያስታውሱትም አንድ ጊዜ ብቻ ሳይሆን በየሳምንቱ ነበር። ይህ ሕግ እነርሱን ብቻ ሳይሆን እኛንም ስለሚመለከት እኛም በዚሁ ዓይነት በየሳምንቱ የሰንበትን ቀን ማስታወስ አለብን። እኛ ሰዎች የእግዚአብሔርን የመፍጠርም ሆነ የመቤዝቱ ሥራውን የመርሳት ዝንባሌ አለን። ስለዚህ እንደፈጠረንና እንደቤዝን ወይም እንዳንገን በማስታወስ ማመስገን እንዳንረሳ ነው አራተኛውን ትዕዛዝ የሰጠን። አራተኛው ሕግ የእግዚአብሔርን ደጋ በማሰብ እንደናመሰግንበት የተሰጠን ነው።

“አስብ” የሚለው ቃል የረዕሰውን ማስታወስ ብቻ ሳይሆን መላው ሕዋሳችን እግዚአብሔርን በማመስገን ውስጥ እንዲሆን የሚጠይቅ ነው። የሰንበትን ቀን የምናከብረው በምን ዓይነት ሁኔታ ነው? በሳምንቱ ውስጥ ሰድስቱን ቀን እንድንሠራ፤ አንዱን ቀን እንድናርፍ ነው። “...ሰድስት ቀን ሥራ፤ ተግባራትን ሁሉ አድርግ፤ ለሰተኛው ቀን ግን ለአምላክህ ለእግዚአብሔር ሰንበት ነው” ይላል። ለሥራ የመደበው ሰድስት ቀን ሲሆን ለዕረፍት ግን አንድ ቀን ብቻ ሲመድብ የሥራን አስፈላጊነት ወይም ሳይሰሩ ለመኖር መጥከር የእግዚአብሔርን ሕግና ደንብ መጣስ እንደሆነ መረዳት ያስችለናል።

ሥራ መሥራት ዕርግማን አይደለም

አንዳንድ ሰዎች ሥራን እንደ ዕርግማን የሚቆጥሩት አሉ። በዕለት ተግባራቸው ላይ ተሰልፈው ሲለፉ ከቱ በሆነ አለቃ ያለአግባብ ሲገቡ ምርር ብሏቸው አዳምን ይወቅላሉ። “አዳም ኃጢአት ባይሠራ ኖሮ በሥራ አንደክም ነበር፤ ቁጭ ብለን እንበላ ነበር” ብለው የሚያማማርሩ አሉ። ይሁን እንጂ መሥራት በአዳም ምክንያት የመጣ እርግማን እንዳልሆነ ግወቅ አለብን። እግዚአብሔር ሰውን ሲፈጥረው ያለሥራ ቁጭ ብሎ እንዲበላ እንዳልሆነ በግልጽ መጽሐፍ ቅዱስ ይናገራል። “ገዚህ በኋላ እግዚአብሔር ለምላክም ሰውን በዲደን የላትክልት ቦታ አኖረው፤ ይህንንም ያደረገው ሰው የላትክልትን ቦታ እንዲያለግና እንዲገነዘበው ነው”

ይላል (ዘፍ. 2፡15)። እግዚአብሔር ይህን ያለው አዳም በኃጢአት ከመውደቁ በፊት መሆኑን በግልጽ እናያለን።

የመጀመሪያው ሰው አዳም እግዚአብሔር ካሰመረለት መስመር ሲወጣ ወይም እግዚአብሔር "አታድርግ" ያለውን ነገር "እምቢ!" ሲል፤ ምንጊዜም እምቢተኛውን ሳይቀጣ የማያልፍ በመሆኑ፤ ለአዳምና ሔዋና እንዲሁም ለእባቢቱ ተገቢውን ቅጣት ሰጣቸው። አዳምን "አንተ በፈጸምኸው ክፉ ሥራ ምክንያት ምድር የተረገመች ትሁን፤ ምድር በቂ ምግብ እንድትሰጥህ ዕድሜህን ሙሉ በብርቱ ድካም ትሠራለህ" አለው (ዘፍ. 3፡17)። እዚህ ላይ የተረገመችው ምድር እንጂ፤ ሥራ መሥራት እንዳልሆነ ግልጽ ነው። ምድር ስለተረገመች በቀላሉ ፍሬ ስለማትሰጥ፤ የሚፈልገውን ያህል ፍሬ ለማግኘት፤ ሰው በኃይል መሥራት አለበት። ስለዚህ እኔና እናንተ የተፈጠርንው ያለሥራ ቁጭ ብለን እንድንኖር ሳይሆን ሠርተን በላባችን እንድንኖር ስለሆነ፤ ሥራ መሥራት እርግጥን ሳይሆን የተቀደሰ ነው። ሥራን እንደ ዕርግጥን እያዩ፤ ቁጭ ብለው ለመብላት የሚመኙ አሉ። አንዳንዶቹም ሳያፍሩ፤ "የእኔ አምላክ ቁጭ አድርጎ እያንቀባረረ ያበላገደኝ" ይላሉ። ሥራ ሳይሠሩ ቁጭ ብሎ መኖር በረከት ሳይሆን፤ እርግጥን ነው።

ሳይሠሩ ማረፍ የለም

አራተኛው ሕግ "የሰንበትን ቀን እንቀድሰውና እናስብው ዘንድ" ያላል። ሰባተኛውን ቀን ለመቀደስና ለማሰብ ግን በቅድሚያ ሰድስቱን ቀን እንደሚጠበቅብን ያህል በአግባቡ መሥራት አለብን። ቅደም ተከተሉን ሳንለቅ፤ ይኸውም መጀመሪያ ሠርተን፤ ቀጥሎ ማረፍ አለብን። በሥራ ሳንደክም እንዲሁ ማረፉ የእግዚአብሔርን ሕግ ሙሉ በሙሉ መጠበቃችን አይሆንም። በዚህ ዓይነት የእግዚአብሔርን ሕግ ሙሉ በሙሉ የምንጠብቀው፤ በሰንበት ቀን በማረፋችን ብቻ ሳይሆን በዕለታዊ ሥራችንም ትጋት በማሳየታችንም ጭምር ነው። ስለዚህ እኔና እናንተ የእግዚአብሔርን በረከት የምናገኘው በተመደብንበት ዕለታዊ ሥራችን ላይ ተሰልፈን በታማኝነት በመሥራት ጭምር ነው። እግዚአብሔር ቢፈልግ አንዱን ቀን ብቻ ሳይሆን፤ ሰባቱንም ቀን የሰንበት ቀን፤ ወይም የዕረፍት ጊዜ ሊያደርገው ይችል ነበር። ነገር ግን ሰድስት ቀን ሠርተን በላባተኛው ቀን እንድና

ርፍ እደረገ። እግዚአብሔር ሁልጊዜ የሚያሠራ፤ ለሠራተኞቹ አስፈላጊውን ዕረፍት የማይሰጥ ጨካኝ ጌታ እንዳልሆነ አራተኛው ሕግ ያሳያል። "ሰድስቱን ቀን ሥሩና ሰባተኛውን ቀን እኔን ለማክበርና ለማመስገን ጊዜውን ተጠቀሙበት" ማለቱ እንደሆነ ግልጽ ነው።

ዓለም ከመፈጠሩ በፊት እግዚአብሔር የደነገጋቸው ሕጎች አሉ። ከእነዚህ ሕጎች ውስጥ አንደኛው ሰው ሠርቶ በላቡ እንዲኖር መሆኑን ከላይ ጠቅሰናል። እግዚአብሔር ለአዳም "ምድር በቂ ምግብ እንድትሰጥህ ዕድሜህን ሙሉ በብርቱ ድካም ትሠራለህ" አለው ይህ ሕግ ለእኛም ይሠራል። እግዚአብሔርን ቅር የሚለው፤ ተራ ሥራ መሥራታችን ሳይሆን፤ ቁጭ ብለን በሌላው ሰው ድካምና ላብ ለመኖር ሰንጥከር ነው። የእግዚአብሔር ዕቅድና ዓላማ ያለበት ነገር ሁሉ የተቀደሰ ስለሆነ፤ ሠርቶ መብላትም የተቀደሰ ነው። ላውሎስ በተሰሉንቁ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ሳይሠሩ የሚኖሩትን አንዳንድ አማኞችን ሲመክር፤ "...እነዚህ ሰዎች በግማሳቸው ነገር እየገቡ ሌሎችን ከግወክበቀር ምንም ሳይሠሩ የሚኖሩ ናቸው። እንደዚህ ዓይነት ሰዎች በሥርዓት እንዲኖሩና ሠርተው የራሳቸውን ምግብ እንዲበሉም በጌታ በኢየሱስ ክርስቶስ ስም እናዛዥለን፤ እናስጠነቅቃቸውለንም" ይላል (2 ተሰ. 3፡11-12)።

በትጋት መሥራታችን፤ በሥራ ዓለም ውስጥ ከፍተኛ ደረጃ ላይ መድረሳችን እግዚአብሔርን ቅር የማያሰኘው ከሆነ፤ እንግዲያውስ ችግራችን ምኑ ላይ ነው? እግዚአብሔርን ቅር የሚያሰኘው፤ ክርስትናችን በዕለታዊ ሥራችን ላይ ሳይታይ ሲቀር፤ ለማደግ ወይም ለመሾም በንልሌላውን ጨፍልቀን ሰንሄድ፤ ለእግዚአብሔር የሚገባውን ጊዜ ስንከለክል፤ ታዋቂነት፤ ሥልጣን፤ ብዙ ገንዘብ ለማግኘት፤ "እከሌ!" ተብሎ ለመጠራት ብቻ ከክርስትና ሕይወት ውጪ የሆነ ሥራ ሥንሠራ እግዚአብሔርን ቅር ይለዋል። የምንፈልገው በዕለታዊ ሥራችን እግዚአብሔር እንዲከብር፤ እንደ ጥሩ አምባገደር እርሱን የምንወክለው፤ በመልካም ሥራችን ስሙን የምናሰመስጥን ከሆነ፤ ከእግዚአብሔር በፊት ሥራችን ቀድሞ የማይገኝ ከሆነ፤ እግዚአብሔር በሥራችን ደስ ይለዋል። እግዚአብሔር ለእኔና ለእናንተ ያለው ዓላማ ምን እንደሆነ በላውሎስ አማካኝነት ሲነገረን፤ "በጸጥታ ለመኖር እንድትጠግሩ፤ የራሳችሁን ጉዳይ እንድትሰቡ፤ ከዚህ በፊት እንዳዘዝናችሁም በገዛ እጃችሁ እንድትሠሩ ነው። በዚህ

ዓይነት በግምት ለዎች ዘንድ የተዘጋጁት ትሆናላችሁ፤ የግንም ጥጽ ላትሆኑ ራሳችሁን ችላችሁ ትኖራላችሁ ይለናል። (1 ተሰሎ. 4፡11-12)።

የእግዚአብሔር ቃል “በገዛ እጃችሁ እየሠራችሁ ለመኖር እንድትጣጣሩ” ሲል፤ የግንም ጥገኞች እንዳንሆን፤ ራሳችንን ችለን እንድንኖር፤ ሲመክረን ነው። እንዳንደቻችን በቀን ስምንት ሰዓት በመሥራታችን “ደክመን” ብለን በእግዚአብሔር ላይ የምናገረመርምበትና የምናግርር በት፤ ሥራችንን እንደ እርግጥን የምንቆጥርበት ጊዜ አለ። ከእኛ ያሉ ጥቃቅን ፍጥረታት የዕለት ምግባቸውን ለማግኘት ምን ያህል ሰዓት በት ጋት እንደማሠሩና እንደሚለቱ ሰንረዳ ራሳችንን እንታዘብለን። ሰንፍና ሰሚጫጫን ለዎች ከጉንዳዮች እንድንግር የእግዚአብሔር ቃል ይመከረናል። “ከነድች ለዎች ከጉንዳዮች አርፎ ትምህርት መቅሰም ይገባቸዋል። ጉንዳዮች መሪ አለቃ ወይም ገዥ የላቸውም። ነገር ግን በዚህ ጊዜ የሚያስፈልጋቸውን ምግብ ይለዘዝሉ። ታዲያ ሰነፍ የሚተኛው እነሱ መኖሩ ነው? ... ይህንነትና ግጥት የጦር መሣሪያ እንደታጠቀ ወንበዴ በደንገት ይደርስ ቢታል” ይላል (ምሳሌ 8፡6-11)። ስለዚህ ጌታ ባስቀመጣችሁ ቦታ ሆኖ ችሁ በጌታ ፈቃድ ውስጥ መሆናችሁን ተረድታችሁ በሥራችሁ ደስ ይበላችሁ። በላችሁበት የሥራ መስክ ውስጥ ክርስትናችሁ ሲታይ አብረዋችሁ ለሚሠሩት ዓለማውያን መልካም ምስክሮች መሆናችሁን አትዘንጉት።

የምትኖሩት፤ የምትሠሩት እውነትነት በሌላቸው፤ በሚያታልሉና በሚያጭበረብሩ ሰዎች መካከል ነው። በየቀኑ ከጎናችሁ ሆነው የሚሠሩ ሠራተኞች የሚያደርጉትን ትክክል ያልሆነ ነገር ታውቃላችሁ። ሰምሳሌ ሰዓት እሳልፍ መግባት፤ ሰምሳሌ ሰዓት ከተፈቀደው በላይ መውሰድ፤ ሰዓቱ ሳይደርስ ከሥራ መውጣት፤ ሳይታመሙ “ታምሚአለሁ” ብሎ በመቅረት የሚባከው ጊዜ በጣም ብዙ ነው። እግዚአብሔር እኔና እናንተን በዚህ ጨለማ በሆነው ዓለም ውስጥ ያስቀመጠን በጥሩ ምሳሌነታችን ብርሃን እንድንሆን ነው። ለመሆኑ ክርስቲያኖች በሥራ ዓለም ውስጥ ክርስትናቸውን ይኖሩበታል ወይ? በክርስትና ሕይወት ያላቸው ውበት በግልጽ ይታያል ወይ? እያንዳንዳችን ለዚህ ጥያቄ እውነተኛውን መልስ መስጠት አለብን። የሚያሳክው፤ ዓለማውያንና ክርስቲያኖች በሥራቸው ላይ ያላቸው ታታሪነትም ሆነ ታማኝነት ይህን ያህል የማይበልጥ መሆኑ ነው። የእግዚአብሔር ዓላማና ፈቃድ፤ ክርስቲያኖች በሥራ ዓለም ውስጥ በሕይወታቸው

ውስጥ የክርስቶስ ውበት ኖሯቸው በዓለማውያን ዘንድ ተከብረው እንዲኖሩ ነው።

ጥበብን ቀን ትቀድሰው ዘንድ አሰብክ ሲድሰት ቀን ሥራ፤ ተግባር ሆንም ሁሉ አድርግ፤ ሰባተኛው ቀን ግን ለአምላክህ ለእግዚአብሔር ሰንበት ነው የሚለው አራተኛው ትዕዛዝ (ሕግ)፤ ሁለት ዋና ዋና ክፍሎች ያሉት ሲሆን፤ አንደኛው ከላይ የገለጽነው “ሲድሰት ቀን ሥራ” የሚለው ክፍል ሲሆን፤ በዚህ ውስጥ የሥራን ክቡርነትና አስፈላጊነት ተመልክተናል። ሁለተኛው ደግሞ “ሰባተኛውን ቀን ግን ለአምላክህ የተሰጠ የሰንበት ቀን ስለሆነ፤ ምንም አትሥራበት” የሚለው ነው። እዚህ ላይ ማወቅ ያለ ብን እውነት ቢኖር የሥራን አስፈላጊነት ብቻ ሳይሆን፤ በሥራ ምክንያት እግዚአብሔርን የምናመልክትንና የምናከብርበትን ቀን እንዳናጣ የሚያስጠነቅቅ ነው። እነዚህ ሁለት ነገሮች ሚዛናቸውን ካልጠበቁ፤ ጤናማ የሆነ ዕድገት ያለበት መንፈሳዊ ሕይወት መኖር አንችልም።

በሥራችን የምንፈልገው ምንድነው? ታዋቂነት፤ ሥልጣን፤ ብዙ ገንብ፤ ከሌሎች በልጠ ለመታየት፤ “እከሌ!” ተብሎ ለመጠራት ይሆን? ከላይ የበረዘርናቸውን ሁሉ ማግኘት ኃጢአት አይደለም። በሥራ ዓለም ከፍተኛ ደረጃ መድረስ እግዚአብሔርን ቅር አያሰኘውም። ይሁን እንጂ፤ ለእግዚአብሔር የሚገባውን ጊዜ እንዳንሰጥ ዕንቅፋት የሚሆንብን ከሆነ፤ እርሱን የምናመልክት ጊዜ የሚያሳጣን ከሆነ፤ አራተኛውን ሕግ (ትዕዛዝ) መጣላችን እንደሆነ ማወቅ ይገባናል። በሰዓት 40 ሰዓት በመሥራት ፈንታ 70 ወይም 80 ሰዓት ብንሠራ ብርቱ ሠራተኞች ያሰኘናል እንጂ፤ “ሰነፍች” ተብለን አንጠራም። ይህም መንፈሳዊነት የሌለው ይምሰል እንጂ መንፈሳዊ ሕይወታችንን የመንካት ኃይል አለው። 70 ወይም 80 ሰዓት ስንሠራ የሥጋችን እቅም ውስን ስለሆነ ይደክመውና መጽሐፍ ቅዱስ ማንበብ መጽሐይ፤ በአንድ ጊዜ ሁለት ቦታ መገኘት ስለማንችል፤ ቤተ ክርስቲያን መሄዳችን ይቀራል። ቤተ ክርስቲያን ብንሄድም ዕንቅፋፍ ዕንቅፋፍ ስለሚሰን እንደሚገባው የእግዚአብሔርን ቃል መስማት አንችልም። በዚህ ዓይነት ለመንፈሳዊ ሕይወታችን አስፈላጊ የሆኑትን ነገሮች ማግኘት ስለማንችል ቀስ በቀስ መንፈሳዊ ሕይወታችን እየደከመ መምጣቱ አይቀርም። አራተኛው ሕግ በሚያዘው መሠረት ሲድሰት ቀን በመሥራት ፈንታ ሰባቱንም ፋን ሥንሠራ ሰጊዜው የምንፈልገውን ገንዘብ ማግኘት ያስችለን እንጂ መጽሐፍ ቅዱሳችንንና መንፈሳዊ መጽሐፍትን የምናነብ

በትንገሪ ከጌታ ጋር በጸሎት የምናሳልፍበትንገሪ ከአማኞች ጋር ህብረት የምናደርግበትን ለዓት ስለሚሻማብንገሪ መንፈሳዊ ሕይወታችን ይጎዳል። ችግሩ ያለው ሥራ መሥራታችን ላይ ሳይሆንገሪ እኔና እናንተ ጊዜያችንን በአግባቡ በመጠቀም ሚዛናዊ የሆነ ኑሮ መኖር ባለመቻላችን ነው።

ለንበትን መጠበቅ ቀኑን ለይተን ለእግዚአብሔር መስጠትና እርሱን ማክበር ማለት ነው።

➔ "ሰንበታቴን ጠብቄ፤ እኔ እግዚአብሔር አምላካችሁ ነኝ" ይላል (ዘሌ. 19፡8)። እንዲሁም

➔ "ሥራ የምትሠሩበት ሰድስት ቀን አላችሁ፤ ሰባተኛው ቀን ግን የዕረፍት ጊዜ፤ የተቀደሰ ጊዜ ዕለት ነው። የእግዚአብሔር ሰንበት ስለሆነ በምትኖሩበት ሥፍራ ሁሉ ምንም ዓይነት ሥራ አትሠሩበት" ይላል (ዘሌ. 23፡8)።

በአዲስ ኪዳንም ኢየሱስ በሰንበት ቀን ቤተ መቅደስ በመሄድ ሰንበትን ያከብር እንደነበረ እናሳታውላለን። "እንደ ልማጽም በሰንበት ወደ ምክራብ ገዢ ሊያገብም ተነስቶ ቆመ" ይላል (ሉቃ. 4፡16)።

➔ ሰንበት የሚለው ቃል የመጣው ከዕብራይስጥ ቋንቋ "ሸባት" ከሚለው ሲሆንገሪ ተጥተኛ ትርጉሙም "ማቆም" ወይም "መጨረስ" ማለት ነው።

"ሸባት" የሚለው ቃል ሁለት ዓይነት አሳብን ይዟል። አንደኛው፤ የሳምንቱ መጨረሻ መሆኑን ይገልጻል። በአብራውያን ዘንድ የሳምንቱ መጨረሻ "ቅዳሜ" ቀን ነው። "ሸባት" የሚለው የዕብራይስጥ ቃል ሌላው አሳብ፤ እግዚአብሔር የመፍጠር ሥራውን ጨርሶ ያቆመበትን ሰባተኛውን ቀን የሚያመለክት ነው። ይሄ "ሸባት" የሚለው ቃል እግዚአብሔር በመፍጠር ሥራው ላይ ስለ ደከመው ከድካሙ ያረፈ መሆኑን የሚያሳይ አይደለም። ምክንያቱም እግዚአብሔር ፍጹም ኃያል፤ ምንጊዜም የማይደክመው አምላክ በመሆኑ ነው።

እግዚአብሔር በሰባተኛው ቀን ሥራውን ጨርሶ ሲያርፍ፤ የፈጠራቸው ሰዎችም ይህንኑ መንገድ እንዲከተሉ፤ ይኸውም ሰድስት ቀን ሠርተው፤ በሰባተኛው ቀን እንዲያርፉ ይፈልጋል። ስለዚህ ሰባተኛው ቀን እንደተለመደው የሥራ ቀን አይደለም። የመዝናኛና የማገገሚያ፤ ከልማ

ዳዊ ሥራ ገለል ብሎ የእግዚአብሔርን ጸጋና በሰንበት የማሰቢያ ቀን ነው። ተግባሩ ዋትሰን የተባለው ጸሐፊ፤

"በሰንበት ቀን እድካሚ ሥራ የሚሠራ፤ ያ ሰው መንፈሳዊነት የለለው፤ እግዚአብሔርን የሚያሳዝን ወይም ቅር የሚያሰኝ ሰው ነው። በሰንበት ቀን ዓለማዊ የሆነ ሥራ የሚሠራ፤ በሰይጣን እርሻ ውስጥ የሚያርሰ ነው። ያ ሰው ነፍሱን ያረከሳል። እግዚአብሔር የሰንበትን ቀን የሰጠው ሰው ልቡን ወደ እግዚአብሔር እንዲያሳና ከአምላኩ ጋር እንዲጋገርበት መልካም የሆነ ሥራ እንዲሠራበት ነው። በዚህ ዕለት ዓለማዊ የሆነውን ሥራ መሥራት ከቡር የሆነውን ነፍሱን ዝቅ ማድረግ ነው" አለ።

የሰንበትን ቀን "እግዚአብሔር ባርከታል፤ ቀድሞታልም" ሲል፤ የተቀደሰ (ቅዱስ) ሆኗል ማለት ነው። "ቅዱስ" የሚለው ቃል "ሀጊየሰ" ከሚለው የግሪክ ቋንቋ የመጣ ሲሆንገሪ ትርጉሙም "የተለየ" ማለት ነው። ፍጹም መሆን፤ ወይም እንከን የሌለበት ከሚለው ጋር የተያያዘ አይደለም። ቅዱስ የሚለውን ቃል በትክክል ያልተረዱ ሰዎች ቀን እንዴት ቅዱስ ይሆናል ብለው መጠየቃቸው አይቀርም። ስለዚህ ሰንበት ቅዱስ የሆነው፤ ከሌሎች ቀኖች ውስጥ ለእግዚአብሔር እንዲሆን የተለየ፤ ሰዎች የዕለት ሥራቸውን የማይሠሩበት ቀን በመሆኑ ነው። ሰንበት ቅዱስ የሆነበት ምክንያት፤ ከሌሎች ቀኖች የተለየ፤ "የጌታ ቀን" ተብሎ የተወሰነ በመሆኑ ነው። እስራኤላውያን ሰንበትን የሚያከብሩት የዕረፍታቸው ጊዜ በመሆኑ ብቻ ሳይሆንገሪ ቃሉን የሚሰሙበት፤ የሚጸልዩበት፤ ጌታቸውን የሚያመልኩበት፤ ወይም ወደ እርሱ የሚቀርቡበት ቀን በመሆኑ ነው። ይሁን እንጂ፤ ይሄ አራተኛው ሕግ በብዙዎች ዘንድ ችላ የተባለ ሕግ ነው።

በብሉይ ኪዳን የሰንበትን ቀን አለማክበር ከፍተኛ ቅጣት ያሰከፍል እንደነበረ እናውቃለን። "እስራኤላውያን በምድረ በጻ በዝርብ ጊዜ አንድ ሰው በሰንበት ቀን ዕንጨት ሲለቅም ተገኘ። ዕንጨት ሲለቅም ያገኙትም ሰዎች ሰውየውን ወደ ሙሴ፤ ወደ እርሱ፤ ወደ መላው የእስራኤል ማክበር አመጡት፤ በሰውየው ላይ ምን መደረግ እንዳለበት ግልጽ የሆነ ሃሳብ ባለመኖሩ በጥበቃ ሥር እንዲቆይ አደረጉት። ከዚያም እግዚአብሔር ሙሴን 'ሰውየው ይመት፤ መላውም ማክበር ከሰፈረ ውጭ በደንጋይ ይውገረው' አለው። ስለዚህ እግዚአብሔር ሙሴን ባዘነው መሠረት ማክበሩ ሰውየውን ከሰፈረ አውጥቶ እስኪሞት ድረስ በደንጋይ

ወገረው" (ዘኁልቁ 15+32-36) ይላል። እንጂት መልቀም ሰውን እስከ ሞት ሊያደርስ የሚችል ወንጀል ሆኖ ለምን ታየ? ይህን ያህል ማንን ይጎዳል? ይሄ ትልቅ ጭካኔ አይደለም ወይ? ብለን መጠየቃችን አይቀርም። ወንጀሉ "እንጂት መሰብሰቡ" ላይ ሳይሆን፤ እግዚአብሔር የሰጠውን ትዕዛዝ እንዲሁም እግዚአብሔር ራሱን አለማክበር ስለሆነ ነው። አራተኛው ትዕዛዝ የሚያዘው ምንድነው? ስንበትን ማክበር ከሆነ የምናከብረው በምን ዓይነት ሁኔታ ነው? ስድስት ቀን ሠርተን፤ በሰባተኛው ቀን እንድናርፍና እርሱን እንድናመልክ ነው። "ሥራ የምትሠሩበት ስድስት ቀን አላችሁ፤ በሰባተኛው ቀን ግን የዕረፍት ሰንበትን የተቀደሰ ጉባኤ ዕለት ነው። የእግዚአብሔር ሰንበት ስለሆነ በምትኖሩበት ሰፍራ ሁሉ ምንም ዓይነት ሥራ አትሠሩበት" ይላል (ዘሌ. 23+3)።

ስንበትን ለምን እናከብራለን?

እግዚአብሔር ይህን አራተኛውን ትዕዛዝ የሰጠበት ምክንያት ምን ይሆን? ምክንያቱን ለመረዳት ይህን ያህል ከባድ አይደለም። ሠርተን እንድናርፍ የታዘዝነው ሠርቶ ያረፈውን እግዚአብሔርን እንድናገለግል ነው። ስንበትን ማስታወስ ያለብን ምክንያት ምንድነው?

- ① አንደኛ ምክንያት "እግዚአብሔር በስድስት ቀን ፈጥሮ በሰባተኛው ቀን ስላረፈ፤ የሰንበትንም ቀን ስለባረከውና ስለቀደሰው" ነው (ዘዕ. 20+11)። አራተኛው ሕግ፤ ከሌሎች ሁሉ በማም የቆየ፤ ወይም ቀደም ሲል የነበረ ነው። ገና ከመጀመሪያው እግዚአብሔር ዓለምን በፈጠረበት ጊዜ የነበረ በመሆኑ ነው።
- ② የስንበትን ቀን ማክበር ያለብን ሌላው ምክንያት እግዚአብሔርን እንድናመልክ የሚያሳስብ በመሆኑ ነው። መንፈሳዊውንና ሥጋዊ ሕይወታችንን የሚያድስ በመሆኑ ነው። ስለዚህ እግዚአብሔር ይህንን ትዕዛዝ የሰጠን ሊጎዳን ወይም ስንበት ሊቀጣን፤ መንገዳችንን መባብ ሊያደርግብን ሳይሆን፤ ለጥቅማችን እንዲሆን ነው። ስዚህ ነው ኢየሱስ "ስንበት ሰሰው ተፈጠረ እንጂ ሰው ለሰንበት አልተፈጠረም" ያለው (ማር. 2+27)። ሥራ ከሰር መሆኑን የምንረዳው፤ እግዚአብሔር ራሱ ስለሚሠራ ነው። ሥራ መሥራት ያለብን፤ የሚሠራውን እግዚአብሔርን መለልን በመፈጠሩችን ነው። የምንመለከውም በመሥራታችን ብቻ ሳይሆን በማረፋችንም ጭምር ነው። እግዚአብሔር የመፍጠር ሥራውን ሲጨርስ ያረፈ መሆኑን እናውቃለን። "እግዚአብሔር ይሠራ የሰረውን ሥራ በሰባተኛው ቀን ላይ ፈጽሞ ነበር፤ ስለዚህ ከሠራው ሥራ ሁሉ በሰባተኛው ቀን ዕረፈ። እግዚአብሔር ሰባተኛውን ቀን ባረከው፤ ቀደሰውም፤ ካነዘነው የመፍጠር ሥራው ሁሉ ያረፈው በሰባተኛው ቀን ነው" ይላል (ዘፍ. 2+2-3)። በዚህ ዓይነት እግዚአብሔር ሌላ ነገር ከመባረኩ በፊት መጀመሪያ የባረከው ሰባተኛውን ቀን እንደሆነ እንረዳለን። ስንበትን የምናከብረው፤ እግዚአብሔር ስለባረከው ነው።

ሕግ ያለብን፤ የሚሠራውን እግዚአብሔርን መለልን በመፈጠሩችን ነው። የምንመለከውም በመሥራታችን ብቻ ሳይሆን በማረፋችንም ጭምር ነው። እግዚአብሔር የመፍጠር ሥራውን ሲጨርስ ያረፈ መሆኑን እናውቃለን። "እግዚአብሔር ይሠራ የሰረውን ሥራ በሰባተኛው ቀን ላይ ፈጽሞ ነበር፤ ስለዚህ ከሠራው ሥራ ሁሉ በሰባተኛው ቀን ዕረፈ። እግዚአብሔር ሰባተኛውን ቀን ባረከው፤ ቀደሰውም፤ ካነዘነው የመፍጠር ሥራው ሁሉ ያረፈው በሰባተኛው ቀን ነው" ይላል (ዘፍ. 2+2-3)። በዚህ ዓይነት እግዚአብሔር ሌላ ነገር ከመባረኩ በፊት መጀመሪያ የባረከው ሰባተኛውን ቀን እንደሆነ እንረዳለን። ስንበትን የምናከብረው፤ እግዚአብሔር ስለባረከው ነው።

"ስንበትን አከብር" የሚለውን አራተኛው ሕግ እግዚአብሔር ከአሥርቱ ትዕዛዛት ውስጥ አንዱ እንዲሆን ለምን እንዳደረገው መረዳት የሚያስቸግራቸው ጥያቄ የሚሆንባቸው ብዙዎች ናቸው። እስቲ ልብ ብለን እና ስብ፤ እግዚአብሔር በጣም አስፈላጊ ነው ብሎ የሚያስባቸውን መሠረታዊ የሆኑ መመሪያዎችን እርሱ ራሱን ደስ የሚያስኘውን፤ ለሕዝቡ በጣም አስፈላጊ ነው የሚለውን በራሱ እጅ፤ ስድንጋይ ላይ ቀርጾ መስጠቱ ያስደንቀናል። ብዙ አስቸጋሪና አሳዛኝ የሆኑ ብዙ ነገሮች በሞሉበት ዓለም ውስጥ አራተኛውን ሕግ ይኸውም "ስንበትን አስታውሉ" ማለቱ በጣም ያስደንቀናል።

ለምንድነው? "ስንበትን አስብ" የሚለውን አራተኛው ሕግ፤ በእግዚአብሔር ልብ ውስጥ ሥፍራ ያገኘው? "አትሰረቅ...አትግደል...የጓደኛህን ሚስት አትመኝ..." ከሚለው ጋር አብሮ የቀረበው ብለን መጠየቃችን አይቀርም። "ስንበት ስለጆቼ እስፈላጊ ወይም ጠቃሚ ነው" ያለበት ምክንያት ምን ይሆን? ብዙዎቻችን ይህን ትዕዛዝ አጥብቀን እንመለከተውም። በዚህ ዓለም የተመደበልን ጊዜ አጭር ስለሆነ፤ እንዲሁም ጌታ ባስቀመጠን ሥፍራ ብዙ የሚሠራ ነገር አለ ብለን ስለምናስብ ያለዕረፍት ለመሥራት እንሞክራለን። ስለአንዳንዶቻችን ከሌሎቹ ሕጎች የበለጠ በሕይወታችን ድክመት የሚታይብን በዚህኛው ትዕዛዝ ላይ ነው። የእግዚአብሔርን ሕግ ችላ ማለታችን እየቀጠለ ሲሄድ አልፎ አልፎ ዋጋ መክፈላችን አይቀርም። አንዳንድ ያልጠበቅናቸው ነገሮች በሥጋችን፤ በሰሜታችንና በመንፈሳዊ ሕይወታችን ላይ ጉዳት ሊደርስ ይችላል። እግዚአብሔር እኔና

እናንተን በጣም ስለሚወደን የሚጎዳንን ነገር ስንፈጽም እያየ ዝም ብሎ አያልፈንም። ብዙዎች አልፎ አልፎ “አሁንስ አበዛኸው... ብዙ ሰዓት ትሠራለህ... ዕረፍት ያስፈልግሃል...” የሚል ምክር ቢሰጡንም በጅ የማገል ሰዎች አለን። ይህን እውነት ሳናውቅ ቀርተን ሳይሆን ትግራችን የምናውቀውን በተግባር ላይ ማዋል አስመቻላችን ነው።

እግዚአብሔር አራተኛውን ትዕዛዝ (ሕግ) የሰጠን በጣም ስለሚወደን እንደነበረ በጎ ካልሆነ ነገሮች ሊጠብቀን እንደሆነ ግልጽ ነው። የመጀመሪያዎቹ ሦስቱ ሕግጋቶች ትኩረት የሚያደርጉት በጣም ከሚወደን ከእግዚአብሔር ጋር በሚኖረን ግንኙነት ላይ የተመሠረተ ነው። እርሱን እንደኛ እንድናደርገው ይፈልጋል። በእኛና በእርሱ መካከል ምንም ነገር እንዲኖር አይፈቅድም። ከእርሱ በቀር ሌላ እምላክ እንዲኖረን አይፈልግም። በልባችን ውስጥ እንደ እምላክ ካስቀመጥናቸው ጣዖቶቻችን ጋር ደባል ሆኖ መኖር አይፈልግም። እንዲሁም፤

ሰሙን የሚያስድብ (በከፉ የሚያስጠራ) ምንም ነገር ሊኖር አይገባም። እውነተኛነት ሆነን ራሳችንን መጠየቅ ያለብን ጥያቄ፤ “...በእርግጥ በሕይወቴ ውስጥ ጌታ እንደኛ ነው? ከእርሱ ጋር ባለኝ ግንኙነት ግልቃ ያሰገዛሁት ነገር አለ? ትግር ሲያጋጥመኝ በመከራ ውስጥ ሳልፍ እንደነበረ አስቸጋሪ ሁኔታዎች ሲያጋጥሙኝ ፊቴን የማጎዳው ወደ እርሱ ነው? ብቸኛ ስሆን ሁሉ ነገር ቸክ ሲልብኝ ሲሰለቸኝ በውስጤ ባይነት ሲሰማኝ ፊቴን የማጎዳው ወደ እርሱ ነው? ፍላጎቴን ያሟሉልኛል ብዬ በአዕምሮዬ የፈጠርኳቸው ከእርሱ ውጪ ሌሎች አማልክቶች ይኖሩኝ ይሆን?” ብለን መጠየቅ አለብን። መጠየቅ ብቻ ሳይሆን እውነተኛውን መልስ መስጠት አለብን። ራሳችንን በትክክል ማየት ካቃተን ደግሞ “ጌታ ሆይ! ልቤን መርምርና ድካሜን አሳዩኝ” ልንለው ይገባል።

አራተኛው ሕግ (ትዕዛዝ)፤ ለዘመኑ ሰው ትልቅ ጥያቄ ሊፈጥርበት እንደሚችል ግልጽ ነው። የሚኖረው የማያቋርጥ ትግል፤ ጥፋቱና ዕረፍት እንዲሁም ለዕንቅልፍ እንኳን በቂ ጊዜ የማያገኝበት ዓለም ውስጥ ስለሆነ ይህን ሕግ ተቀብሎ እንደ ሕጉ መኖር እንዴት ይቻላል? ብሎ መጠየቁ የማይቀር ነው። ብዙዎች በሳምንቱ ውስጥ በተለያዩ ሥራ ስለሚበክኑ ጊዜ በማጣት የሚያስፈልጋቸውን ሽቀጣ ሽቀጦችን የሚገዙት ዕሁድ (በሰንበት ቀን) ስለሆነ ዕቃዎቹን የሚሸጡላቸው ሰዎች የግድ በሰንበት ቀን መሥራት ሊኖርባቸው ነው። ብዙዎች በሰንበት ቀን ከቦታ ወደ ቦታ

ስለሚጓጓዙ አውቶብሉን የሚነዱት፤ ዓይኖቻችን የሚያበሩት፤ ወይም መኪናቸው ውስጥ ጋዝ የሚሞላላቸው፤ እንዲሁም ሌሎች የተለያዩ አገልግሎት የሚሰጧቸው ሰዎች የግድ በሰንበት ቀን መሥራት ሊኖርባቸው ነው። እንዲሁም ቤተ ክርስቲያን ሊሄዱ የሚሰጡላቸው የሚያስተምሩባቸው፤ የቤተ ክርስቲያንን በር የሚከፍቱላቸው፤ እነዚህ ከላይ የዘረዘርናቸው ነገሮች ሁሉ ሥራ በመሆናቸው፤ በዚህ ሥራ ላይ የተሰለፉት ሰዎች ሁሉ ሰንበትን ማፍረሳቸው አይሆንም ወይ? ታዲያ በዚህ ዘመን ሰንበትን ማክበር ወይም መጠበቅ የሚቻለው እንዴት ነው? ብለን መጠየቃችን አይቀርም። እግዚአብሔር የመፍጠር ሥራውን ከጨረሰ በኋላ አረፈ ሲል፤ እግዚአብሔር ደክሞት ዕረፍት ስላሰፈለገው አይደለም። ቀደም ሲል “ሰንበት” የሚለውን ቃል ሰንገልጽ፤ ዕረፍት የሚለው አብብ ከድካም ጋር ያልተያያዘ እንደሆነ ለማሳየት ሞክረናል። እግዚአብሔር ፍጹም ታላቅና ኃያል በመሆኑ በባሕሪው የድካም ስሜት የሚሰማው እምላክ አይደለም። እግዚአብሔር ሁልጊዜ በሥራ ላይ ነው፤ አይደክምም፤ አይታክትም። በሰባተኛው ቀን አረፈ ሲል፤ የመፍጠር ሥራውን ፈጸመ ማለት ነው።

ሥራ ምንድን ነው?

አራተኛውን ሕግ (ትዕዛዝ) አወዛጋቢ የሚያደርገው “ዕረፍትና” እንዲሁም “ሥራ” ምን እንደሆነ በግልጽ መረዳት ካለመቻል የመጣ ነው። “ሥራ” ምንድን ነው? ሥራ ምን እንደሆነ የፈቀደህ ሊቆች የሚሰጡት ገሰጸ አራተኛውን ትዕዛዝ ወይም ሕግ ለመረዳት እኛን ይህን ያህል አይጠቅመንም። ሥራ ምን እንደሆነ መጽሐፍ ቅዱስ በዝርዝር አይገልጽልንም። በመጠኑም ቢሆን ሥራ ምን እንደሆነ ሀሳብ የሚሰጠን ኤርምያስ 17፡19-27 ላይ የተጠቀሰው ነው። “...በሰንበት ቀን ሽክም ተሸክማችሁ በኢየሱሳ ሌም በሮች እንዳታሰገዙ ለራሳችሁ ተጠንቀቁ...” ይላል። የአይሁድ ሊቃውንት ሥራ ምን እንደሆነ ራሳቸው ያወጡት ዝርዝር መግለጫ አላቸው። ሰምሳሌ፤ በአይሁድ ሕግ መሠረት ሰዎች ከቤታቸው ወጥተው ከአንድ እስከ ሁለት ሺ ሜግ በእግራቸው መሄድ ይችላሉ። ሦስት ሺ ሜግ ቢሄዱ ግን ሰንበትን ማፍረሳቸው ይሆናል። በሰንበት ቀን በአንድ እጃቸው ቋጠሮ መቋጠር ይፈቀዳቸዋል፤ በሁለት እጃቸው ግን ቢቋጥሩ ሰንበትን ማፍረሳቸው ይሆናል። የተኛበት ትራስ ካልተመቻቸው፤ እጃቸው ሳይነካው

በራሳቸው ማስተካከል ይችላሉ፤ በእጃቸው ግን ቢያስተካክሉ ሥራ መሥራታቸው ስለሆነ ሰንበትን ማፍረሳቸው ይሆናል። በሰንበት ቀን ከሠለት ደብዳቤ በላይ መጻፍ አይፈቀድላቸውም። የእግራቸውን አውራ ጣት ጥፍር መቁረጥ አይችሉም። በአደጋ ምክንያት አጥንታቸው ቢሰበር፤ ያን የተሰበረውን ሀኪም ዘንድ ሄደው ማስተካከል አይፈቀድላቸውም። ለሕይወቱ የሚያስጋ በሽታ ካልሆነ በስተቀር ስታመመው ሰው ህክምና መስጠት ሰንበትን ማፍረስ ይሆናል። በክርስቶስ ዘመን የነበሩትን ከላይ በአጭሩ የጠቀስናቸውን ዓይነት ወግ አጥባቂ ፈሪሳውያንን ኢየሱስ በኃይል ቢቆጣቸውና ቢገስጽቸው ወይም ቢነቅፋቸው ቁጣውም ሆነ ነቀፋው ከመሰመር የወጣ አይደለም።

ኢየሱስ ስለ ሰንበት የነበረው አቋም ከፈሪሳውያን በጣም የተለየ ነበር። በሰንበት ቀን ኢየሱስ ከደቀ መዛሙርቱ ጋር በአንድ አርሻ መካከል ሲያልፍ፤ ደቀ መዛሙርቱ እሸት ቀጥፈው በሉ። ፈሪሳውያን ይህን አይተው፤ “ደቀ መዛሙርትህ በሰንበት ቀን ለምን የተከለከለ ነገር ያደርጋሉ?” ብለው ጠየቁት። ኢየሱስም በብሉይ ኪዳን ዘመን ጻዊት በጣም በተራበበት ጊዜ ምን እንዳደረገ ከነገራቸው በኋላ፤ “ሰንበት ለሰው ተፈጠረ እንጂ፤ ሰው ለሰንበት እልተፈጠረም፤ ስለዚህ የሰው ልጅ የሰንበት ጌታዋ ነው” አላቸው (ዮግ. 2:27)። ኢየሱስ ይህን ዓይነቱን መመሪያ ብዙ ጊዜ ይሰጥ ነበር። ፈሪሳውያን የሚሰጡትን አስተያየትና ነቀፋ ቢያውቅም ኢየሱስ በተለያዩ ጊዜ በሰንበት ቀን በልዩ ልዩ ደዌ የተያዙትን በሽተኞች ከነበረባቸው በሽታ ይፈውስ ነበር። በሰንበት ቀን በሽተኞችን መፈወሉን ለሚቃወሙት ፈሪሳውያን፤ “ከእናንተ አንዱ ልጅ ወይም በፊው በሰንበት ቀን ጉድጓድ ቢገዛበት ፈጥኖ የማያወጣው ግን ነው?” ብሎ ይጠይቃቸው ነበር (ሉቃ. 14:5)። ፈሪሳውያን በሕጋቸው መሠረት “እንሰላውም ሆነ ሰው ሕይወቱ ለሞት የሚያደርስ ወይም አስጊ ሁኔታ ውስጥ ካልሆነ፤ መፈወስ ሰንበትን አለማክበር ነው” ይሉ ነበር። ኢየሱስ ሰንበትን ይመለከተው የነበረው የሃይማኖት ሥራት ብቻ አድርጎ ሳይሆን ጠቃሚነቱን ነው። ሰንበት የተፈጠረው ሰውን ለመጥቀም እንጂ አግዚአብሔርን ለመጥቀም አይደለም። የሰንበትን ቀን ማክበርና መጠበቅ ሽክም የሚሆን ከሆነ፤ ጠቃሚነት ስለሌለው ዓላማውን የሱት ይሆናል።

ሰንበትን በትምሕርተ መለኮት አንጻር ለጊዜው መመልከታችንን ትተን ለሰውነታችን አረፍት መስጠት ምን ያህል ከፍተኛ ጥቅም እንዳለው

በንመረምር፤ ይህንን ሕግ የሰጠውን ጌታ አናደንቀዋለን። ሥጋን ማላፍና ከድካም አንዲያገግም ማድረግ ለጤንነታችን በጣም አስፈላጊ አንደሆነ የህክምና ባለሞያዎች ይገልጻሉ።

- ያለማቋረጥ ወይም ያለዕረፍት በመሥራታቸው ምክንያት በጃጋን አገር ያሉ መካከለኛ ሥራ አስኪያጆች በድካም ምክንያት የሚሞቱት ወጣቶች ቁጥር መጨመር የጃጋን መንግሥትን አሳላጊ ሁኔታ ውስጥ ጥሏል።
- ስድስት ቀን ሠርተ በሰባተኛው ቀን ማረፍ ምን ያህል ጥቅም እንዳለው ታሪክ ይመሰክራል። በፈረንሳይ ርዕዮተ ዓለም ዘመን በሰባተኛው ቀን በማረፍ ፈንታ በአሥረኛው ቀን ሠራተኛው አንዲያ ርፍ በመደረጉ በሠራተኛው ላይ የደረሰው ጉዳት ትልቅ ነው።
- የክርስትና እምነት ጠላት የነበረው ሸልቲር፤ “ክርስትናን ለማስወገድ፤ የክርስቲያኖችን እገባት ወርውረን መጣል አለብን” አለ። ይሄም መከራ ላይ ውሎ፤ ያለዕረፍት በመሥራታቸው ለሰዎች ብቻ ሳይሆኑ፤ ከድካም የተነሳ ፈረሶቻቸውም እየተገለፈለፉ ይወድቁ ነበር።

ስድስት ቀን ሠርተ በሰባተኛው ቀን ማረፍ፤ በጣም ጠቃሚ ነው። ራሳችንንም የሚጠቅም መሆኑ ብቻ ሳይሆን፤ በሥራችን ያሉትን ሰዎች ያለአግባብ ጉልበታቸውን አንዳንበዘብዝ ያደርገናል። ዕረፍት ለተለያዩ ሰዎች የተለያየ ነገር እንደሆነ እናውቃለን። የቀድሞ የሃይማኖት መሪዎች ትልቁ ችግራቸው ሥራና ዕረፍት ለሁሉም ሰው አንድ ዓይነት ነው ብለው ማሰባቸው ነው።

በመሠረቱ የሰንበት ቀን የደስታ ቀን መሆን አለበት። በነገሩ ኢሲያስ ዘመን የነበሩት ሰዎች ሰንበትን ይመለከቱት የነበረው አንደ ከባድ ሽክም ስለነበረ፤ የሰንበት ቀን ቶሎ አልፎ ወደ ሥራቸው የሚመለሱትን ጊዜ ይናፍቁ ነበር። በዚህ ምክንያት ኢሲያስ ሲነቅፋቸው፤ “እግሮችህ ሰንበትን አንዳይሸሩ ብታሳርፍ በተቀደሰውም ቀን የልብህን ባታደርግ ሰንበትን ደስታ፤ የእግዚአብሔር ቅዱስ ቀን የተከበረ ብለህ ብትጠራው በገዛ መንገድህ ከመሄድ፤ እንደ ፈቃድህ ከማድረግና ከከንቱ ንግድ ብትቆጠብ በዚያን ጊዜ በእግዚአብሔር ደስ ይልሃል” ይላል (ኢሲ. 58:13-14)። ሰንበትን የደስታ ቀን ከማድረግ ይልቅ የህዘን ቀን አድርገው የሚወሰዱት ሰዎች

አሉ። በሰንበት ቀን ሀዘንተኞች ደስታ የሸሸን ሰዎች እንድንሆን የእግዚአብሔር ፍላጎት አይደለም። ገንዘብ መሰብሰብ ደስታ የሚያገኙበት ሆኖ ሰባቱንም ቀን ፍላጎታቸውን ለማሟላት በሚነግዱት ሰዎች ደስ አይለውም።

የሰንበት ቀን የዕረፍትና የአምልኮት ቀን በአንድ ላይ እንዴት መሆን ይችላል? ከአይሁድ ባህል የመጣ አንደሆነ መጽሐፍ ቅዱስ ይናገራል። እስራኤላውያን በሰንበት ቀን ለእግዚአብሔር መስዋዕት በማቅረብ ያመልኩት ነበር። “በሰንበት ዕለት አንድ ዓመት የሆኑትንና እንከን የማይገኝባቸውን ሁለት ተባዕት የበግ ጠቃሚ መስዋዕት ከመጠጥ ቁርባኑና በዚያው ከተለወሰ የኢፍሁለት ዐሥረኛ ልምድ ቆይታ ጋር አቅርቡ። ይህም ከመጠጥ ቁርባን ጋር በመደበኛነት ከሚቀርበው የሚቃጠል መስዋዕት ሌላ በየሰንበቱ የሚቀርብ የሚቃጠል መስዋዕት ነው” ይላል (ዘኁ.28+9-10)። እንሰላምችን ለመስዋዕት ወደ መቅደስ ማምጣት ማረድ መስወያው ላይ ማስቀመጥ ሥራ ቢሆንም እንደ ሥራ አይቆጠርም ነበር። ስለዚህ የሰንበት ቀን ማንኛውንም ጉልበት የሚጠይቀውን ነገር አለማድረግ አይደለም። የመዝናናትና የመታደስ ጊዜ እንዲሆንልን ነው። በእግዚአብሔር ፊት ሆኖ አርሱን ከማምለክ የበለጠ መታደስን የሚሰጥ ምን እለ? ቀጥሎም አይሁዳውያን በሰንበት ቀን ቅዳሜ በቤተ መቅደስ ተሰብስበው በጸሎትና ቃሉን በማንበብ እግዚአብሔርን ያመልኩ ነበር።

ለክርስቲያኖችም የጌታ ቀን ይኸውም የመጀመሪያውን ቀን ማለትም ዕሁድ ጌታን የሚያመልኩበት የሰንበት ቀን ሆነ። በሐዋርያት ዘመን የነበሩት ክርስቲያኖች በሳምንቱ የመጀመሪያው ቀን ይኸውም ዕሁድ ለአምልኮት መስብሰብ ጀመሩ። የሳምንቱ የመጀመሪያው ቀን የጌታ ቀን የሆነበት ምክንያት ኢየሱስ ከሞት የተነሳበት ቀን በመሆኑ ነው። የክርስቶስ ትንሳኤ ለክርስቲያኖች ዋና (መካከለኛ) በመሆኑ ክርስቶስ ከሞት የተነሳበትን ቀን ለማክበር ክርስቲያኖች ለአምልኮት በአንድ ላይ ይሰበሰቡ ነበር። የክርስቶስና አምነት በሮማውያን ግዛት በተሰይ በባሪያዎች መካከል በፍጥነት ተስፋፍቶ ሲለነበረ ባሪያዎች ቅዳሜ እየሠሩ ዕሁድ እንዲያመልኩ ከሥራቸው ነጻ ይሆኑ ነበር። ቀስ በቀስ ዕሁድ የዕረፍትና የአምልኮት ቀን እየሆነ መጣ። አይሁዳውያን ያልሆኑ አማኞች ሰንበት “የአይሁዶች ልማድ” ነው ብለው ያሰቡ ስለነበረ በሰንበት ቀን ማረፍን ጠብቅ አድርገው አይዙትም ነበር። እንዲያውም አይሁድነት የሌላቸው አማኞች አይሁ-

ዶች በየሳምንቱ ማረፍ በመፈለጋቸው “ሰነድ ናቸው” ይሏቸው ነበር። ኮንስታንታይን በነገሠበት ዘመን ዕሁድ የክርስቲያኖች የማረፍያና የአምልኮት ቀን እንዲሆን አዋጅ አወጣ። ከዚህ አዋጅ በኋላ በሰንበት ቀን ግንም ሰው ሥራ እንዲሠራ አይገደድም ነበር።

ሥጋችን ዕረፍት መንፈሳችን መነቃቃትና መታደስ እንደሚያስፈልገው የሚያውቀው አምላክ ሰድስት ቀን ሠርተን አንድ ቀን እንድናርፍ አስፈላጊ የሆነውን ሕግ ሰጠን። ሕጉንም የሰጠን ስለሚወደን እንጂ ሊቀጣን ወይም ደስታችን የተሟላ እንዳይሆን ለማድረግ ወይም ሽክም እንዲሆንብን አይደለም። ክርስቶስ በምድር በነበረበት ዘመን የነበሩት ፈሪሳውያንና የሃይማኖት መሪዎች አንድ ሺ አምስት መቶ ሕጎች ነበሯቸው። ከዚህ ውስጥ ሰላሳ ዘጠኞቹ ሥራን በሚመለከት ነገር ላይ ያወጧቸው ናቸው። እነዚህ ሕግ አጥባቂዎች የሚያወጧቸው ሕጎች ምን ያህል በሞኝነት የተሞሉ መሆናቸውን ሊሕዝቡ ሽክም እንደነበሩ ታሪካቸው ይመሰክራል።

ለምሳሌ ሪበን ወይም ስስ ጨርቅ ከሰውየው ልብስ ጋር በእስፒል ቢያያዝ ያንን እንደ “ሽክም” ይቆጥሩታል። ነገር ግን ከልብስ ጋር አብሮ ከተሰፋ ያ እንደሽክም ለይቆጠርም። በዚህ ዓይነት በዘመናችን አርቲፊሻል ጥርስ ያላቸው ሰዎች ሁሉ ሽክም ስለተሸከሙ የሰንበትን ሕግ ለፍርሰዋል ይባሉ ነበር።

እግዚአብሔር ለእኔና ለእናንተ ሕጎችን የሰጠን እንደ እግዚአብሔር ልጆች ነጻ ሆንን እንድንኖር ከራሳችን ሞኝነት እንድንላቀቅ እንጂ ሽክም ሊያበዛብን አይደለም። እግዚአብሔር እኔና እናንተን የፈጠረን ያለሥራ ቁጭ ብለን እንድንኖር አይደለም። ሥራ ከሌለን ዓላማ ቢሰጥ ስለሚሰማን ሰላምና ደስታ የሸሸን እንሆናለን። በሌላ በኩል ደግሞ የዕረፍት ጊዜ ከሌለን አምላካችንን የምናመልክበት ስለ እርሱ ጸጋና ፍቅር የምናሰብበት ጊዜ ካጣን መሠረታዊ የሆነውን የእግዚአብሔርን ሕግ መተላለፋችን ብቻ ሳይሆን ሥጋዊውና መንፈሳዊው ሕይወታችን ጤና ያጣ ይሆናል። አራተኛው ሕግ ሚዛናዊ የሆነ ሕይወት መኖር እንድንችል የሚረዳን ነው።

አምስተኛው ትዕዛዝ

ክብር ለሚገባው ክብር ሰጡ

“አባትህንና እናትህን አከብር
እግዚአብሔር አምላክህ በሚሰጠህ ምድር
ዕድሜህ እንዲረዝም።”
(ዘፀአት 20:12)

በዓለም ውስጥ ወላጆችን መርጦ የተወለደ እንደም ሰው የለም። ማናችንም ብዙሃን ከእንዴት ዓይነት ወላጆች የት አገር መቼ መወለድ ትፈልጋለሁ? ተብለን ተጠይቀን በምርጫችን መሠረት አልተወለድንም። ምናልባት ይህን ዓይነት ምርጫ ቢሰጠን ኖሮ አንገንዶቻችን እሁን ያሉንን ወላጆች እንመርጥም ይሆናል። እኛ ብቻ ሳንሆን የእኛም ልጆች የመምረጥ ዕድል ቢሰጣቸው ኖሮ እነርሱም አንገንዶቻችንን እንደማይመርጡ እርግጠኞች ነን። ወላጆቻችንን እንምረጥ እንጂ ያለእግዚአብሔር

ፈቃድና ዕቅድ እንዲሁ በወላጆቻችን የሥጋ ፈቃድ ብቻ የተወለድን አይደለንም።

☞ በዓለም ዙሪያ በሲኮንድ 31 በደቂቃ 180 ሕጻናት በአንድ ሰዓት 10,900+ በአንድ ቀን 259,200+ በዓመት 95 ሚሊዮን ሕጻናት እንደሚወለዱ አዋቂዎች ይናገራሉ። “ብዙ ተባዙት ምድርንም መሷት” ሰላሳ በሌሎች መወለድ ደስ የሚላቸው ወላጆች ብቻ ሳይሆኑ እግዚአብሔርም ደስ ይለዋል።

ሰው ሁሉ በእግዚአብሔር ዕቅድ የተፈጠረ ነው

በየቀኑ የሚወለዱ ሕጻናት ሁሉ በእግዚአብሔር ዕቅድ የተወለዱ መሆናቸው ብቻ ሳይሆን ይወቁትም አይወቁትም፤ ለሁሉም እግዚአብሔር ዓላማ አለው። በልተው፣ ጠጥተው፣ ወልደው ተዋልደው በዚህ ዓለም ውስጥ ለተወሰነ ዘመን ኖረው እንዲሞት ብቻ እንዳልሆነ መጽሐፍ ቅዱስ ይናገራል። ስለሆነም በየዓመቱ ለሚወለዱት ለ95 ሚሊዮን ሕጻናት ሁሉ በጅምላ ሳይሆን እያንገንዱ ሕጻናት የት አገር እንደሚወለዱና እንደሚኖሩ ከማን እንደሚወለዱ መቼ እንደሚወለዱ አስቀድሞ በእግዚአብሔር የተወሰነ ነው። የእግዚአብሔር ፈቃድና ዕቅድ ሳይኖርበት አንዲሁ እንደ ድንገት ወይም እንደ አጋጣሚ የተፈጠረ አንድም ሰው የለም። ወደዚህ ዓለም መቼ መምጣት እንዳለብን ብቻ ሳይሆን እኔና እናንተ እንወቀው እንጂ ከዚህ ዓለም መቼ መሄድ እንዳለብን አስቀድሞ በእግዚአብሔር የታወቀና የተወሰነ ነው።

ሁላችንም በእግዚአብሔር ፈቃድና ጊዜ ወደዚህ ዓለም እንደመጣው ሁሉ፣ ወላጆቻችንም በእግዚአብሔር ፈቃድ እስቀድመው የተወሰኑ ናቸው። እግዚአብሔር የሕይወት ሁሉ ምንጭ ወይም መነሻ ሲሆን ወላጆቻችንም እግዚአብሔር ሊሰጠን ሊፈለገው ሕይወት ማስተላለፊያ መሣሪያ ወይም ምክንያት እድርሳ የተጠቀመባቸው ናቸው። በእናታችን ማህጸን ውስጥ ሆንን እናታችንን በሕይወት ሊያቆማት በሚችለው በራሷ ደም በምትሰበው ዓዳር ለራሷ በምትወስደው ምግብ ለእኛ በማካፈል አካላችን ዓብሮ እስከንወለድ ድረስ በሕይወት እንድታቆየን ከእግዚአብሔር በአደራ የተቀበለችን ናት። ከተወለድንም በኋላ ራሳችንን እስከንችል

ድረስ ወላጆቻችን ከእግዚአብሔር በተቀበሉት አደራ መሠረት አስፈላጊ ውን እንክብካቤ እንዲያደርጉ በእግዚአብሔር የተወሰኑ ናቸው። ሕጻናት ሆነን እግዚአብሔር ጉዳት እንዳይደርሰን ስለሚፈልግ ራሳችንን መጠበቅ እስከንችል ድረስ ከአደጋ እንዲጠብቁን ከእግዚአብሔር አደራውን የተቀበሉ ናቸው።

እንዲሁም በሕይወታችን ሙሉ ሥልጣን ያለው የሞራል መመሪያ ምንጩ እግዚአብሔር ነው። ይሁን እንጂ ከእግዚአብሔር የተቀበሉትን የሞራል መመሪያ እኛ ልጆቻቸው በመልካም ጎዳና እንድንሄድ የሚመራንን መልካም መመሪያ የማስተላለፍም ኃላፊነት አለባቸው። ወላጆቻችን ከእግዚአብሔር ከራሱ የመነጨውን የሕይወት መመሪያ ተከትለን እንድንሄድ እንዲሁም ሕጉን ስንተላለፈ አስፈላጊውን ቅጣት ስጥተው የማሳደግ ኃላፊነት አለባቸው። ይህን የመስለ ከፍተኛ ኃላፊነትና ተጠያቂነት የሰጣቸውን ወላጆቻችንን እንድናከብር ነው እግዚአብሔር እምስተኛውን ትዕዛዝ የሰጠን። ወላጆቻችንን እግዚአብሔር በሚያዘው መሠረት ለማክበር ፈቃደኞች ካልሆንን እግዚአብሔር በእነርሱ ለማካኝነት ሊያስተላልፍልን የሚፈልገውን የሕይወት መመሪያ መቀበል አይሆንልንም። ጳውሎስ ሌፊ ሶን 6+1-2 ላይ “ልጆች ሆይ! ለወላጆቻችሁ በጌታ ታዘዙት ይህ ተገቢ ነውና። አባትህንና እናትህን አክብር በሚለው ቀዳሚ ትእዛዝ ውስጥ ያለው ተስፋ፣ መልካም እንዲሆንልህ ልደሜህም በምድር ላይ እንዲረዝምልህ...” በማለት የሚያሳስበን ለዚህ ነው።

እምስተኛውን ትዕዛዝ ማክበር ብድራት አለው

እግዚአብሔር ራሱን እንደ አባት እንደ ልግ እንደ እናት የሚገልጽበት ጊዜ እንዳለ መጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ እናያለን። “እናት ልጅን እሹ ፋፋ እንደምትል፣ እኔም እናንተን እሹ ፋፋ እላችኋለሁ” ይላል (ኢሳይያስ 66+13)። በተፈጥሮ ከወላጆቻችን ጋር ቅርበት ያለን ብቻ ሳንሆን የሥጋቸው ቁራጭ የአጥንታቸው ፍላጭ ነን። በአካላችን ውስጥ አካላቸው አለ፤ በደማችን ውስጥ ደማቸው አለ። እነርሱን አለማክበር ራሳችንን አለማክበር ነው። እነርሱን ዝቅ አድርጎ መመልከት ራሱን ዝቅ አድርጎ መመልከት ነው። ያልተማሩ ቢሆኑም “ተምረናል” ያልነውን ወልደው ያስተማሩ ስለሆነ ሊከበሩ እንጂ ሊናቁ አይገባም። በመማሩ እናቷን ዝቅ

አድርጎ በማየቷ ምክንያት የተበላጩ እናት “ምንም ብትማሪክ አትበልጭኝ...” አሏት። በዓለም ውስጥ ከወላጆቻችን ጋር በጣም የተቀራረበ ግን ኾነት እንዲኖረን እግዚአብሔር ያደረገው ስለሆነ ወላጆቻችንን በሚመለከት እሳብ ላይ ፈጽሞ ችላል። የማይገባንን እምስተኛውን ትዕዛዝ እግዚአብሔር ሰጥቶናል። ይሄኛው ትዕዛዝ ከሌሎች የሚለይበት ሁለት ነገር የያዘ ሲሆን አንደኛው ትዕዛዙ “በእምነታ” መቅረቡ ሲሆን ሁለተኛው ደግሞ ትዕዛዙን ብንጠብቅ የምናገኘውን በረከት ጨምሮ የሚገልጽ መሆኑ ነው። “አባትህንና እናትህን አክብር...” ይልና ይህን ትዕዛዝ ብትጠብቅ “...እግዚአብሔር እምላክህ በሚሰጠህ ምድር ልደሜህ እንዲረዝም ይላል።

እዚህ ትዕዛዝ ላይ ዋናው አሳብ “አክብር” የሚለው ቃል ነው። ይህም ማለት በሕይወታችን ውስጥ ለወላጆቻችን ከሌሎች ለዎች የበለጠ ከእግዚአብሔር ቀጥሎ ከፍተኛውን ሥፍራ እንድንለጣቸው የሚያመለክት ነው። ይህን እምስተኛውን ትዕዛዝ ዘሌዋውያን 19+3 ላይ ሲደግመው “ጊላናጉት እያንዳንዱ እናቱንና አባቱን ያክብር...” ይላል። እዚህ ላይ ጸሀፊው የተጠቀመበት ቃል የመጽሐፍ ቅዱስ ምሁራን እንደሚሉት እግዚአብሔርን ለማክበር የሚጠቀሰውን ቃል ነው። ከላይ እንደጠቀስነው ከትዕዛዛቱ ውስጥ ትዕዛዙን ብንጠብቅ የምናገኘውን በረከት የሚገልጽ ይሄ እምስተኛው ትዕዛዝ ብቻ ነው። ጳውሎስ ሌፊ ሶን እማኞች በላከው መልዕክት ላይ “ልጆች ሆይ! ለወላጆቻችሁ በጌታ ታዘዙት ይህ ተገቢ ነውና። አባትህንና እናትህን አክብር በሚለው ቀዳሚ ትእዛዝ ውስጥ ያለው ተስፋ፣ መልካም እንዲሆንልህ ልደሜህም በምድር ላይ እንዲረዝምልህ...” ይላል (ኢፌ. 6+1-2)።

አክብር ማለት ምን ማለት ነው?

እምስተኛው ትዕዛዝ “የሥልጣን ተዋረድን” የሚያሳይ ነው። መጀመሪያ ወይም ከሁሉም በላይ ክብር የምንሰጠው ለእግዚአብሔር ሲሆን ቀጥሎ ለወላጆቻችን ነው። “አክብር” የሚለው ቃል ምን ማለት ነው? እማርኞችንና የዕብራይስጥ ቋንቋ ተቀራራቢ የሆኑ ወይም የሚመሳሰሉ ብዙ ቃላት አሏቸው።

፪ “አክብር” የሚለው ቃል “ካሸድ” ከሚለው የዕብራይስጥ ቃል የወጣ ሲሆን እማርኛችን ደግሞ “ከባድ” የሚለው ነው። ይህ “ካሸድ” የሚለው ቃል በቀጥታ ሲተረጎም “ከብር” ማለት ነው። መሠረታዊ ትርጉሙ “ከባድ መሆን” ወይም “መከበድ” ማለት ነው። በዕብራይስጥ ባሕል እንዲህ ሰው ማከበር፣ ለዚያ ሰው ከብደት መሰጠት፣ ልዩ አድርጎ መመልከት ማለት ነው።

በሰዚህ ወላጆቻችንን ስናከበር በማቃለል ፈንታ ከማንኛውም ሰው የበለጠ ከብደት እንሰጣቸዋለን ማለት ነው። መጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ሰዎች ሲከበሩ እናያለን። ሊቀ ካህኑ ኤሊ ከእግዚአብሔር የበለጠ ልጆቹን አከበራቸው ወይም ከብደት ሰጣቸው (1 ሳሙ. 21:29)፣ ሳሌል ሙሴን “...በሕዝቡ አባቶች ፊትና በእስራኤል ፊት አከብረኝ... “ሰለው “በሕዝቡ ዘንድ ቀዳሪ እንዳልታይ ከብደት ሰጠኝ” ማለቱ ነበር (1 ሳሙ. 15:30)። በብሉይ ኪዳን ዘመን ወላጆቹን በማከበር ወይም ለወላጆቹ ከብደት በመሰጠት ፈንታ የሚያቃልል ከፍተኛ ቅጣት ይደርስበት እንደነበረ መጽሐፍ ቅዱስ በግልጽ ይናገራል። “አባቱን ወይም እናቱን የሚሰድብ ይገደል” ይላል (ዘፀ. 21:17)። ይሁን እንጂ ማከበር ማለት “ማምለኮ” ማለት አይደለም። እንደሚታየው እንጂ አናምልካቸው። የምናመልከው አግዚአብሔርን ብቻ ነው። እነርሱን የምናመልክ ከሆነ የመጀመሪያውን ትዕዛዝ በመጣሳችን፣ ቀናተኛ የሆነውን አምላክ እናስቆጣለን። እንዳንደች ወላጆቻቸውን በማከበር ፈንታ ከማምለክ ደረጃ የሚደርሱ እንዳሉ የታወቀ ነው። “ማከበር” መታዘዝን የሚጨምር ይሁን እንጂ ማከበር ማለት መታዘዝ ማለት አይደለም። በባሕሪያቸው በያዙት ደረጃና ሥልጣን መሠረት ለሰዎች ከብርን እንሰጣለን። ለወላጆቻችን ደግሞ ከእግዚአብሔር በተሰጣቸው ኃላፊነትና ተጠያቂነት በሕይወታችን ከፍተኛ ሚና የሚጫወቱ በመሆናቸው ከእግዚአብሔር ቀጥሎ አስፈላጊውን ከብር እንድንሰጣቸው መጽሐፍ ቅዱስ ያዘናል።

እንዳንድ ሰዎች ወላጆቻቸውን ማከበር የሚከብሩት ለምንድነው?

ይህንን አምስተኛውን ትዕዛዝ መቀበል እጅግ በጣም የሚከብሩት ሰዎች አሉ። እነርሱም፤ አጥጋቢ ይሁንም አይሁንም የራሳቸው የሆነ የተለያየ ምክንያት ያላቸው ናቸው። ስለ ወላጆቻቸው ሲያሰቡ፣ እንዳንደች

በሁለቱም ወላጆቻቸው፣ እንዳንደች ደግሞ በአባታቸው ወይም በእናታቸው ላይ ቅሬታ ያላቸው ናቸው። በልጅነታቸው ያለፉበት መጥፎ ትዝታ ወደ አዕምሯቸው እየመጣ፣ ዕንባ እየተናነቃቸው።

- “...እንዲህ ዓይነቱን አባት ወይም እንዲህ ዓይነቱን እናት እንዴት ላከብር?” ይላሉ።
- እጅግ በጣም መራራ የሆኑት ደግሞ “እነርሱን ከማከበር ሲያል መጣሳትን አመረጣለሁ” የሚሉ አሉ።
- “ወላጆቼ መንግሥተ ሰማይ የሚገቡ ከሆኑ፣ ተመልሼ እነርሱን እንዳሳያቸው መንግሥተ ሰማይ መሄድ አልፈልግም” ይላሉ።

አግዚአብሔር ሕጻናት ከሁለት ወላጆች እንዲወለዱ ያደረገበት ምክንያት አለው። ፈጣሪው እርሱ ስለሆነ፣ ከአንድ ሰው ብቻ እንዲወለዱ ማድረግ ይችላል ነበር። ልጆች እናት ብቻ ሳይሆን አባትም ያስፈልጋቸዋል። አባት ብቻ ሳይሆን እናትም ታስፈልጋቸዋል። የሚያሳዝነው ግን ብዙ ያለአባት ወይም ያለ እናት የሚያድጉ ልጆች መኖራቸው ነው። ይህን ስንዳል እናትና አባት እቤት የሉም ወይም ሞተዋል ማለት ሳይሆን የራሳቸውን ምች በመፈለግ ልጆቻቸውን ችላ ያሉ በመሆናቸው፣ እንደ ሌላ ስለሚቆጠሩ ነው። አሽከርገ ገረድ ያሳደጋቸው፣ የናታቸውንና የአባታቸውን ፍቅር ፈጽሞ ያላዩ ብዙዎች ናቸው።

- “አባቴ አቅርኝ... እወድሃለሁ/እወድሻለሁ... ብሎ ያለኝን ጊዜ ፈጽሞ አላስታውስም፤ አባቴን የማስታውሰው በሙሴ ሲጠራ፣ መጣ ሲባል የነበረኝን ድንጋጤዬንና ፍርሃቴንና መንቀጥቀጤን ብቻ ነው። እንዲህ ዓይነቱን አባት እንዴት ላከብረው?” ብለው የሚጠይቁ አሉ።
- ራሳቸውን እንዲሁም የግል ምችታቸውን መስዋዕት ያደረጉትን፣ እነርሱ ተርበው ልጆቻቸውን ያበሉትን፣ እነርሱ ተራቁተው ልጆቻቸውን ያለብሱትን፣ እነርሱ ቆሻሻ ስብሰው ልጆቻቸውን ግን ሞገረ ልብሰው በትን እየሰጡ ያሳደጉትን፣ እነርሱ ዕንቅልፍ እጥተው ልጆቻቸውን ምችት ባለው አልጋ ያስተኙትን፣ ሊስጧቸው የሚችሉት ብዙ ቆላቁላዊ ነገር ባይኖራቸውም፤ ልጆቻቸውን

ፍቅር አጥግበው ያሳደጉትን ወላጆች ማከበር አስቸጋሪ እንዳልሆነ ገልጽ ነው።

የሚያሳዝነው ግን ራሳቸውን መስዋዕት አድርገው ያሳደጓቸውን ወላጆች የሚረሱ ልጆች በተለይ በአሁኑ ጊዜ ቁጥር ሥፍር የላቸውም።

“ይህ ስምስተኛው ትዕዛዝ ባሁኑ ጊዜ አስፈላጊ አይደለም። ከጊዜው ጋር የማይሄድ ነው። የራሴን ኑሮ ለማሸነፍ መሯሯጥ ሲገባኝ የራሳቸውን ኑሮ ኖረው ላበቁ ወላጆቼ የማስጠበቅና የምጫነቅበት ጊዜ የለኝም። የራሳቸውን የሥጋ ፈቃድ ለመፈጸም ሲሉ ወለዱኝ እንጂ ለወለድ ብዬ አልጠየቅኳቸውም። እኔን ሲያሳድጉኝ ኃላፊነታቸውን መወጣታቸው ነው። እኔም አድጌ ልጆች ሲኖሩኝ ግዴታዬን መፈጸም ያለብኝ ለልጆቼ እንጂ ለወላጆቼ ለይደለም፤ ለአኑርሱ ኃላፊነት የለብኝም” ብለው በማሰብ የወላጆቻቸው መራብጥ መቆሸሽ ፈጽሞ የማይሰማቸው” አሉ።

እውነት ይሁን ተረት አላውቅም በልጅነቴ አንድ የለማሁት ታሪክ አለ። ልጄ ውጪ ወጥቶ ከልጆች ጋር ኳለ በመምታት ብይ በመጫወት ፈንታ ሁልጊዜ ከቤቱ በራፍ ላይ ቆርቆሮ ለብስቦ ሁልጊዜ ይቀጠቅጣል። በልጄ ሁኔታ በጣም የተደነቀው አባቱ አንድ ቀን “ሁልጊዜ ስትቀጠቅጥ አይሃለሁ። ለመሆኑ ምን ዓይነት ዕቃ ልትሠራ ነው?” ብሎ ጠየቀው። ልጄም ጥቂት ካሰበ በኋላ “ልሠራ የምፈልገው ዕቃ የምግብ ሳህን ነው” አለው። አባትየው ጥያቄውን እዚህ ላይ ቢያበቃ ይሻለው ነበር። ይሁን እንጂ ቀጥሎ “የምግብን ሳህን ምን ልታደርግህት ነው?” ብሎ ጠየቀው። ልጄም አሁንም ጥቂት ካሰበ በኋላ “አባቴን ከውሾች ጋር ምግብ እንዳበላበት ነው” አለ። አባትየው በጣም ደነገጠ። የደነገጠው አንዲሁ አልነበረም። ያለው አባቱን ከውሾች ጋር የሚመግብ ለው በመሆኑ ነበር። ታሪኩ እውነትም ይሁን ተረት ትልቅ ትምህርት የያዘ ነው።

ወላጆቹን ማከበር ያታተው ሲራቡና ሲታረኩ ችላ የሚለው ልጅ፤ አንድ ቀን የዘራውን በራሱ ልጆች በኩል እንደሚያገኘው ግልጽ ነው።

ወላጆችን በሚመለከት ነጥብ ላይ ሁሉም የራሱ የሆነ የተለያየ ታሪክ አለው። አንድ ከርስቲያን ጸሀፊ “አናትና አባትህን አክብር...” በሚለው ስለ አምስተኛው ሕግ ሲገልጽ፤ ስለ አባቱ ያለውን የራሱን ልምምድ ይተ

ርካል። ይህ ሰው በሥጋ የወለደውን አባቱን ስለማያውቅ፤ ማንንም “አባባ” ብሎ አላደገም። በስሙ ቢጠራም፤ ወይም “የእኩል ልጅ” ቢባልም አባቱ በሕይወት መኖሩን እንጂ በዓይኑ ግን አይቶት አያውቅም። ሁልጊዜ አዕምሮው ውስጥ የሚመላለስ መልስ ያላገኘለት ጥያቄ ነበረው። “የሥጋ አባቴ ማን ነው? ምን ይመስላል? የት ነው የሚኖረው? ለምን እኔና እና ቴን ትቶ ሄደ? በሕይወት ካለ፤ ከእናቴ ጋር ተለያይተው ቢሆን እንኳን፤ እኔን ለማየት እኔን ለመፈለግ ለምን አልመጣም? እስከዚህ ድረስ የጠላኝ ለምንድነው? የእናቴና የአባቴ መለያየት ምክንያት እኔ እሆን?” የሚል ጥያቄና አሳብ ያስጨንቀው ነበር። ከብዙ ዓመት በኋላ፤ በሚስቱ እርሳታ አባቱን በመፈለግ ብዙ ከደከመና ከለፋ በኋላ አንድ ቀን በሥጋ የወለደውን አባቱን በዓይኑ የሚያይባት ቀን መጣ። እስቲ ታሪኩን ከራሱ ከታሪክኛው አፍ እንሰማ።

“ከብዙ ድካምና ልፋት በኋላ፤ እርሱን ለመፈለግ ብዙ ገንዘብ ካወጣሁ በኋላ፤ አንድ ቀን አባቴ ካለበት ሥፍራ ደረስኩ። ልቤ በኃይል እየመታ እኔና ሚስቴ በሩን እንኳኩትን ሲከፈትልን፤ ዓይኔ ከዚህ በፊት አይቶት የማያውቀውን ለው አየ። ለረጅም ጊዜ ለማየት የምመኘው፤ ከቤቱ በራፍ ላይ ፊት ለፊቴ የቆመው፤ ለውነቱ በጣም የጠወለገውና የተጨማደደው ሰው፤ በሥጋ የወለደኝ አባቴ መሆኑን አውቄ ለመጀመሪያ ጊዜ ትክ ብዬ አየሁት። ከዚህ በፊት ሌላው ቀርቶ ፎተግራፋን እንኳን አይቼ የማላውቀው ሰው ነው። ከአርባ አምስት ዓመት በላይ፤ በሀሳቤ ያ አባቴ የሚባለው ሰው ማን ይሆን? አያልኩ የምጠይቀውን ሰው ለመጀመሪያ ጊዜ በዓይኔ ያየሁት።

በራፍ ላይ የቆምነውን እኔና ባለቤቴን፤ “ግብ!” ብሎ ወደዚያች ጠባብ ቤቱ አሰገባን። ማንነቴን አውቆ አቀፈኝና ዕንባውን አፈሰሰ። ፈጽሞ ስለ ማላውቀው ምን ብዬ እንደማንጋግረው ግራ ተጋባሁ። ትንሽ ለላምታ ከተ ለዋወጥን በኋላ፤ ስላለፈው ሕይወቱ ለመናገር ሞከረ። ግን የቤተሰቡ መፍረስና መለያየት ምክንያት በመሆኑ ጸጸቱን ለመደበቅ አልሞከረም። ዕንባ እየተናነቀው በጎረና ድምጽ፤ “ጊዜው የጦርነት ጊዜ ስለነበረ፤ የጦርነት ተልእኮዬ እንዳለቀ ወደ ሚስቴና ወደ ሕጻን ልጄ ተመለስኩ። ከተመለስኩ በኋላ ግን ሁኔታዎቼ እንደ ቀድሞው አልሆኑልኝም” አለ። ምን ማለቱ እንደሆነ ግን በስፊው አልገለጸም። ዓይን ዓይኔን እያየም “እኔን ምንጊዜም

ይቅር ማለት እንደማትችል አውቃለሁ' አለኝ። እኔም "እርግጥ ነው ምንም አታውቀኝም" አልኩት።

"የሥጋ አባቴን ፈልጎ ማግኘት በሕይወቴ አንድ ያልተፈጸመኝ ሁል ጊዜ የነድሎኝ ስሜት እንዲሰማኝ የሚያደርገኝ መሆኑን የተረዳኸው ባለቤቴ በጣም ስለገፋፋችኝ ነበር አባቴን ፍለጋ ብዙ የደከምኩት። ይሄ የሲጋ አባቴ የተባለውን ሰው ፈልጌ በሕይወቴ ካለኝ ሌላው ቢቀር ዓይኑን ትክ ብዬ ብቻ ማየት እመኝ ነበር። ህሳቡ ከባለቤቴ የመጣ በመሆኑ እር ሷም የጌታ ልጅ በመሆኗ እባቴን ፈልጌ ማየት አለብኝ ብዬ ተነሳሳሁ። ከእርባ አምስት ዓመት በላይ ያላየሁት 'አባት አለህ' ሰባል እንጂ የማላ ወቀው ራሱን ከቤተሰቡ ያሸሸገ ጥሎኝ የጠፋ ሰው ቢሆንም የሚያስደ ንቀው በውስጤ ምንም ዓይነት መራራነትና ቅሬታ በእርሱ ላይ ሰላልነበ ረኝ፤ ይቅር ማለት ይህን ያህል አላስቸገረኝም። ይሁን እንጂ ይሄ አባቴ ጥሩ ምክንያት ይኑረውም አይኑረውም ፈጽሞ ከሕይወቴ ያስወጣኝን ፈጽሞ ያልፈለገኝን ሰው 'አባቴ' ብዬ እንዴት ላከብረውና ልቀበለው እች ላለሁ?" የሚል ጥያቄ በውስጡ አልፎ አልፎ ይመላለስ ነበር። ጌታ ግን ድል ሰጠኝና ወደድኩት አከበርኩት" አለ።

እኛ ከወላጆቻችን ያላገኘነውን ለትምሕርታችን እናውለው

አንዳንዶቻችሁ በተለይ ከወላጆቻችሁ ጋር ጥሩ ትዝታ ጥሩ ልምምድ የሌላችሁ ወይም መጥፎ ትዝታ ያላችሁ አምላካዊ ትዕዛዝ "አባትህ ንኝ እናትህን አክብር..." በማለት በግልጽ ቢናገርም በአግባቡ ያላሳደጉ ኝን ወላጆቼን እንዴት ወይም ስምን አከብራለሁ?" ብላችሁ የምትጠይቁ ትኖራላችሁ። ችግራችሁ 'እንዴት ላከብር' ሳይሆን 'ለምን ላከብራችው?' የሚል ይሆናል። ከላይ በአጭሩ ታሪኩን የገለጽነው ሰው አባቴ ንፍ በህ ጸንት ዕድሜው እያለ ጥሎት በመሄዱ ሌሎች ልጆች ከአባታቸው ጋር ያላቸውን ቅርብ ባዩ ቁጥር፤ እርሱ ግን ያለአባት ማደጉ ሲቆረቆረው ልቡ በሃዘንና በባዶነት ስሜት ሲሞላ በሚያስፈልገው ጊዜ ያልተገኘ ለትጥ ተስፋ ሲቆርጥ "አይዘህ!" ሲያዝንና መጽናናት ሲያስፈልገው ያላ ጽናወውን አባት እንዴት ማክበር ቻለ" ብላችሁ መጠየቃችሁ አይቀርም። ይሄ ሰው ንፍ በልጅነት ዕድሜው አባቴ ጥሎት በመጥፋት በውስጡ የሚ መላለሱ ብዙ ህሳቦችና ጭንቀቶች እንደነበሩት እንጠራጠርም። ትልቅ

ልጅ እስከሚሆንበት ጊዜ ድረስ የማልወደድ የተጠላሁት ፈላጊ የሌለኝ ልጅ ነኝ" የሚል ስሜት ከውስጡ እንደነበረም አሁንም አንጠራጠርም። ሌላው ቀርቶ እናቱ ልጅ ጉዳቱ እንዳይሰማው ያላየው አባቴ እንዳይና ፍቀው ብላ ይሆን ወይም ጥሏቸው በመጥፋቱ ምክንያት ራሷ አዝና፤ ልቧ መራራ ሆኖባት ይሆን አይታወቅም፤ ሌላው ቀርቶ የአባቴን ስም እንኳን አትጠራም ነበር። አባቴ ቤቴን ጥሎ የጠፋበት ምክንያት 'እኔ መጥፎ ልጅ ሆኜ ይሆን?' በማለት ራሱን እንዲጠላ የሆነበት ጊዜም ነበር።

እኔም አባቴ በልጅነቴ ከዚህ ዓለም በሞት በመለየቴ ልጆች ከአባታ ቸው ሊያገኙት የሚገባቸውን መልካም ነገር አላገኘሁም። ድሌንም ሆነ ሽንፈቴን አላካፈልኩትም። የአባት ፍቅር ምን እንደሆነ እንዲሁም ፍቅሩ በተግባር ሲተረጎም በእኔ ሕይወት ሲፈጸም አላየሁም። ጳውሎስ ለተሰሎ ንቁ አማኞች "አባት በልጆቼ እንደሚያደርገው ዐይነት እኛም ለእናንተ ለእያንዳንዳችሁ እንዳደረግንላችሁ ታውቃላችሁ፤ ዘወትር እየመከርናች ሁና እያበረታታችሁ መንግሥቱንና ክብሩን እንድትካፈሉ የጠራችሁ አምላክ ደስ በሚያሰኝበት ሁኔታ እንድትኖሩ አደራ እንዳልናችሁ ታውቃ ላችሁ" ይላል (1 ተሰሎ. 2፡11-12)። አንዳንዶቻችን ጳውሎስ ከላይ የገለ ጸው ዓይነት አባት ተስፋ ሰንቆርጥ የሚያበረታታን ሰናዝን የሚያጽና ናን ልንደርስበት ከምንችለው ከፍተኛ ደረጃ እንድንደርስ "አይዘህ! በርታ!" የሚለን አባት ቢኖረን እንዴት ደስ ባለን ነበር! ይህን የመሰለ አባት አጠገባችን አለመኖሩ በሕይወታችን ትልቅ እጦት፤ ትልቅ ባዶነት እንደ ሚሰማን ግልጽ ነው።

ይሁን እንጂ እኔ በበኩሌ ለራሴ ቁጭ ብዬ በማልቀስ ፈንታ ጥሩ ትምህርት እንዲሆን ተጠቅሜበታለሁ። በልጆቼ ከላይ የገለጽነውን ዓይነት አባት ለመሆን ራሴን እንዳዘጋጅ ምክንያት ሆኖኛል። እኔ ያጣሁ ትን ልጆቼ እንዳያጡ ራሴን በልጆቼ ቅርብ ማድረግ እንዳለብኝ ተምራ በታሰሁ። አባቴ አጠገቤ መሆን ባይችልም እኔ ግን በልጆቼ አጠገባቸው ለመሆን እንድችል ትምህርት ሆኖኛል። ከአባት የሚመጣውን የማበረታ ቻና የማጽናኛ ቃል እየሰማሁ አላደግሁም። እኔ ግን በእግዚአብሔር ጸጋ በልጆቼ ብቻ ሳይሆን ዕርዳታዬን ለሚፈልጉ ሁሉ ማነቃቂያና ማጽናኛ እንድሆን መመሪያ ሆኖኛል።

ከላይ ታሪኩን የሰማነው ሰው አባቴ በልጅነቴ ጥሎት በመጥፋቱ ምክ ንያት በችግር ውስጥ አልፋ ለብቻዋ ወይም ያለአባት ያሳደገችው እናቱ

ነችሁ እናቱን ሲያሰብ "አባትህንና እናትህን አክብር" እግዚአብሔር አምላክህ በሚሰጠህ ምድር ዕድሜህ እንዲረዝም ስለሚለው ትዕዛዝ በልብ ውስጥ የተሰማው ምን ዓይነት ይሆን? ብለን መጠየቃችን አይቀርም። "ያሳደግችህን እናትህን አክብር" ያሳሳደገህን ተሰህ የጠፋውን አባትህን ግን አታክብር" የሚል ትዕዛዝ ሰጠህን እናቱን ብቻ ሳይሆን አባቱንም ጭምር ማክበር እንዳለበት የተረዳ ሰው ነበር። እናቱ በምድር የተመደበ ላትን ዘመን ጨርሳ ስትሞት በቀብሯ ሥነ ሥርዓት ላይ መልዕክቱን ያቀረበው እርሱ ስለነበረ ስሜቱን ሲገልጽ እንዲህ አለ።

"የሠጠው ቀን በሕይወቴ ለእኔ ልዩ ቀን ነው፤ የእናቱን ውሳኔ ለእኔ ያላትን ፍቅር ስለ እኔ ስትል የከፈለችውን ከፍተኛ ዋጋ አያስታወቅም እርሷን የማክብር በት ቀን ስለሆነ የሠጠው ቀን ለእኔ ልዩ ቀን ነው። ስለ እናቱ ብዙ ትዝታዎች አሉኝ። ለዕድገቴ የሚጠቅመኝን እትክልት ሰላጣ አልባለም አያልኩ ስለማስቸግራት እኔን ለማብላት የምትጠቀሙትን ዘዴዎች ምንጊዜም አልረሳም" አለሁ እንደኛውን ሲጠቅሱ እንዲህ አለ፡ "አልባለም አያልኩ አፌን ጥርቅም አድርጌ ስለምዘጋገጥ አይርጥሱ እየበረ መጣ ማረፊያ እየፈለገ ነው። እፍህን ከፈትና የሚያርፍበት ሰፍራ ሰጠው ትሰኝላችሁ እኔም እውነት መሰሉኝ አፌን ሲከፍት በሽኩ የያዘችውን ቅጠላ ቅጠል አፈ ውስጥ ትከተዋለችሁ እስከ ዛሬ ድረስ የአይርጥላን ድምጽ በሰማሁ ቁጥር እናቱ እኔን ለማብላት ታደርግ የነበረውን ጥረት አስታውሳለሁ" አለሁ።

ያ ሰው በቀብሯ ሥነ ሥርዓት ላይ ቤተሰብሰበው ሕዝብ ፊት ቆሞ ለእናቱ ያለውን አክብሮትና ፍቅር በመቀጠል እንዳንድ ትዝታዎቹን ሲጠቅሰው እንዲህ አለ። "እግዚአብሔርን መከተል ምን እንደሆነ በሕይወቴ እየጥረት ያሳየኝ እናቱ ናት። እናቱ በሕይወቴ በነበረችበት ወቅት ከመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ በጣም የምትወደው አንድ ጥቅስ አላት። ለእኔም የምወደው ጥቅስ ሆኗልኝ። በቀብሯ ሥርዓት ላይ ይህን ጥቅስ ተጠቅሟልታለሁ። ጥቅሱም አርምያስ 6:16 ላይ ያለው "እግዚአብሔር ለሕዝቡ እንዲህ ይላል፤ 'በየገላፍው ቆማችሁ ተመልከቲ ጥንታዊና መልካም የሆነችው መንገድ የትኛው እንደ ሆነች ወይቃችሁ ተረዱ፤ በጥንታችሁ ጊዜ በእርሰዋ ሂዳ፤ በሰላምም ትኖራላችሁ" የሚለው ነው።

"እናቱ ከምትሰማቸው ከጥቂት ቀናት በኋላ እንደ ቀን የተዘጋውን ቤቷን ከፍቼ ገባሁና ቀዋ ብዬ ዕቃዎቼን ማየት ጀመርኩ። የ5ና የ6 ዓመት ልጅ በነበርኩበት ጊዜ የነበራትን መጥበሻን ምትብ ማቅረቢያ ሳሁናጅጅ ጀበናዎቿ እንዳሉ ናቸው። የጥንቱን ዓይነት አምላክቷን እወደው ነበር። 'በመዳኔ ጌታን አመሳግናለሁ፤ በደሙ ለላገጽኝ ደስ ይላኛል' እያለች ቤተ ክርስቲያን ውስጥ እየተነሳች ሁልጊዜ የምትሰጠው ምስ

ክርት ትዝ አለኝ። ከእናቱ ከተማርኳቸው ሃሮች ውስጥ ሕይወታችንን በእግዚአብሔር ለጅ ላይ ለደራ ብለን ከግልጽ ከጠበቅነው በላይ የተሻለ ሰው ሆንን እንገኛለን የሚለውን የእምነት አቋሚን ነው። ጌታን በጣም የምትወድ እኔንም በጣም የምትወድ እናት ስለነበረኝ ዕድሰኝ ሃኝ። ለእኔ "አባትህንና እናትህን አክብር" እግዚአብሔር አምላክህ በሚሰጠህ ምድር ዕድሜህ እንዲረዝም" የሚለው አምስተኛውን ትዕዛዝ ለመቀበል አይከብደኝም አለሁ።

ስለ እናታችው ብዙ መልካም ትዝታ የነበራቸው ብዙ ታላላቅ መንፈሳዊ ላባት መጥተው አልፈዋል። ከእነርሱ መካከል እንደኛው ከዚህ በፊት ታሪኩን በሌላ ትምህርት ውስጥ እቅርቤ ታሪኩን የሰማችሁት ዲ. ኤል. ሙዲ ነው። የዲ. ኤል. ሙዲ እናት የቀብር ሥነ ሥርዓት ላይ ታላላቅ ሰዎች ከአሜሪካ ዙሪያ የመጡ ተገኝተው ነበር። አንዳንዶቹ እየተነሱ ስለ ሙዲ እናት የሚሰማቸውን ከተናገሩ በኋላ ሙዲ ጥቂት ቃል መናገር አልፈጋለሁ ብዙ ከተቀመጠበት ተነሳ። እሬሳ ሳጥን ውስጥ የነበረችውን እናቱን አያየ፤

“ውደ እናቱ! በዓለም ላይ ካሉት ሰዎች ሁሉ የበለጠ ነገር ያደረግሽልኝ እንቺ ነሽ። ቀዥቃዣና የማልረባ ልጅ በነበርኩበት ዘመኔ ማንም በእኔ እምነት ባልነበረው ጊዜ እንቺ ግን ከፍተኛ እምነት ነበረሽ። በሄድኩበት ሁሉ ተከተልሽኝ፤ ጸለዬሽልኝ፤ ፍቅርሽን አላየሽኝ። ውደ እናቱ! ከእንቺ ዕዳ በቀር የማንም ዕዳ የለብኝም” አላት።

እንዲህ ዓይነት እናቶች ወይም አባቶች ያሏቸው "እናትህንና አባትህን አክብር" የሚለው አምስተኛው ትዕዛዝ አይከብዳቸውም። ለእንደዚህ ዓይነቶቹ ልጆች ሕግ ወይም አስታዋሽ ያስፈልጋቸው ይሆን? የሚያስደንቀው ግን ከፍተኛ ዋጋ ከፍለው፤ ፍቅር አጥግበው ወልደው ያሳደጓቸውን ወላጆች እንኳን ክብር ሊሰጧቸው ቀርቶ፤ መፈጠራቸውን እንኳን የሚረሱ አሉ። እጅግ በጣም ያሳዘናል። ተራርቀው የሚኖሩ፤ የልጆቻቸው ድምጽ የሚናፍቃቸው፤ በልጆቻቸው ፈጽሞ የተረሱትን ወላጆች ቤታቸው ይቁጠራቸው። ሌላው ቀርቶ በሀጻንነታቸው ጡጦ ወይም ጡት ሲያጠቃቸው ትን ብሏቸው ወላጆች የሚደነግጡት ድንጋጤ በገንዘብ ቢተ

መን ምን ያህል ዋጋ እንደሚያወጣ አስበን ይሆን? ያንን ሁሉ የሚረሱ ልጆች መኖራቸው ያስዘናል።

በሌላ በኩል ደግሞ ይሄ አምስተኛው ትዕዛዝ በጣም የሚከብድባቸው ከወላጆቻቸው ጋር ጥሩ ልምምድ ጥሩ ትዝታ የሌላቸው "አንተ የማትረባ! ደደብ! የወንድ አልጫ!" እየተባሉ ጥቂት ጥፋት በማጥፋታቸው ተዘቅዝቀው የተሰቀሉ በርበሬ የታጠኑ እንደ ወንበዴ እንደ ወን ጀለኛ በእግር ብረት የታሠሩ ሃራ ራሳቸውን የቻሉ ትልቅ ሰዎች ቢሆኑም የአባታቸው ወይም የእናታቸው ስም ሲጠራ የሚደነግጡ "ዓይኖቼ ውን ማየት አልፈልግም" ብለው ከወላጆቻቸው ሸሽተው የሚኖሩ እንዳሉ የታወቀ ነው። እንደነዚህ ዓይነቶች "ይህ ትዕዛዝ ለአንድ እኔ ዓይነት ሰው አስቸጋሪ ነው። እኔን ወልደው ያሳደጉኝን ወላጆች ማክበር አልችልም። በልጅነቴ ወላጆቼ ያደረሱብኝ ጉዳት የፈጸሙብኝ በደል ከልቤ ውስጥ ፈጽሞ ሊጠፋልኝ አይችልም። ይህን ትዕዛዝ ተግባራዊ ለማድረግ በጣም ከባድ ነው" ማለታቸው አይቀርም።

ይሁን እንጂ ይህ ትዕዛዝ የተሰጠው ጥሩ ወላጆች ላሏቸው ብቻ ሳይሆን በወላጆቻቸው እየተጎዱ ላደጉትም ጭምር ነው። እግዚአብሔር ከቶ ወላጆች ላሏቸው ልጆች ልዩ አስተያየት አያደርግም። ይሄ ትዕዛዝ በእግዚአብሔር ዘንድ ከፍተኛ ሥፍራ እንዳለው የበለጠ እንድንረዳ በአዲስ ኪዳን ውስጥ እንደገና እንዲጻፍ አደረገ። ጳውሎስ "ልጆች ሆይ! ለወላጆቻችሁ በጌታ ታዘዙ ይህ ተገዢ ነውና። አባትህንና እናትህን እክብር በሚለው ቀዳሚ ትእዛዝ ውስጥ ያለው ተስፋ መልካም እንዲሆንልህ ፅድሜህም በምድር ላይ እንዲረዝምልህ..." ይላል (ኤፌ. 6፡1-2)። ይሄ ቃል ሁላችንንም ይመለከታል። ባለፈው ሕይወታችን ምንም ነገር ይድረስብን እግዚአብሔር ትኩረት የሚሰጠው ስላለፈው ሳይሆን በአሁኑ ወቅት ስለው ሕይወታችን ነው። ሊለውጥ የሚፈልገው ነገ የሚሆነውን ሳይሆን በአሁኑ ወቅት ያለንን ሕይወት ነው። ከልቡ ወላጆቹን ይቅር ማለት የሚችል ሰው ለራሱ ልጆች የተመቸገ ከመራራነት ነጻ የሆነ ልብ ያለው በራሱ ልጆች ዘንድ የተከበረ ወላጅ መሆን ይችላል።

ወላጆቹን የማያከብር ሰው የሚደርስበት ቅጣት

ወላጆቻቸውን ስለማያከብሩ ልጆች ምን ዓይነት ቅጣት መቀጣት እንዳለባቸው መጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ከተጠቀሱት ውስጥ ሁለቱን እንመለከታለን።

- 1ኛው/ ዘሌዋውያን 20፡9 ላይ "አባቱን ወይም እናቱን የሚረግም ማንኛውም ሰው ይገደል፤ አባቱን ወይም እናቱን ረግሞአልና ደሙ በራሱ ላይ ነው" የሚል ሲሆን፤
- 2ኛው/ ዘዳግም 21፡18-21 ላይ የተጠቀሰው ነው። "አንድ ሰው የአባቱን ወይም የእናቱን ትእዛዝ የማይሰማ ቢቀጡትም የማይታረም አልከኛና ዐመፀኛ ልጅ ቢኖረው አባትና እናቱ ይዘው በሚኖሩበት ከተማ በር ወዳሉት አለቆች ያምጡት ይህ ልጃችን አልከኛና ዐመጽኛ ነው፤ አይታዘዝም፤ አባካኝና ለካራም ነው ብለው ለአለቆች ይገንጋቸው። ከዚያም በኋላ የከተማዬ ሰዎች ሁሉ እስኪሞት ድረስ በድንጋይ ይውጡት፤ ከቶውንም ከመካከልህ አሰማድ፤ እስራኤልም ሁሉ ይህን ስምቶ ይፈራል" ይላል።

በዚህ ዓይነት እናትና አባትን ማዋረድ ወይም አለማክበር በእግዚአብሔር ዓይን ከፍተኛ በደል መሆኑን እናያለን። በአዲስ ኪዳን ዘመን በወላጆቻቸው ላይ የሚያምቁ ልጆች በድንጋይ ተወግረው የሚሞቱ ቢሆኑ ኖር ምን ያህል ልጆች ያልቁ እንደነበረ መገመት አያስቸግረንም።

ልጆች ወላጆቻቸውን ማክብር ያለባቸው ለምን ይሆን? ብዙ ምክንያቶች አሉ። ወላጆች ስለልጆቻቸው ሲሉ ከፍተኛ ዋጋ ስለሚከፍሉ መከበር አለባቸው። ወላጆች በሕይወት ልምምዳቸው ያከበሩት ብዙ ጥበብና ማስተዋል ስላላቸው ልጆች ወላጆቻቸው የሚሰጧቸውን ምክርና ሃሳብ ማክበር አለባቸው። ሌላው እግዚአብሔር የሰጠውን አምስተኛውን ትዕዛዝ ማክበራቸው እግዚአብሔርን ደስ ስለሚያሰኙት ነው። ይሄ ብቻ በቂ ምክንያት ነው። መጽሐፍ ቅዱስ "ልጆች ሆይ! ይህ ጌታን ደስ የሚያሰኝ በመሆኑ ለወላጆቻችሁ በሁሉም ነገር ታዘዙ" ይላል (ቆላ. 3፡2)። እንዲሁም ኤፌ. 6፡1 ላይ "ልጆች ሆይ! ለወላጆቻችሁ በጌታ ታዘዙ ይህ ተገዢ ነውና፤ 'አባትህንና እናትህን እክብር' በሚለው ቀዳሚ ትእዛዝ ውስጥ ያለው ተስፋ መልካም እንዲሆንልህ ፅድሜህም በምድር ላይ እንዲረዝም የሚል ነው" (ኤፌ. 6፡1-3)።

አምስተኛውን ትዕዛዝ ተግባራዊ የምናደርገው እንዴት ነው?

ይህን ስንል በልጆቻቸው ላይ ጉዳት ያደረሱትን ወላጆች እግዚአብሔር ቸላ ይላቸዋል ማለት አይደለም። ወይም ምንም ያድርጉ ምንም፣ ግድ የለም ማለቱ አይደለም። ወላጆች ልጆቻቸውን በማሳደግ ላይ በእግዚአብሔር ዘንድ ትልቅ ተጠያቂነትና ኃላፊነት አለባቸው። ማቴዎስ 18፡6 ላይ ጌታ ኢየሱስ "...ከእነዚህ ከታናናሾቹ አንዱን የሚያስናክል ሰው ከባድ የወ ፍሬ ድንጋይ በዐንጉቱ ታሰር ወደ ጥልቅ ባሕር ተጥሎ ቢሰጥም ይሻለዋል" ይላል። ልጆች በወላጆቻቸው ምክንያት የሚደርሱባቸው ሥቃይና ጉዳት ይረዳል። እኛ ከሚገባን የበለጠ ቢረዳም "አባትህንና እናትህን አክብር" ይለናል። ከዚህ ትዕዛዝ ራሳችንን ነጻ ማድረግ የማንችል ከሆነን ትዕዛዙን ተግባራዊ የምናደርገው በምን ዓይነት ሁኔታ ነው? ብለን መጠየቃችን አይቀርም።

አምስተኛውን ትዕዛዝ ልጆች መጠበቅ ያለባቸው በወላጆቻቸው ቁጥ ጥር ውስጥ ባሉበት ጊዜ ብቻ ሳይሆን ራሳቸውን ችለው ከወጡም በኋላ ወላጆቻቸውን ማክበር አለባቸው። "እናትና አባትህን አክብር" ማለት "በሕይወታችሁ ውስጥ ከፍተኛ ሥፍራን ሰጧቸው እየወደዳችኋቸው የሚገባቸውን የክብር ስፍራ አትንፈቅታቸው እስከ ሕይወታቸው መጨረሻ ድረስ ራሳቸውን መርዳትና መደገፍ በማይችሉበት ጊዜም አስፈላጊውን ድጋፍ ሰጧቸው" ማለት ነው። መጽሐፍ ቅዱስ "የወላደህን አባትህን አድምጥ እናትህንም ባረጃች ጊዜ አትናቃት" ይላል (ምሳሌ 23፡22)። አንድ የጥንት ፀሀፊ ይህን ጥቅስ ሲያብራራ፦

“ልጄ ሆይ! በእርጅናው ዘመን አባትህን እርዳው! በመጨረሻ ዕድሜው ላይ ላለ አታላዝነው ከእርጅና የተነሳ ራሱን መምራት በማይችልበት ጊዜም እንኳን እንተ ብርቱና ጤነኛ በሆነበት ጊዜ እዘንለት እንጂ አትናቀው” ማለት ነው ለሰ።

በዚህ ትዕዛዝ መሠረት የሚኖሩ አማኞች ለወላጆቻቸው የሚያደርጉት የሚያሳዩት ክብር ከላይ ጸሀፊው እንደገለጸው ነው። በሰለጠነው ዓለም አብዛኞቹ ልጆች ለወላጆቻቸው የሚያስዩዋቸው ፍቅር የሚሰጡ

ጧቸው ክብር እጅግ በጣም የሚያሳዝን ነው። ወላጆች በእርጅና ምክንያት ራሳቸውን መርዳት ሲያቅታቸው ሽማግሌዎች የመጨረሻ ዘመናቸውን ከሚያሳልፉበት ከጠረታ ቤት ተጥለው በልጆቻቸው ሳይጎበኙ ጠያቂ እጥተው በብቸኝነት ማቀው ልባቸው ተሰብርና በህዝን ተሞልተው የሚሞቱ ጥቂቶች አይደሉም። ይሄም የእግዚአብሔርን ልብ በጣም የሚያሳዝንና የሚሰብር ነው።

ኢየሱስ በምድር በነበረበት ዘመን ፈሪሳውያን በዕድሜ የገፉትን ወላጆቻቸውን ቸላ ሲሉ አይቶ እንዲህ አላቸው። “እናትህን ለወጋችሁ ስትሉ የእግዚአብሔርን ትእዛዝ ለምን ትሸራላችሁ? እግዚአብሔር አባትህንና እናትህን አክብር በአባቱ ወይም በእናቱ ላይ ክፉ ቃል የሚናገር ይገደል ብሎ ሲያዝን እናት ግን ማንም ሰው አባቱን ወይም እናቱን ሳደርግላችሁ የሚገባውን ማንኛውንም ነገር በእግዚአብሔር መባ አድርጌ አቅርቤለሁ ቢላችሁ አንድ ሰው ይህን ካደረገ ዘንድ አባቱን ወይም እናቱን አክብሮ አል ትላላችሁ። ስለዚህ ለወጋችሁ ብላችሁ የእግዚአብሔርን ቃል ትሸራላችሁ” አላቸው (ማቴ. 15፡3-6)። ፈሪሳውያን ወላጆቻቸውን በመርዳት ፈንታ በገንዘቡ ተጠቅመው ለእግዚአብሔር ለጥተናል ይላሉ።

ዛሬም እንዳንድ ክርስቲያኖች አሥራታቸውን ለቤተ ክርስቲያን በመስጠት ፈንታ ህሊናቸውን ለማጽዳት ሲሉ እንዳንድ ለዎች እንዳይታዘዙ ያሉ ወላጆቻቸውን በአሥራት ገንዘብ የሚረዱ አሉ። በዚህ ዓይነት በስዎች ዘንድ እንምሰል እንጂ እግዚአብሔርን ግን ልናታልለው አንችልምና የዘመኑ ፈሪሳውያን እንዳንሆን እንጠንቀቅ። ወላጆቻችንን የመርዳት ግዳጃችንን የምንፈጽመው የጌታን ገንዘብ በመስረቅ እንዳይሆን አስፈላጊውን ጥንቃቄ እናድርግ። ይህንን የምናደርግ ከሆነ በሁለቱም በኩል የሚገባንን በረከት የምናጣ መሆናችንን እንወቅ። እንደኛው አሥራታችንን በታማኝነት በመስጠታችን የምናገኘው በረከት ሁለተኛ ወላጆቻችንን ተግባራዊ በሆነ መንገድ ማክበራችንን በመግለጽ የምናገኘውን ረጅም ዕድሜ እናጣለን።

አምስተኛውን ትዕዛዝ ይኸውም “እናትህንና አባትህን አክብር” የሚለውን ትዕዛዝ መጠበቅ አለመጠበቃችንን ራሳችንን መመርመር አለብን። ከእናትና ከአባታችን ጋር ያለን ግንኙነት ለእግዚአብሔር የሚገባውን ክብር የሚያስጥ ነው? በአሁኑ ጊዜ በተለይ ልጆች ወላጆቻቸውን ለማክበር በጣም ከባድ ይሆንባቸዋል። የራሳቸው ፍልጎት ብዙ ስለሆነ

ከራሳቸው ምሾት ቀንሰው ደካማ ለሆኑ ወላጆቻቸው ማከፈል አይሆንላቸውም። የራሳቸውን ፍላጎት ለማሟላት ቀንና ሌሊት ስለሚረጡ እንኳን ሄደው ሊገባቸው ቀርቶ ስልክ ደውለው እንኳን ማነጋገር አይሆንላቸውም። ስልክ በጮኽ ቁጥር "..." ልጄ ይሆን!... ልጄ ትሆን..." በማለት ልባቸው የሚጨነቅባቸው ወላጆች ቁጥራቸው ትንሽ አይደለም። በእሁኑ ዘመን በባህላችን የተለመደውን ከብር ለወላጆች መስጠት ችላ እየተባለ የመጣ ይመስላል።

ለመሆኑ ወላጆቻችንን የምናከብረው እንዴት ነው? አንደኛው ከልባችን በጣም በመውደድ ነው። መውደዳችንም የሚታወቀው "እወዳችኋለሁ" በማለት በቃላት በመግለጽ ብቻ አይደለም። ፍቅራችንን የምንገልጽበት መንገድ፤ በቂ ጊዜ ስንሰጣቸው ነው። አሜሪካን አገር አርጅተው ራሳቸውን መርዳት ሲያቅታቸው፤ ከሽማግሌዎች መጠሪያ ድርጅት ውስጥ ይገባሉ። የሚያሰገዝው አብዛኛዎቹ በልጆቻቸው ጊዜ ማጣት ምክንያት ጠያቂ አጥተው፤ በብቸኝነት ተሰቃይተው ይሞታሉ።

ቀደም ሲል ታሪኩን የሰማነው ሰው፤ ለአባቱ ያሳየው ፍቅር፤ እንዲሁም ያለአባት ሳሳደገችው እናቱ ያሳየው ፍቅር ምን ዓይነት ይሆን? በማለት፤ እውነቱን ለማወቅ እንደምትጓጉ እገምታለሁ። ያሳባት ሳሳደገችው እናቱ በመጨረሻ ዕድሜዋ ላይ ያሳያት ፍቅርና እንክብካቤ ምን ዓይነት ይሆን? እስቲ ታሪኩን ከራሱ እንሰማ።

"ሰሙን ከመሰማት በስተቀር አይቼው የማላውቀውን አባቱን ፍለጋ ብዙ ደክምኩ፤ ብዙ ዋጋ ከፈልኩ። አንዳንድ ጊዜ ሥጋዬ ሲያይል፤ 'ፈጽሞ ያልፈለገኝ፤ ለረጅም ዘመን ጥሎኝ የሄደውን፤ ያሳሳደገኝን አባት ገዬ ለምን እፈልጋለሁ? ያልኩበት ጊዜ ብዙ ነበር። እኔ የሚሰማኝን ከማድረግ ይልቅ እግዚአብሔር ከእኔ የሚጠብቀውን ማድረግ አለብኝ የምልበት ጊዜም ነበር። ከሁሉም በላይ እግዚአብሔር የሰጠኝን ትዕዛዝ መጠበቅ እንዳለብኝ ከውሰጤ ይሰማኝ ነበር። ጌታን መታዘዝ የፈለግሁት በዮሐ. 14፥15 ላይ "ብትወዱኝ ትእዛዜን ትጠብቃላችሁ..." እንዲሁም በዮሐ. 15፥10 ላይ "እኔ የአባቴን ትእዛዝ ጠብቄ በፍቅሩ እንደምኖር፤ እናንተም ትእዛዜን ብትጠብቁ በፍቅሩ ትኖራላችሁ..." ስለሚል ነው። አሥርቱ ትዕዛዛትን መጠበቅ ያለብን አንደኛውና ትልቁ ምክንያት ይሄ ነው። በፍቅሩ መኖር ከመረጠን ትእዛዜን መጠበቅ አለብን።

ንግግሩን በመቀጠል "እናቱ ልትሞት ሁለት ዓመት ሲቀራት" ይላል፤ አንድ ቀን በሽተኞች ከሚያገግሙበት ጣቢያ ልጠይቃት ሄድኩ። የደረሰኩት በምሳሌ ለዓት ስለነበረ፤ ምሳዋን የማብላት ዕድል አጋጠመኝ። ምሳዋን እያንረበዛት፤ በልጅነቱ እኔን ታገርለኝ የነበረው ትዝታ መጣብኝ። እናቱ የሰዓር በሽታ ስለነበረባት ጣፋጭ ነገር እንድትበላ አይፈቀድላትም ነበር። ይሁን እንጂ፤ በዚያን ወቅት መብላት የምትፈልገው ጣፋጭ የሆነውን ነገር እንደ ኬክ ዓይነቱን ነበር። የቀረበላት ምግብ ልዩ ልዩ አትክልት፤ በተለይ እኔ የምጠላው ጎመን ወይም ስፒናች ነበር። 'እይሮፕላኑ ሊያርፍ ነው፤ አ፤ ብለህ አፍህን ከፍተህ አሰገባው' ትለኝ የነበረው ትዝብሎኝ፤ እኔም በተራዬ ምሳዋን ሳገርሳት፤ ወደ ጎን ገፋ ያደረገችውን ስፒናች (ጎመን) በማንኪያ እንሰቼ እየሰቅሁ፤ 'እማይ! እይሮፕላኑ የሚያርፍበትን ቦታ እየፈለገ ነውና አ፤ ብለሽ አሰገቢው' እያልኩ የማትፈልገው ጎመን እጠነት ነበር" አለ። በዚህ ዓይነት ለእናቱ አክብሮቱን በሚያሳያት ፍቅሩን ይገልጽ ነበር።

ወላጆቻችንን ማክበር፤ መውደድ ያለብን እንዳንዶቹ የሚገባቸው ሆነው ሳይሆን፤ የእግዚአብሔርን ትዕዛዝ ለመጠበቅና ለማክበር ነው። እኛንም እግዚአብሔር የወደደን እንዲሁ ነው። እንጂ የሚወደድ ነገር ሰላ ለን እንዳልሆነ ማወቅ አለብን። ሰው የዘራውን ያጭዳል የሚለው ሕግ የማያጠራጥር እውነት እንደሆነ ቀደም ሲል ገልጸን ነበር። አልፎ አልፎ በሰነድ ሆነ በደግ የምንዘራውን የምናጭድበት ጊዜ እለ። እዚህ ላይ እንድንገር መርሳት የሌለብን እውነት ቢኖር፤ ለወላጆቻችን በጎ አድርገን፤ ልጆቻችን ተመልሰው ለእኛ ሁልጊዜ በጎ ይሆኑልና ማለት አይደለም። ተቃራኒውን የምናገኝበት ጊዜ ሊኖር ይችላል። ይሁን እንጂ፤ የእግዚአብሔርን ሕግ በትክክል ጠብቀንበትና ኖረንበት ከሆነ፤ ብድራታችንን ከሰው ዘንድ ወይም ከልጆቻችን ባናገኝም፤ ካልጠበቅነው አቅጣጫ ልናገኘው እንደምንችል ምን ጊዜም ቢሆን መዘንጋት የለብንም። ከላይ ለትምህርታችን ምሳሌ እንዲሆን ታሪኩን ያቀረጠው ሰው፤ ያልፈለገውን አባቱን ፈልጎ ያገኘው፤ ያለአባት ያሳደገችውን እናቱን በአክብሮትና በፍቅር ተሞልቶ አስታሞ የቀበራት ሰው፤ እርሱ ራሱ ከልጆቹ ያገኘው አክብሮት ምን ዓይነት ይሆን? አሁንም ለማወቅ እንደምትጓጉ እምናለሁ።

እስቲ አሁንም ታሪኩን ከራሱ እንሰማ። ግያኛውን የአገልግሎት ዘመኔን ለማክበር፤ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ልዩ ልዩ ፕሮግራም እየተዘጋጀ

ነው። ጠቅላላውን ፕሮግራም የሚያቅደው የአኔ ተባባሪ (ረዳት) ፓስተር ክበር። ፕሮግራሙ ምን ዓይነት እንደሚሆን እንግዳ ተናጋሪው ማን እንደሚሆን አንድም ፍንጭ አልሰጠኝም። እከሌ ቢጋበዝ እከሌ ተናጋሪ ቢሆን የሴሚናሪ ፕሮፌሰሩን ዶክተር አከሌን ይጋብዝ ይሆን? ፓስተር እከሌን ይጠራ ይሆን? እያልኩ አንዳንድ በወቅቱ ታዋቂ የነበሩትን ሰባኪዎችንና አስተማሪዎችን በአዕምሮዬ አወጣና አወርድ ክበር። ተናጋሪውን ሳላውቅ በዓሉ የሚከበርበት ቀን ደረሰ። እኔና ባለቤቴ ታጅቦን ከፊት ወንበር ላይ አስቀመጥን። የምሽቱን ፕሮግራም ተባባሪው ፓስተር በጸሎት ከፈተ። የአምልኮት ዝማሪ እንዳስቀየረ ተናጋሪው ማን ይሆን እያልኩ ሳስብና በጨነቅነህ ረዳቱ “የዛሬውን መልዕክት የሚያቀርብልን እከሌ ነው...” ብሎ የመጀመሪያውን ልጄን ስም ጠርቶ ተቀመጠ። ይህን ስሰማ መሬት ተሰንጥቆ ቢውጠኝ ይቀለኝ ክበር። ምን ማድረግ ነው ይሄ ሰውዬ ብዬ ጠየቅሁ። የአኔ ልጅ ተናጋሪ አይደለም። እንኳን በሁለት ሺ አምስት መቶ ሕዝብ መካከል መናገር ቀርቶ በአስር ሰው ፊት መናገር ይችላል ብዬ አላምንም ክበር። አርግጥ ነው በዚህ ጊዜ የኮሌጅ ትምህርቱን ጨርሶ ተመርቋል። በሕዝብ ፊት ቆሞ ሲናገር ግን አይቺው አላውቅም። ይህን ዓይነት ሁኔታ ያጋጥመኛል ብዬ ፈጽሞ አልጠበቅሁም ክበር።

የምሽቱ ተናጋሪው የአኔ ልጅ መሆኑን የተሰበሰበው ሕዝብ ሲሰማ የሰው ሁሉ ዓይን በአኔና በባለቤቴ ላይ አረፈ። ደንገጥኩ ሥሮቼ ተግተረተሩ። ላብ አጠለቀኝ። ወደ አዕምሮዬ መጀመሪያ የመጣው አሳብ ይሄ ምክትሌ ምን ማድረግ ነው? አኔ ደግሞ ለመናገር ምንም ተዘጋጅቼ አልመጣሁም አልኩ። ልጄም ስሙ ሲጠራ ፈገግ ብሎ ወደ መድረኩ ወጣ። የዕለቱ ታናጋሪ ሆኖ የቀረበውን ልጄን ሳይገኝ አጆቼን ፊቴ ላይ አድርጌ ማልቀስ ጀመርኩ። በዚያ ሕዝብ መካከል ቆሞ መናገር ይችላል ብዬ ፈጽሞ አልገመትኩም ክበር። ንግግሩን ሲጀምር እንዲህ አለ። “ከቤተኛው በፊት አባቴ አንድ ጥያቄ ጠይቀኝ ክበር። ጥያቄውም ‘የአኔ ልጅ በመሆንህ ትከራለህ? ፓስተር በመሆኔ ታፍርብኛለህ? የሚል ጥያቄ ክበር። ለዚህ ጥያቄ ምን ዓይነት መልስ እንደምስጥ ግራ ስለተጋባሁ በወቅቱ ‘አዎን!’ ወይም ‘አይደለም’ የሚል መልስ ሳልሰጠው አለፍኩት። የመጋቢው ልጅ በመሆኑ አባቴ ሲያስተምር (ሲሰብክ) ብዙ ጊዜ አንድ ምላሴ ስለሚጠቅሰው ከሰንበት ትምህርት ከፍል ሲወጣ ዓደኞቹ ‘ዛሬም አባትህ ስለ አንተ ተናገረ’ በማለት ይስቱበት እንደነበረ ገለጸ። ልጄም ገና አባቴ

የአኔን ስም አየጠራ የሚናገረው ታሪክ እንደ ነበረው ሁሉ ዛሬም አኔ ስለአባቴ የምናገረው የራሴ ታሪክ አለኝ” በማለት ብዙ ታሪኮች ስለ አኔና ስለ አናቴ እየጠቀሰ አወራ።

የሃያ አምስት ደቂቃ መልዕክቱን ሲያጠቃልል ሞጫረሻ ላይ “እኔ በወላጆቼ የምከራውን ያህል ሌሎች ልጆች በወላጆቻቸው ይከራሉ ብዬ አላምንም። ይህን የምሰው እኔ ብቻ ሳልሆን ታናሽ ወንድሜም ነው። የዚህ ቤተ ክርስቲያን መጋቢ ከመሆን የበለጠ ትልቅ ነገር ስለሌለኝ ወላጆቼ ሌላ ነገር ሲሠሩ ማየት አልፈልግም” አለ። ወደ አኔና ወደ አናቴ ዞር ብሎ “አማጮና አባይ! ስለ ወደዳችሁን እኔና ወንድሜ የምንከራባችሁ ወላጆች ስለሆናችሁልን እናመሰግናችኋለን። አማማና አባባ! በጣም በጣም አንወዳችኋለሁ” በማለት በሁለት ሺ አምስት መቶ ሕዝብ ፊት ቆሞ ፍቅሩን በመግለጽ አከበረን። ይሄን የልጄን ንግግር የሰማሁበት ቀን በሕይወቴ ከፍተኛውን ሥፍራ የምሰጠው ቀን ነው። ስለኔ ከዚህ የበለጠ ወይም የተሻለ አናትና አባት የማክበር ሌላ መንገድ የለም። ይህን ዓይነቱን ቃል መስማት ነው ለወላጆች እስከ ሕይወታቸው መጨረሻ ድረስ ጉልበት የሚሆናቸው” አለ። እንዴት የሚያስደንቅ ታሪክ ነው?

“አባትህንና እናትህን አክብር፤ እግዚአብሔር እምላክህ በሚሰጠህ ምድር ዕድሜህ እንዲረዝም” የሚለው አምስተኛው ትዕዛዝ በብሉይ ኪዳን ዘመን ላሉት ብቻ ሳይሆን በአሁኑ ዘመን ላለው ክርስቲያኖችም የተሰጠ ትዕዛዝ ስለሆነ በትዕዛዙ መሠረት እንኑር።

ሰድስተኛው ትዕዛዝ

ነፍስ ገዳይ አትሁኑ

“አትግደል” (ዘፀአት 20፥13)

“ከአስርቱ ትዕዛዛት ውስጥ አወዛጋቢ ወይም አከራካሪ ነው የሚባለው ትዕዛዝ የትኛው ይሆን?” ብለን ብንጠይቅ የተለያዩ መልስ ማግኘታችን አይቀርም። የአከራካሪነቱ መጠኑ እንደየሰው ይልያይ እንጂ፣ አሥሩም ትዕዛዛት አካራካሪዎች ናቸው። ለምሳሌ፣ የመጀመሪያው ትዕዛዝ ይኸውም “ከእኔ በቀር ሌሎች አማልክት አይኑርህ” የሚለው ትዕዛዝ ለምን አስፈለገ? በማለት ትእዛዙን መቀበልና መታዘዝ የሚያቅታቸው ይኖራሉ። ለአንዳንዶቹ ደግሞ አራተኛውን ትዕዛዝ ይኸውም “የሰንበትን ቀን ትቀድሰው ዘንድ አስብህህ ሰድስት ቀን ሥራ፣ ተግባርህንም ሁሉ አድርግ፤ ሰዓተኛው ቀን ግን ሰላምላክህ ለእግዚአብሔር ሰንበት ነው።” የሚለው ትዕዛዝ ሰው ለንፍሱን እንዲለማመድ፣ ሥራ እንዲሸሽ ያደርገዋል ብለው ስለሚያ

ምኑ አስፈላጊነቱን መቀበል፣ እንደ ትእዛዙ መኖር የሚያቅታቸው ይኖራሉ። ከጋብቻ ውጪ የግብረ ሥጋ ግንኙነት መፈጸም ደስ የሚላቸው ሰዎች ደግሞ “ጡሰቱም ወገን በስምምነት እስከ ተደረገ ድረስ፣ ደስታን የምናገኝበት ከሆነ፣ ማንንም ሰው ካልጎዳን ለምን እንከለክላለን?” በማለት “አታመንዝር” የሚለውን ለባተኛውን ትዕዛዝ መቀበልና እንደ ትእዛዙ መኖር የሚያቅታቸው፣ እግዚአብሔር ደስ እንዳይለን ብሎ ያወጣው ሕግ ነው ብለው የሚያምኑ ይኖራሉ። “አትግደል” የሚለውን ሰድስተኛውን ትዕዛዝ ግን በየትኛውም ሕብረተሰብ ውስጥ፣ የሰው ነፍስ ማጥፋት ትክክል አይደለም ብለው ስለሚያምኑ፣ ትእዛዙ ብዙዎችን ቅር ላያሰኝ ይችላል። ይሁን እንጂ ይህንንም ትዕዛዝ ጠለቅ ብለን ስንመረምር፣ ኢየሱስ በአዲስ ኪዳን ውስጥ “መግደል” ምን እንደሆነና እንዲሁም ምንን እንደሚያጠቃልል የሰጠውን ገለጻ ስንረዳ፣ ይሔም ትዕዛዝ ብዙዎችን የሚያከራክር መሆኑ ብቻ ሳይሆን፣ በብዙዎች ዘንድ ትዕዛዙ ሲጣስ እናያለን።

የመግደል ዓይነቶች

“አትግደል” የሚለው ትዕዛዝ በእማርኛችን እንድንቃል ብቻ ነው። “አትግደል” የሚለው ቃል በዕብራይስጥ ግን “ሎ ራትዛክ” ሲሆን፣ ሁለት ቃላት የያዘ እንደሆነ እናያለን። መጽሐፍ ቅዱስ “አትግደል” ሲል የትኛውን ዓይነት መግደል ማለቱ ነው? ብለን መጠየቃችን አይቀርም። “መግደል” የሚለው ቃል በዕብራይስጥ ከላይ ያየነው “ሎ ራትዛክ” ብቻ አይደለም። “መግደል” በስምንት የተለያዩ ቃላት እንደሚገለጽ የመጽሐፍ ቅዱስ ምሁራን ይጠቁማሉ። ከላይ የለማነው፣ “ሎ ራትዛክ” የሚለው ቃል፣ እንዲሁ የተጠቀሰ ሳይሆን፣ የትኛውን ዓይነት መግደል እንደሆነ በደንብ ታስባበት የተጻፈ ነው።

በጦርነት ውስጥ ጠላትን ተኩስ መግደልን ለመግለጽ ሌላ የዕብራይስጥ ቃል ይጠቀማሉ። እንጂ “ሎ ራትዛክ” የሚለውን ቃል አይጠቀሙበትም።

➤ እንሰጣትን አድኖ መግደልን ሲገልጽ ደግሞ ሌላ ቃል እንጂ “ሎ ራትዛክ” የሚለውን ቃል አይጠቀሙም። በዚህ ዓይነት ገለጻ “አትግደል” የሚለው ትዕዛዝ ማንኛውንም ዓይነት መግደል ሳይሆን፣ ሰውን ያለአግባብ ወይም ትክክል ባልሆነው ዓይነት መግደል ነው የሚሉና የሚከራከሩ አሉ። ሆኖ ብሎ አስቦ፣ “ጠላቱ

ነው" ብሎ መግደል ሕጋዊ ወይም ትክክለኛ ያልሆነ አንዳደል ስለሆነ "ሎ ራትዛክ" የሚለውን የዕብራይስጥ ቃል ይጠቀማሉ።

➤ የሰው ነፍስ አጥፍቶ ፍርድ ቤት የሞት ቅጣት ቢወሰንበትና ቢገደል፣ ሕጋዊ የሆነ የሞት ቅጣት ስለሆነ "ሎ ራትዛክ" የሚለውን ቃል አይጠቀሙበትም።

➤ አንድ ሰው ሆኖ ብሎ፣ ወይም አስቦ ሳይሆን በስህተት ሌላውን ቢገድል፣ "አትግደል" (ሎ ራትዛክ) የሚለው ትዕዛዝን መጣሉ እንደሆነ አይቆጠርበትም። ስለዚህ "አትግደል" የሚለው ስድስተኛው ሕግ፣ በቁጣ ወይም በደም ፍላጎት ተነሳሰቶ ጎጽህ ደም ማፍ ስለ ብቻ ነው ይላሉ።

ለመሆኑ "መግደል" የሚለው አሳብ ከላይ የገለጽነው ዓይነት ብቻ ነው ወይ? በእናታቸው ማህጸን ያሉትን ገና ያልተወለዱትን ሕጻናት በውርጃ ማስወጣት ያ ነፍስ መግደል አይደለም ወይ? "ው... አይደለም..." የሚሉ አሉ። አንድ ጊዜ የሀኪምና ትምህርት ተማሪዎች ስለ "ጽንሰ ማስወረድ" (አቦርሽን) የሚሰጠውን ሴሚናር ይከታተሉ ነበር። ሴሚናሩን የሚመራው ፕሮፌሰር ስለ አንድ ቤተሰብ አውነት ላይ የተመሠረተ ታሪክ እንዲህ ሲል አቀረበላቸው። "የቤተሰቡ መሪ (አባትየው) የአባሉ ዘር በሽታ (ቂጥኝ) ያለበት ሰው ነበር። እናትየው ደግሞ የሳንባ ነቀርሳ ሕመምተኛ ነበረች። የመጀመሪያው ልጃቸው ሲወለድ ዓይነ ሰውር ሆኖ ተወለደ። ሁለተኛው ልጃቸው እንደተወለደ ከጥቂት ቀናት በኋላ ሞተ። ሦስተኛው ልጃቸው ደንቆርና ዲዳ ሆኖ ተወለደ። አራተኛ ልጃቸው ደግሞ ልክ እንደ እናቱ የሳንባ ነቀርሳ ሕመምተኛ ሆነ። እናትየው ኛኛውን ልጃቸውን አርግዛ ሰመውለድ ተቃርባለች። ለዚህች ቤት የምትሰጧት ምክር ለምትወሰነው ውሳኔ ለምታደርገው ምርጫ ከፍተኛ ወሳኝነት ያለው ነው። ያረዝችውን ጽንሰ እንድታስወርድ የምትመክሯት ከሆነ ጽንሱን ለማስወረድ ዝግጁ ነች። ለመሆኑ ለዚህች ምስኪን ቤት ምን ዓይነት ምክር ትሰጧታላችሁ?" ብሎ ጠየቃቸው። ተማሪዎቹ ሁሉም በአንድ ድምጽ "ጽንሱን እንድታስወርድ እንመክራታለን" አሉ። አስተማሪው መልሳቸውን ከጎምክ ጌታቸው በጥምና ካጸመጠ በኋላ "እንኳን ደስ አላችሁ፣ እናንተ ከእናቱ ማህጸን አውጥታችሁ እንዲጠፋ ወይም እንዲሞት የፈረዳችሁበት ያ ሀጸን ማን እንደሆነ ታውቃላችሁ? በሙዚቃ ችሎታው ዓለም ያደነቀው የታወ

ቀው ቤት ሆሽን ነው" አላቸው። ያ ሀጸን በእናቱ ማህጸን እንዳለ ቢገደል ኖሮ ዓለም ቤት ሆሽንን የመሰለ ታላቅ የኪነ ጥበብ ሰው ታጣክር አላቸው።

በዚህ ዓይነት ቤት ሆሽንን የመለሉ ታላላቅ ሰዎች ለንቶቹ በእናታቸው ማህጸን እያሉ ተገድለው ይሆን? በ1944 ዓ.ም (እ.አ.አ.) አንዲት የአርባ አንድ ዓመት ቤት ያረዝችውን ጽንሰ በውርጃ እንዲያስወጣላት ሀኪሟን ለመነችው። ሐኪሟ ግን ጽንሰን ማስወረድ ሕጋዊነት የለውም፤ በሞራል ወይም በሥነ ምግባር አቋምም ትክክል አይደለም። በማለት "አምቢ!" አላት። ምርጫ ስላልነበራት ዘጠኝ ወር አርግዛ ጊዜውን ጠብቆ ያ ሕጻን ተወለደ። ያ በእናቱ ያልተፈለገው ሕጻን ማን እንደሆነ ታውቃላችሁ? በዘመኑ ዓለም ያደነቀው ወንጌላዊው ጀምስ ሮብንስ ነው። ያ እናቱ እንዲወለድ ያልፈለገችው ሕጻን ልጅ አድጎ ብዙዎችን ወደ አግዚአብሔር መንግሥት የጠራ ታዋቂ ወንጌላዊ ሆነ። ለያንዳንዱ ሰው፣ ሌላው ቀርቶ በወላጆቻቸው ለማይፈለጉት ሕጻናትም እንኳን ቢሆን እግዚአብሔር ዓላማ ወይም ዕቅድ አለው። በዚህ ዓይነት በአሜሪካ ውስጥ ብቻ በዓመት አንድ ሚሊዮን ሕጻናት በእናታቸው ማህጸን እያሉ የሚገደሉ መሆናቸውን እናውቅ ይሆን?

አንድ የማህጸን ሀኪም ሕይወት ኖሮት በማደግ ላይ ያለውን ጽንሰ ቢያስወርድ፣ ድርጊቱ እንደ ነፍስ መግደል ወይም ሕይወት እንደ ማጥ ፋት ሆኖ ይቆጠርበታል? ሀኪም "በፍጹም አይተርፍም የተባለውን በሽተኛ፣ እየተሰቃየ ከመኖር ይልቅ ሞት ይሻለዋል" ብሎ እንዲሞት ቢረዳው እንደ ነፍስ ገዳይ ያለቆጥረዋል? ሕይወት የሚጀምረውና የሚያበቃው መቼ ነው? በማለት ምሁራን ለረጅም ጊዜ ቢከራከሩበትም፣ በአንድ አሳብ ላይ መስማማት እንዳልቻሉ የታወቀ ነው። "አትግደል" የሚለው ስድስተኛው ሕግ ቀላል፣ ግልጽና ቀጥተኛ ቢሆንም፣ በስዎች አዕምሮ ውስጥ ግን የተለያዩ ጥያቄዎችን እንደሚፈጥር የታወቀ ነው። መጽሐፍ ቅዱስ አንዱን ዓይነት ነፍስ መግደል ፈቅዶ፣ ሌላውን ዓይነት ነፍስ ማጥ ፋት ግን ይከለክል ይሆን? የተፈቀደውና የተከለከለው የትኛው ነው? የሰው ነፍስ ያጠፋውን ወንጀለኛ በሞት ፍርድ መቅጣት "አትግደል" የሚለውን ስድስተኛውን ትዕዛዝ መጣስ ይሆን? ራስን ከወራሪ ለመጠበቅና ለመከላከል ጦርነት ውስጥ ጉበቶ ጠላትን መግደል መጽሐፍ ቅዱሳዊ ነው ወይ? በዚህ ነጥብ ላይ ብዙ አከራካሪ አስተያየቶች እንዳሉ የታወቀ ነው። የዚህ ትምህርት ዋና ዓላማ ለነዚህና አነዚህን ለመሳሰሉ ጥያቄዎች መልስ

ለመስገት እንዳልሆነ በቅድሚያ መግለጽ እንወዳለን። ትምህርታችን በጅምላ ያለንን የመጽሐፍ ቅዱስ ዕውቀት ለመጨመር ሳይሆን የግል መንፈሳዊ ሕይወታችንን የሚመለከተውን ለመረዳት ነው። በማወቅም ሆነ ባለማወቅ፣ በግል ሕይወታችን "እትግደል" የሚለውን ስድስተኛውን ትዕዛዝ እየጣለን ይሆን? የምንጥሰውስ በምን ዓይነት ሁኔታ ነው? የትምህርታችን ዋና ዓላማ ላለን የሥነ መለኮት ጥያቄ መልስ ለመፈለግ ሳይሆን ከእግዚአብሔር ጋር ያለንን ግንኙነት የሚያበላሽብን መንፈሳዊ ድካማችንን ማየት እንድንችል ነው።

"ሕይወትን" የሚሰጥም ሆነ የሚወስድ እግዚአብሔር ብቻ ነው

ለጥቂት ደቂቃ "ሞት... መግደል..." የሚለውን አሳብ ወደ ጎን እናድርገውና "ሕይወት" በሚለው አሳብ ላይ ትኩረት እናድርግ። መጽሐፍ ቅዱስ "ሕይወት" የሚለው አሳብ በሁለት መሠረታዊ አውነት ላይ የተመሠረተ እንደሆነ ይገልጻል። ይኸውም፣ አንደኛው ሕይወት ለጪ፣ እንዲሁም በፈለገው ጊዜና በዓት የሰጠውን ሕይወት መልሶ የመውሰድ ሙሉ ሥልጣንም ሆነ ኃይል ያለው እግዚአብሔር ብቻ እንደሆነ መጽሐፍ ቅዱስ ይናገራል። ኢዮብ በመከራው መካከል የሰውን የሕይወት ዘመን ምን ያህል መሆን እንዳለበት ወሳኙ እግዚአብሔር ብቻ መሆኑን ሲገልጽ፣ "የሰው ሰው ልዩ ለሰቀድሞ የተወሰነ ነው፤ የወራኩንም ብዛት ወሰነህ አስቀምጠሃል፤ ሲያልፈው የማይችለውንም ገደብ አኖርህለት" ይላል (ኢዮብ 14፥5)። እንዲሁም ዘማሪው "...እስትገፋላቸውንም ስትወስድላቸው ይሞታሉ፤ ወደ ዐፈራቸውም ይመለሳሉ፤ መንፈሱን ስትልክ አነርሱ ይፈጠራሉ፤ የምድርንም ገጽ ታድህህ" ይላል (መዝ. 104፥29)። "ሕይወት" ለሰው ከእግዚአብሔር የተሰጠው ታላቅ ስጦታ በመሆኑ ሰው እንዲጠብቀው በአደራ ተሰጠው እንጂ ከራሱ የተገኘ አይደለም። አቤል፣ ከእግዚአብሔር የተሰጠውን ሕይወት ወንድሙ ቃዩል ያለእግባብ ሲያጠፋበት ደሙ ወደ ፈጣሪው ወደ እግዚአብሔር እንደ ሮሽ መጽሐፍ ቅዱስ ይናገራል።

ሁለተኛው የመጽሐፍ ቅዱስ አውነት፣ እግዚአብሔር ሰውን በራሱ አምላካ የፈጠረ መሆኑን ይገልጻል። ይሄም ሰውን ከሌሎች እንስሳት የተለየ የሚያደርገው አንደኛውና ዋናው ነው። ጆምስ ዋትሰን የተባለው

ታዋቂ ሰባኪ፣ በእግዚአብሔር አምላካ የተፈጠረውን የሰውን ሕይወት ማጥፋት ጥልቀቱን ሲገልጽ፦

"የሰውን ሕይወት ማጥፋት የእግዚአብሔርን ምስል (ፎቶ ግራፍ) ቀዶ እንደመጣል ነው" አለ።

ለሰው ልጅ "ሕይወት" ከእግዚአብሔር የተሰጠው፣ እንደ መልካም ባለአደራ ሆኖ እንዲጠብቀው ነው። ከላይ የገለጽናቸው አነዚህ ሁለት አውነቶች፣ የሰው ሁሉ ሕይወት ምን ያህል ጥንቃቄ ሊደረግለት እንደሚገባ የሚያመለክቱ ናቸው። "ጠላታችን ነው" የምንለው ሰው ሕይወት፣ እኛ ካለን ሕይወት የተለየ ሳይሆን ከእኛ ጋር እኩል ወይም አንድ ዓይነት ስለሆነ፣ ልንገድለው (ልናጠፋው) መብት ወይም ሥልጣን የለንም። በጣ ላት ወገን ሆኖ የሚዋጋው ወታደርም ያለው ሕይወት፣ የእኛን ዓይነት ሕይወት ስለሆነ፣ ሕይወቱን ዋጋ ቢሰ ወይም የማይረባ እድርገን እንድናየው አይገባም። በማይድን በሽታ ተይዞ ቀስ በቀስ እንጎሉ እየደከመ ሲሄድ የሚታየው ሰው ያለው ሕይወት፣ የላቀ አዕምሮ ኖሮት የአንጎል ቀዶ ጥገና ሀኪም ከሆነው ሰው ሕይወት ጋር ማወዳደር ወይም ማበላለጥ እንችልም። በእግዚአብሔር ዘንድ የሁለቱም ሕይወት እኩል ነው። "ይሄ ኛው ይሙት፣ ያኛው ይሞት" ማለት እንችልም። ስለዚህ "እትግደል" የሚለው ስድስተኛው ትዕዛዝ ማንኛውንም ዓይነት ሰው "መግደል" እንደሌለ ብን ያሳየናል።

የሰው ልጅ በኃጢአቱ ምን ያህል እንደ ወደቀ፣ እንዲሁም ሕይወቱ ምን ያህል የተበላሸ እንደሆነ ሁሉን ማወቅ ከሚችለው አምላክ ፊት የተደበቀ ወይም የተሰወረ አይደለም። ደሙን አፍሰን የምንገድለውን ብቻ ሳይሆን ደሙ ሳይታይ ቀስ በቀስ የምንገድለውንም ሰው ያያል። ዓለም፣ አሁንም ሆነ ጥንት በእመጽ ምክንያት ከምን ዓይነት አስከፊ ወይም አሳዛኝ አቋም ላይ እንዳለች ያውቃል። በጥላቻ ምክንያት በየቀኑ በዓለም የሚፈጸመውን ደም መፋሰስ ወይም ግድያ፣ የእርስ በርስ መተላለቅን በዜና ማሰራጨዎች ሰንሰማ ብዙዎቻችን የሚሰቀጥጠን መሆኑ የታወቀ ነው። ይህን ዓይነት ሁኔታ ለእኔና ለእናንተ አዲስ ዜና ይሁንብን እንጂ፣ ሁሉን ለሚያውቀው እግዚአብሔር ግን ይህን ያህል አዲስ ነገር አይደለም። የዛሬውን ብቻ ሳይሆን በነገው ቀን ምን ዓይነት ዜና እንደሚቀር ብም አስቀድሞ ያውቃል። ለእርሱ አዲስ የሚሆን ምንም ዓይነት ዜና አይኖርም። ከእስር ሺ ዓመት በኋላ የሚሆነውን እስቀድሞ ያውቃል።

በምድረ ገነት እግዚአብሔር የመጀመሪያውን ሰው፤ እዳምን “...ያደረግ
ኸው ምንድነው?” ብሎ ሲጠይቀው፤ በወቅቱ እዳም ያደረገውን ብቻ
ሳይሆን፤ ወደ ፊት ዓለም በሰው ኃጢአት ምክንያት ምን ያህል የከፋች
እንደምትሆን ያውቃል። ኃጢአቷንና ክፋቷን ብቻ ሳይሆን፤ ከመጠን
በላይ የተበላሸችውን ዓለም ከበደሏ ለማንጸት ምን ያህል ዋጋ እርሱን እን
ደሚያስከፍለው ወይም እንደሚጠይቀው አስቀድሞ አውቋል።

በአንድ ወቅት፤ በዓለም ውስጥ የሰዎች ልጆች ክፋት እየበዛ በመም
ጣቱ፤ የእርስ በርስ ግድያው፤ ጭካኔውና እንዲሁም የደም መፋሰሱ
ከመጠን በላይ እየከፋ በመምጣቱ እግዚአብሔር ትዕግስቱ ያስቀበት ጊዜ
ነበር። ይሁን እንጂ፤ ጸድቁን ከኃጢአተኛው ጋር በአንድ ላይ ለማጥፋት
ያልፈለገው እግዚአብሔር፤ በዚያን ወቅት ክፉ በሆነው ሕዝብ መካከል
በቅድስና ይኖር የነበረውን ኖህና ቤተሰቡ የሚድንበትን መንገድ እዘጋጀ
ላቸው። ዓለምን ለማጥፋት ከሰማይ የሚሰቀቀው ዝናብ ከመምጣቱ በፊት
ኖኅ መርከብ እንዲሰራ አስቀድሞ መመሪያ ሰጠው። ኖኅም ዝናብ መም
ጣቱን የሚያሳይ ዳመናም ሆነ ሌላ ዓይነት ምልክት ባያይም፤ እግዚአብ
ሔር የተናገረውን ቃል በማመን ብቻ እርሱ በሰጠው ትዕዛዝ መሠረት
የመጻኛ መርከቡን ሠራ። ጊዜው ሲደርስ፤ እግዚአብሔር በተናገረው
መሠረት በምድሪቱ ላይ የነበሩትን ነፍስ ያላቸውን ፍጥረታት ሁሉ በውሃ
እንዳጠፋ የመጽሐፍ ቅዱስ ታሪክ ይመስክራል። “የሰዎችን ክፋት፤ እንዲ
ሁም በክፉታቸው ምክንያት የሚደርሰውን አሳዛኝ ነገር እግዚአብሔር
አስቀድሞ የሚያውቅ ከሆነ፤ እስከፊ የሆነ እልቂት በዓለም ላይ እንዳይደ
ርስ የሰውን ልጅ የማይገታው ለምንድነው?” ብለው የሚጠይቁ አንዳንድ
ሰዎች እንደሚኖሩ የታወቀ ነው። እዚህ ላይ ማወቅ ያለብን እውነት፤ እግ
ዚአብሔር ሰውን ሲፈጥር የራሱ ፈቃድና ምርጫ እንዲኖረው እድርጎ ስለ
ሆነ የሚደርስበት ክፉም ሆነ ደግ ነገር የምርጫው ውጤት እንደሆነ ነው።

ያለንበት ዘመን የከፋ ነው

የነጻነትና የሰላም እገር የሆነችው እሜሪካ በእሁኑ ጊዜ የመጋደያ ክልል
መስላ ትታያለች። በጦር ሜዳ ላይ ብቻ ይታያሉ ብለን ያሰብናቸው ነገ
ሮች ሁሉ፤ በሰላሙ ጊዜ በእሜሪካ ምድር በየመንደሩ፤ በየከተማውና በየእ
ውራ መንገዱ መታየታቸው ያሳዝናል። በትላልቆቹም ሆነ በትናንሽ ከተ

ማዎች ሁሉ የእርስ በእርስ ግድያ የደም መፋሰስ ከጊዜ ወደ ጊዜ እየጨ
መረ እንደ መጣ ይታወቃል። በእሜሪካ ምድር የምንኖር፤ የሚያስደነግ
ጠውን አሳዛኝ ዜና በየቀኑ መስማቱን እየሰመድነው መጥተናል። በዓለም
ዙሪያ እሸባሪዎች የሚያፈነዱት ፍንዳታ፤ በፍንደታው የሚያልቀው ሰው
ቁጥር ከጊዜ ወደ ጊዜ እየጨመረ መጥቷል። በወጣቶች መካከል “ግደል!
እለበለዚያ ትገደላለህ” የሚለው ማሰጠንቀቂያ እየተጠናከረና እየባለ፤
የሰው ሕይወት እንደ ርካሽ ዕቃ እየተቆጠረ መምጣቱ ግልጽ ነው።

የሰው ሕይወት፤ ገና በእናቱ ማህጸን ጀምሮ ከማህጸን እስከሚመጣ
ድረስ ከእግዚአብሔር የተሰጠ ቅዱስ ነገር መሆኑ ቀርቶ፤ በዘመናች እንደ
ርካሽ ዕቃ የሚታይበት ጊዜ ሆኗል። ያለንበት ዓለም ከምንጊዜውም የበ
ለጠ መተማመን የጠፋበት፤ ጥርጣሬ፤ ክህደትና ተስፋ መቁረጥ በፈታ
ቸው ገጽታ በግልጽ የሚነበብላቸው ሰዎች ቁጥር የበዛበት ዓለም ሆኗል።
የሕይወት መጥፋት፤ የሰውን ቁስ አካሉን (ሥጋውን) ብቻ ሳይሆን፤ መን
ፈሳዊ ሕይወትንም የሚያጠፋ ነው። “አትግደሉ” የሚለው ትዕዛዝ እንዳ
ይሞት የሚከላከለው የሰውን ሥጋዊ አካሉን ብቻ ሳይሆን፤ መንፈሳዊ
ሕይወቱንም ጭምር ነው። ከፍተኛ ዋጋ ያለውን የሰውን ሕይወት ማጥ
ፋት፤ ተስፋ ቢስነትንና ተስፋ መቁረጥን ያደርሳል።

የሰው ልጅ ልብ ክፋቱ፤ ከቁጥጥር ውጪ ሲሆን፤ እርስ በርሱ እንደ
ሚተላለቅ፤ እንዲህ ሌላውን እንደሚገድልና እንደሚያጠፋ የታወቀ ነው።
ጥላቻና ግድያ መሠረታዊ ምንጭ ከሌላ ስፍራ የሚመጣ ሳይሆን፤ ከሰው
ልብ ውስጥ የሚፈልቅ እንደሆነ የታወቀ ነው። በጸጋ የተሞላው እግዚአብ
ሔር ካልገታው፤ ወይም ካላቆመው ሰው ራሱንም ሆነ ታሪኩን እንዳልነ
በረ እድርጎ ሊያጠፋ እንደሚችል ታሪክ ይመስክራል። ፍቅር የሆነው እግ
ዚአብሔር፤ ሰው እርስ በርሱ እንዳይጨራረስ ወይም እንዳይገዳደል
በማሰብ በብሉይ ኪዳን ዘመን ስነበሩት ሰዎች ብቻ ሳይሆን፤ በእሁኑ ዘመን
ላለነውም ሰዎች መመሪያ እንዲሆን አሥርቱ ትዕዛዛትን በሙሴ እማካኝ
ነት፤ “አትግደሉ...” የሚለውን ትዕዛዝ እክሎ ሰጥቶናል። በእሁኑ ዘመን፤
በኖኅ ዘመን የነበረውን ዓይነት እልቂትና ጥፋት ለማየት ተቃርበን ይሆን?
እርግጥ ነው የምንኖረው የሰዎች ልጆች በቁጣ የተሞሉበት፤ ትርጉም የለሽ
ግድያ ከምንጊዜውም የበለጠ እይሎ የሚታይበት ጊዜ ነው። ሌላው ቀርቶ
ቀደም ሲል እንደገለጸነው ሳይወለዱ፤ ገና በእናታቸው ማህጸን ውስጥ እየ
ተገደሉ የሚያልቁት ሕጻናት ቁጥር እንኳን እየጨመረ የመጣበት ዘመን

ነው። በዓለም የሚደርሰው መከራ የሰዎችን ዐመጽ የሆነውን ልባቸውን መለወጥ እንዳልቻለ የሐንሰ ባየው ራዕይ ሲገልጽ፤ "...ከጥንቁቅ ግድያቸው ከጥንቁቅ ሥራቸው ከዝመት ርኩሳታቸው ወይም ከሰርቆታቸው ንስሐ አልጠም" ይላል (ራዕ. 9+21)።

"አትግደል" የሚለው ትዕዛዝ በአሁኑ ወቅት በሰዎች ልብ ውስጥ ምን ዓይነት ሥፍራ ይዞ ይሆን? የሰታንፎርድ ዩኒቨርሲቲ ሳይካትሪስት የክብሩት ዶናልድ ቴ. ሉንድ፤ በአሜሪካ ውስጥ የሚፈጸመው ግድያ ቁጥር በታሪክ ውስጥ በአሁኑ ጊዜ ተወዳዳሪ ያልተገኘለት መሆኑን ባደረጉት ጥናት ገልጸዋል።

- ➔ ከ1965 እስከ 1975 (እ.አ.አ.) ይኸውም በአሥር ዓመት ውስጥ የግድያ ቁጥር አጥፍ መጨመሩን ጠቁመዋል።
- ➔ በጥይትና በጠመንጃ ተመትተው ሕይወታቸውን የሚያጡ እንዲሁም የሌላውን ሰው ሕይወት የሚያጠፉ በ155 በ24 ዓመት ዕድሜ መካከል ውስጥ ያሉ አሜሪካውያን ወጣቶች ቁጥር 19 ከመቶ (19%) ከፍ እንዳለ ገልጸዋል።
- ➔ በአሁኑ ጊዜ በአሜሪካ ውስጥ ከ200 ሚሊዮን የሚበልጥ ጠመንጃና ሽጉጥ በሕዝቡ እጅ እንዳለ ጨምረው ገልጸዋል። በዚህ ምክንያት አሜሪካ ውስጥ በጥይት ተመተው ሕይወታቸውን የሚያጡ ሰዎች ቁጥር በዓመት ከ10 ሺ ሰዎች በላይ እንደሚበልጥ ታውቋል።
- ➔ በአገሪቷ ታሪክ ውስጥ በተለያዩ ጦርነቶች ምክንያት ሕይወታቸውን ያጡ 530,000 ሰዎች ሲሆኑ ከ1900 ዓ.ም. ጀምሮ በጥይት ተመተው ሕይወታቸውን ያጡት ግን ከ800,000 በላይ እንደሆነ ከጥቂት ዓመታት በፊት የተደረገው ጥናት ይገልጻል።

የክርስቶስ ወንጌል "ሕይወት" ከመተንፈስ ወይም ከእስትንፋስ በላይ እንደሆነ እንዲሁም ለመኖር ያህል ብቻ ከምንኖረው ኑሮ በላይ እንደሆነ ያሳየናል። እግዚአብሔር ሚስጢራዊ በሆነው በመፍጠር ሥራው ለውን በራሱ አምላል ስለ ፈጠረው ሰው የራሱንም ሆነ የሌላውን ሰው ሕይወት ማጥፋት እንደሌለበት የእግዚአብሔር ቃል ያዛል። ሰው እግዚአብሔርን መስሎ በመፈጠሩ መገደል እንዲሁም የሌላውን ሰው ሕይወት ማጥፋት

እንደሌለበት ይህን ትዕዛዝ ቢተላለፍ ግን በፈጣሪው ላይ ማመዱ እንደሆነ ግልጽ ነው። "የሰውን ደም የሚያፈስ ሁሉ ደሙ በሰው እጅ ይፈላል፤ በእግዚአብሔር አምላል እግዚአብሔር ሰውን ሠርቶታልና" ይላል (ዘፍ. 9+6)። የሰውን ሕይወት ማጥፋትም ሆነ መንፈሱን መጥፋት በእግዚአብሔር ላይ አመጽን ማካሄድ ነው።

ይሄም እውነት ትዕዛዙ ምን ያህል ጥልቅና አሳሳቢ እንደሆነ ያሳያል። በብሉይ ኪዳን "ግድያ" ወይም መግደል በሁለት ዓይነት ሁኔታ እንደሚፈጸም መጽሐፍ ቅዱስ ይናገራል። ይኸውም እንደኛው ሆነ ብሎ ወይም እውቆ መግደል ሲሆን ሁለተኛው ሆነ ብሎ ሳይሆን ሳያውቅ መግደል ነው። "ሰውን ደብድቦ የገደለ ሞት ይገባል። ሆኖም እግዚአብሔር ፈቅዶ ሰውየው ሳያውቅ በድንገት አድርጎት ከሆነ አኔው ወደምወሰነው ሰፍራ ይሸሽ። አንድ ሰው በተንኮል ሆነ ብሎ ሌላውን ቢገድል፤ ከመሠዊያዬ ተወስዶ ይገደል" ይላል (ዘጸ. 21+12-14)። ሆኖም ብሎ ሳይሆን ድንገት ሰው ቢገድል ሸሽቶ የመሰውያውን ቀንድ ከያዘ ከሞት ያመልጣል፤ ሆኖም ብሎ ገድሎ ሸሽቶ የመሰውያውን ቀንድ ቢይዝ ግን ከመሰውያው ተወስዶ እንዲገደል ሕጉ ያዛል።

የሰውን ሕይወት ከሞት ለመጠበቅ መጽሐፍ ቅዱስ ከዚህ የበለጠ አጠንክሮ ይናገራል። "በሬ አንድን ወንድ ወይም ሴት ቢገድል፤ በሬው በድንጋይ ተወግሮ ይሙት፤ ሥጋውም አይበላ፤ ነገር ግን የበሬው ባለቤት በኃላ ፊነት አይጠየቅም። ሆኖም በሬው የመውጋት ዐመል ያለበት ሆኖ ለባለቤቱም ማህጠንቀቂያ ተሰጥቶት ባለበረት ሳያስቀረው ቀርቶ አንድን ወንድ ወይም ሴት ቢገድል፤ በሬው በድንጋይ ይወገር፤ ባለቤቱም እንዲሁ ተወግሮ ይሙት። ሆኖም ኩሃ እንዲከፍል ከተጠየቀ፤ የተጠየቀውን ሁሉ በመክፈል ሕይወቱን ይዋጅ" ይላል (ዘፀ. 21+28-30)። በትክክል ካልተመለከት ነው፤ ይሄ የብሉይ ኪዳን ትዕዛዝ እርስ በርስ የሚቃረን ይመስላል። የሌላውን ሰው ሕይወት ማጥፋት ወይም መግደል "ሕጉን መጣስ ነው" ይልና፤ ቀጥሎ ግን ሌላውን የገደለውን "ግደሉት" ይላል። ማንም የሌላውን ሰው ሕይወት ሆነ ብሎ እንዳያጠፋ የሚገታውን ብርቱ ትዕዛዝ መጣሱ አይሆንም ወይ? ይህንን ምክንያት በመስጠት ገዳይን በሞት መቅጣት ትክክል አይደለም የሚሉ አሉ።

በብሉይ ኪዳን የአንዱ ሰው በሬ ሌላውን ወግቶ ቢገድል፤ የበሬው ባለቤት ቅጣት እንደማይደርስበት በሬው ግን ሌላውን የመግደል ባህሪ

እንዳለው እያወቀ በፊውን አሥር ባይዘውና ስው ቢገድል፤ በፊውን ብቻ ባይሆን የራሱንም ሕይወት እንደሚያጣ ከላይ ለምተናል። በዘመናችን ሌላውን ወግቶ የሚገድል በፊ ባይኖርም፤ በሚያሸከረከረው መኪና ምክንያት የብዙዎች ሕይወት እንደሚጠፋ የታወቀ ነው። በእነዚህ ጊዜ በመጠዋ ጋይል ተይዘው በመንዳት የብዙዎች ሕይወት እንደሚጠፋ እናውቃለን። እነዚህ ሁሉ ነፍስ በማጥፋታቸው ምክንያት መገደል አስባቸው እንል ይሆን? ቀደም ብለን እንደገለጽነው የዚህ ትምህርት ዋና ዓላማ በዚህ ሀሳብ ላይ የለዎችን የተለያዩ አቋም ለማሳየት ስላልሆነ፤ እሳቡን እዚሁ ላይ ቋጭ ተን ማለፉን እመርጣለሁ።

“አትግደል” የሚለው ትዕዛዝ ሁላችንንም ይመለከታል

“ማንንም አልገደልኩም፤ ... ስለዚህ በዚህ ጉዳይ ላይ ጊዜዬን ለምን አጠፋለሁ? በዚህ ነጥብ ላይ ትምህርት ማዘጋጀቱ ምን ይጠቅማል?” ማለታችን አይቀርም። “አትግደል” የሚለው ትዕዛዝ እኔን ፈጽሞ አይመለከተኝም። ብለን ከመደምደማችን በፊት ኢየሱስ በማቴዎስ ወንጌል ምዕራፍ 5 ላይ የተናገረውን ልብ ብለን እንመርምር። “ለቀደሙት ሰዎች አትግደል፤ የገደለ ይፈረድብታል እንደተባለ ሰምታችኋል፤ እኔ ግን እላችኋለሁ፤ ወንድሙን ያለ እግብ በሚቆጣ ይፈረድብታል፤ ማንም ወንድሙን ጅል የሚል በሸንጎ ፊት ይጠየቅብታል፤ ደደብ የሚለው ደግሞ የገሃመ እሳት ፍርድ ይጠብቀዋል” ይላል (ማቴ. 5፥21-22)። ሌላውን ‘ደደብ’ ወይም ሞኝ ብሎ መጥራት፤ ከመኖር ውጪ ማድረጋችን፤ በሕይወት መኖር አይገባውም ማለታችን ይሆናል። ይሄም በዓይን የማይታይ ግድያ በሌላው ላይ መፈጸማችን ነው። ለመሆኑ “አትግደል” የሚለው ስድስተኛው ሕግ የእግዚአብሔርን ፍቅር የሚያስየው ወይም የሚገልጸው በምን ዓይነት ሁኔታ ነው? እግዚአብሔር ‘አትግደል’ የሚለውን ሕግ የሰጠን ለምንድን ነው? እርሱን በሕይወታችን ከሁሉም ነገር በላይ ወይም እንደኛ እድርገን የምንወደው ከሆነ፤ ማንንም እንደማንጎዳ ያውቃል። የሚጠሉንና የሚያሳድዱን የምናያቸው በምን ዓይነት ሁኔታ ነው? እርሱ እኛን በጣም ሰለወደደን፤ ከፋዎችና የእግዚአብሔር ጠላቶችም ብንሆንም በእኛ ምትክ በመሰቀል ላይ እንደሞተልን፤ እኛም እርሱን የምንወደው ከሆነ፤ እርሱ እንደወደደን ከፋ የሚያደርገብን ሰዎችንም እንወዳቸዋለን። ጳውሎስ

ለርም ቤተክርስቲያን ለነበሩት አማኞች “ይህም ተስፋ ለዕናረት አይዳርገንም፤ እግዚአብሔር በሰጠን በመንፈስ ቅዱስ ፍቅሩን በልባችን ለፍለላ ልና ይላል (ርም 5፥5)። የፈሰሰልን ፍቅር ጠላቶቻችንን በበቀል ጥይት እንድንገድላቸው ሳይሆን እንድንወዳቸው ኃይልን ይሰጠናል።

ሰው ሌላውን የሚገድልበት ምክንያት ምን ይሆን?

ሰው “አትግደል” የሚለውን ስድስተኛውን ሕግ የሚጥስበት ዋና ምክንያት ምን ይሆን? ሰዎች በእግዚአብሔር አምሳል የተፈጠረውን ሰው በጭካኔ ተሞልተው የሚገድሉበት ምክንያት ምን ይሆን? ለሚለው ጥያቄ ያችን መልስ እንፈልጋለን። ኢየሱስ በማቴዎስ ወንጌል ምዕራፍ 5 ላይ ሰው ሌላውን የመግደል ፍላጎት በልቡ ውስጥ የሚፈጠረው ወይም የመነሻው ምክንያት “ቁጣ” መሆኑን ይገልጻል። ሰዎች በጣም ሲቆጡ ወይም ሲናደዱ ሌላውን ለመግደል ይቀስቀሳሉ። ሰው በልቡ ውስጥ ጥላቻና እንዲሁም ቁጣን በልቡ ውስጥ ማጠራቀም ሲጀምር፤ ወይም ቁጣውን በእግባቡ መጠቀም (መያዝ) ሲያቅተው፤ ሌላውን ለመግደል ልቡ ይነሳሳል። ቁጣና ጥላቻ ሌላውን ለመግደል ቀስቃሽ ወይም አነሳሽ ምክንያቶች ናቸው። አመለካከታችንን የሚያጨልሙ፤ በትክክል እንዳናሰብ የሚያደርጉ ናቸው። ባልና ሚስት ሲጣሉ፤ ከሁለት አንዳቸው ሌላውን “አልወድህም/አልወድሽም፤ ለምን እንዳገባህ/ሁለንን አገባህ” ይባባላሉ። በዚህ ዓይነት በመካከላቸው ጠብ ሲፈጠር መጽሐፍ ቅዱስ የሚሰጣቸው ምክር አለ። “ተቆጡ፤ ነገር ግን ኃጢአት አትሥሩ፤ በቁጣችሁ ላይ ፀሐይ አይግባ። ለዲያብላሳም ስፍራ አትሰጡት” ይላል (ኤፌ. 4፥26-27)። “ተቆጡ፤ ግን ቁጣችሁን መስመር ሳታሰድዙ፤ በልባችሁ ውስጥ እንደያሳችሁት ወደ መኝታችሁ አትሂዱ” ማለቱ ነው። መስመር ያልያሰዝው ቁጣ፤ አጥፊያችን የሆነውን ሰይጣንን የመሰብ ኃይል እንዳለው ማወቅ አለብን። ይሄ ጠላታችን ወደ ሕይወታችን ሲሳብ የሚያጠፋው ትዳራችንን፤ ልጆቻችንን ብቻ ሳይሆን፤ ሕይወታችንንም ጭምር ነው።

ታላቁ እስክንድር (አሌክሳንደር ዘ ግሬት) በታሪክ ውስጥ “ታላቅ” የሚል የቅጽል ስም ከተሰጣቸው ታላላቅ ሰዎች መካከል እንደኛው ነው። “ታላቅ” በሚል ስም መጠራቱ በእርግጥም ተዘጋው ነበር። ታላቁ እስክንድር በኃይል የተሞላ፤ ሁለንተኛው ብልህ ሰው ነበረ። በአጠቃላይ በማንም

ላይ ጥላቻ ያልነበረው ሰው ቢሆንም የሚያሳዝነው ለቁጣ ወይም ለንዴት ተሸናፊ የሆነ ሰው ክርክ እንደ ቀን አሌክሳንደር በጣም የሚወደው ለብሮ አደግ ዓደኛው በጦር ሠራዊቱ ውስጥ የጄኔራልነት ማዕረግ የነበረው ሰው ብዙ የሚያሰክር መጠጥ ጠጥቶ በሰካር ላይ እያለ በወታደሮቹ ፊት እየሳቀ በመቀለድ አሌክሳንደርን ሰላዊደው ለአሌክሳንደር በንዴትና በቁጣ ገንፍሎ አጠገቡ ከቆመው ወታደር እጅ ጦሩን ነጥቆ ያን በጣም የሚወደውን አብሮ አደግ ዓደኛውን ወርውሮ ልቡን ወግቶ ገደለው። የሰበረውን ጄኔራል ዓደኛውን ለማስደንገጥ እንጂ ሕይወቱን ሆነ ብሎ ለማጥፋት ያልዘረዘመ ይሁን እንጂ የሚወደውን ዓደኛውን በሞት አጣጣ ወዲያው በሀዘንና በጸጸት ልቡ ተሞላ። ዓደኛውን ወርውሮ በገደለበት ጦር ራሱን ለመግደል ሲሞክር አጠገቡ የቆሙት ወታደሮች ራሱን እንዳይገድል አስቆሙት። ለብዙ ቀናት ታመመ የዓደኛውን ስም መጥራት ራሱን ነፍሰ ገዳይ እያለ መከሰስ አላቆመም። ታላቁ እስከንድር ብዙ ለገሮችን ብዙ ታላላቅ ከተሞችን በጦርነት ድል ለድርጓል ሃገር ግን የራሱን ቁጣ ወይም ንዴት ማሸነፍ ግን አልቻለም።

እግዚአብሔር ቁጣ ከምን ዓይነት እደጋ ላይ ሊጥል እንደሚችል መጀመሪያ ገልጾ ያስጠነቀቀው ቃየልን እንደ ክር እናስታውሳለን። ገላሊያ ሲሆን ለምሳሌም ቃየንን እንዲህ አለው፤ ለምን ተናደደህ? ለምን ሲታወቅ? መልካም ብታደርግ ተቀባይነትን ለታገኝም? መልካም ብታደርግ ግን ጋጠላት በደጅህ እያደባች ናት፤ ለታሸንፍህ ትፈልጋለች፤ ለጉጉ ግን ተቆጣጠራት። አለው (ዘፍ. 4+6-7)። እግዚአብሔር የእጁ ሥራ የሆነውን ሰው በጣም ሰለሚወደው ቃየል በልቡ ውስጥ እንደ እሳት ነዳ የነበረው ቁጣው ሊያደርስበት የሚችለውን ጉዳት ወይም እደጋ ምን ያህል ከፍተኛ ሊሆን እንደሚችል በሚገባው ቋንቋ ሊያሰራዳውና እንዲሁም ሊያስጠነቅቀው ሞክሮ ክርክ። ቃየል ግን ልቡ ለረጅም ጊዜ በመራራነትና በንዴት ተሞልቶ ሰለነበረ፤ እግዚአብሔር በመንገዱ ላይ ቆሞ ሊፈጽመው ያሰበውን ድርጊት እንዳይፈጽም ሊከለከለው ወይም ሊያስቆመው ቢሞክርም ቃየል በጅ እሳለም። እግዚአብሔር የሰጠውን ማስጠንቀቂያም ሆነ ምክር ችላ ብሎ ምንም ዓይነት በደል ያላደረሰበትን ለንዱን ወንድሙን በድንጋይ ቀጥቆጦ ገደለው።

እግዚአብሔር ሕይወታችንን በሚመለከት ማንኛቸውም ጉዳይ ላይ እንደሚያደርገው ሁሉ ለእኔም ላይ የሰውን ልጅ ችግር ውስጥ ሊከተው

የሚችለውን ዋና ምክንያት ሲነካ እናየዋለን። የችግሩ ዋና ምክንያት የሆነውን ላይ ላይን በመቁረጥ ፈንታ፤ ወደ ውስጥ ዘለቅ ብሎ በመግባት ሥሩን ሲነካው እናያለን። መርዛም የሆነውን አረም ወደ ውስጣችን ዘልቆ በመግባት ከሥሩ ቆርጦ ሊያስወግደው ይፈልጋል። የነፍሱ ማጥፋት (ግድያ) ዋናውና መሠረታዊ ምክንያት ሌላ ሃገር ሳይሆን ንዴት (ቁጣ) አንደሆነ ሊያሰሰ ይናገራል። በክርስቶስ ዘመን አንደኛ ክረት ፈረሰው ያን “ማንንም እልገደልኩም” በማለት ይህንን ስድስተኛውን ትዕዛዝ ችላ ብለን እንዳናልፍ መጠንቀቅ አለብን። ሊያሰሰ ሊያሳስበን የሚፈልገው ውጪያዊውን ሳይሆን ከልባችን ውስጥ ያለውን ሃገር ነው። መሣሪያ አንስተን ሌላውን ተኩሰን ከመግደላችን በፊት በእዕምሯችን ውስጥ የሚካሄደውን አሳብ አስቀድመን እንድናይ ሊያደርገን ይሞክራል።

ከአሥርቱ ትዕዛዛት ውስጥ “እኔን እይመለከተኝም... ይህንን ትዕዛዝ እልተላለፍኩም” የምንለው “አትግደል” የሚለውን ስድስተኛውን ትዕዛዝ ይሆናል። እርግጥ ነው በሽጉጥ መትተን በድንጋይም ሆነ በዳላ ቀጥቅጦን አንድም የገደልነው ሰው ሳይኖር ይችላል። ይሁን እንጂ አንዳንዶቻችን ከዚህ በደል ሙሉ በሙሉ ነጻ አይደሉም። ሊያሰሰ “ከቀደመት ሰዎች አትግደል፤ የገደለ ይፈረድበታል እንደተሠለ ስምታችኋል፤ እኔ ግን አላችኋለሁ፤ ወንድሙን ያለ አግዛብ የሚቀጣ ይፈረድበታል፤ ግንም ወንድሙን ጅል የሚል በሽንጎ ፊት ይጠየቅበታል፤ ደደብ የሚለው ደግሞ የገሃመ እሳት ፍርድ ይጠበቀዋል” (ማቴ. 5+21-22) ሲል፤ በዓይን የሚታየውን ዓይነት መግደል ማለቱ እንዳልሆነ ይገባናል። በቁጣ ተሞልተን አጥንት ሰብሮ የሚገባ ስድብ የሰደብናቸው ክፉ ቃል የተናገርናቸው ሰንቶች ይሆኑ? እርግጥ ነው ተኩሰን የገደልናቸው በዳላና በድንጋይ ቀጥቅጦን የገደልናቸው የሉም። ይሁን እንጂ በጥላቻ መንፈስ ተሞልተን የገደልናቸው ስማቸውን በማጥፋት እንዳይሞቱ እንዳይሸሩ እድርገን ያጠፋናቸው ስማቸውን ያለአግባብ ያቆሽሽገባቸው እኛ በዳዩቹን ባይሰማንም ደማቸው ግን ወደ እግዚአብሔር የሚጭኩ ሰንቶች ይሆኑ? በሀሜትና በአለብልታ ጎጂ በሆነው ምላሳችን ወግተን የገደልናቸው እካባቢው ሕብረተሰቡ እንዳይቀበላቸው ፈቱን እንዳያዘርባቸው ያደረግናቸው ጠልተን ያስጠጣናቸው ወንድሞቻችንና እህቶቻችን ደማቸው በእግዚአብሔር ፊት እየጮኹ ነው።

እግዚአብሔር ለአንዳንዶቻችን እንዲሁ በጸጋው ከሌሎች የበለጠ ወይም የተሻለ አዕምሮ በቀልጣፋ ምላሳ ብርቱ ከንድፍ ጉልበት ሰጥቶን ይሆናል። ታዲያ ይህን ታላቅ ሰጦታ የተጠቀምንበት እንዴት ይሆን? ወንድማችንን ገፍተን ለመጣል በረከቱን ለመውሰድ ከቤተ ክርስቲያን ሕብረት ለማሰወጣት ተጠቅመንበት ይሆን? ጳውሎስ ግእምነት የደከመውን ተቀባሉት በአባሉም ላይ አትፍረዱ” (ሮሜ 14:1) ሲለን ሰጦታችንን የደከመውን ወንድማችንን ደግፈን ለማንሳት የምንጠቀምበት እንዲሆን ሲመክረን ነው። አማኞች በእግዚአብሔር ቤት አብረን የምንኖረው ለእርሱ በርሳችን ለመጠላለፍ አንዱ ከሌላው ለመቅደም ሳይሆን ተደጋግፈን ጌታ እስኪመጣ ድረስ አብረን ለመቆም ነው። ዛሬ ደጋፊ አጥተው ወይም በወንድሞቻቸው ተገፍተው እግራቸው የሚንቀጠቀጥባቸው “የውስጤን ለማን ልንገረው? የማምነው ክርስቲያን ወዳጅ አጣሁ” የሚሉ ክርስቲያኖች ቁጥር ጥቂት አይደለም።

ኢየሱስ ነፍሱ መግደል ያለውን ጥልቅ አሳብ ሲገልጽ “...ወንድሙን ያለ አግብብ የሚቆጭ ይፈረድበታል፤ ማንም ወንድሙን ጅል የሚል በሽንጎ ፊት ይጠየቅብታል፤ ደደብ የሚለው ደግሞ የገዝመ እሳት ፍርድ ይጠበቀዋል” ይላል (ማቴ. 5:21-22)። የሚያስፈርድብን ማንኛውም ዓይነት ቁጣ ሳይሆን ያለአግብብ የሆነ ቁጣ እንደሆነ ኢየሱስ ይናገራል። ጳውሎስም “እንደ ለስፈላጊነቱ ሌሎችን የሚያንጽና ሰሚዎችን የሚጠቅም ቃል እንጂ የማይረባ ቃል ከአፋችሁ አይውጣ። ለቤዛ ቀን የታተምችሁበትን ቅዱሱን የእግዚአብሔር መንፈስ አታጎዙ። መራራነትን ሁሉ ቁጣና ንዴትን ጭቅጭቅና ሰድብን ከመንኛውም ክፉት ጋር ከእናንተ ዘንድ አለመገዳ” በማለት ይመክረናል (ኤፌ. 4:29-31)። መጽሐፍ ቅዱስ መቆጣትን አይከለክልም። እንዲያው ኤፌ. 4:26 ላይ “ተቆጡ! ኃጢአትን ግን አታድርጉ...” ይላል። በሌላ በኩል ደግሞ “መራራነትን ንዴትን ቁጣ... ከእናንተ ይራቅ” ሲል፤ (ኤፌ. 4:31) ያለአግብብ የሚገለጸውን ቁጣ ማለት ነው።

በሰው ተፈጥሯዊ አካል ውስጥ በጣም አነስተኛ (ትንሽ) የሚመስሉ የሰውነት ክፍሎቻችን ለምን እንደተፈጠሩ ምን ጥቅም እንዳላቸው እኔና እናንተ አንወቅ እንጂ የማያስፈልጉ ወይም እንዲሁ ያለምክንያት የተፈጠሩ አይደሉም። ልክ እንደዚሁ አስፈላጊነታቸው አይጣን እንጂ ስሜቶቻችንንም የፈጠራቸው እግዚአብሔር ስለሆነ “እያስፈልጉም” የምንላቸው

ንላቸው ስሜቶች የሉንም። ከስሜቶቻችን መካከል ለምሳሌ ፍርሃት፤ ድንጋጤ፤ ሲጋት፤ ቁጣን የመሳሰሉ መጥፎ ይምሰሉ እንጂ በአግባቡ ከተጠቀምንባቸው ሁሉም ጠቃሚነት ያላቸው ናቸው። ፈጽሞ አለመቆጣት መልካም ይምሰለን እንጂ አለመቆጣት እግዚአብሔር በሰጠን መልካም ሰጦታ አለመጠቀም ይሆናል። በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ብዙ ሲቆጣ የምናየው ሰው ሳይሆን እግዚአብሔር ራሱ ነው። የመጽሐፍ ቅዱስ ምሁራን እንደገለጹት ብሉይ ኪዳን ውስጥ እግዚአብሔር 455 ጊዜ እንዲሁም በአዲስ ኪዳን ውስጥ 375 ጊዜ ቁጣውን እንደገለጸ ይናገራል። በቅድስናቸው የታወቁት መንፈሳዊ አባቶችም በተደጋጋሚ ሲቆጡ እናያለን። ሙሴ እግዚአብሔር ያደነቀው ሰው ቢሆንም ብዙ ጊዜ ሲቆጣ እናየዋለን። “ሙሴም ወደ ሲና ሰፈር ተጠግቶ ጥጃውንና ጭፈራውን ገዥ ጊዜ እጅግ ተቆጣጣይ ይዟቸው የመጣውንም ጽላቶ በተራራው ሥር ወርውሮ ሰግቦራቸው” ይላል (ዘፀ. 32:19)።

እግዚአብሔር በአግባቡ እንድንጠቀምበት የሰጠንን “የመቆጣት” ስሜታችንን ያለአግባብ ከተጠቀምንበት ሌላውን ብቻ ሳይሆን ራሳችንንም እንጎዳለን። ቁጣና ንዴት የብዙ ሰዎች ትዳር መፍረስ ምክንያት ሆኗል። በቁጣ ተናግረው ብዙ ወዳጆቻቸውን ያስቀየሩ የነበራቸውን የተቀራረቡ ግንኙነት ያበላሹ አሉ። በቁጣና በንዴት ተሞልተው ልጆቻቸውን ክፉ ቃል ተናግረው የማይጠፋ ጠባሳ በሕይወታቸው ላይ ትተዋል። አንዳንዶች ደግሞ ቁጣቸውን በአግባቡ መጠቀም ባለመቻላቸው የብዙ ሰዎች ሕይወት መጥፋት ምክንያት ሆነዋል። ሌሎች ደግሞ ዘመናቸውን በወህኒ ቤት እንዲያስልፉ ሆነዋል። አንድ ቀን ኢየሱስ በቤተ መቅደሱ ውስጥ አንዳንድ ልክ ያልሆነ ነገር ሲፈጸም እየ። ምስኪን ድሆች በገንዘብ ለዋጮች ሲበዘበዙ ያባቱ ቤት የሚገባውን ክብር አሳጥተው መነገሻና መለወጫ እድርገውት ሲያይ ኢየሱስን በጣም እንዳስቆጣው እናውቃለን። ቁጣው አግባብነት ያለው እንጂ ከመስመር የወጣ ቁጣ አልነበረም።

አንድ ጊዜ አንድ ትንሽ ልጅ አባቱን “አባባ ጦርነት የሚጀመረው? እንዴት ነው?” ብሎ ጠየቀው። አባቱ የውም ሲመልስለት “ለምሳሌ አንድ ደኛው ዓለም ጥርነት የጀመረው ጀርመን ቤልጅምን በመውረፋ ምክንያት ነው” አለው። ልጁ የጠየቀውን ጥያቄ እንዲሁም አባቱ የሰጠውን መልስ የልጁ እናት ስትሰማ ተቆጥታ “ትክክለኛውን ነገር ለልጁ ንገረው እንጂ! ጦርነቱ የጀመረው እንዴ ሌላውን በመግደሉ አይደለም እንዴ?”

አለችው። አባትየውም ከሚሰኩ የተሻለ መሆኑን ለማሳየት ተቆጥቶ “ጥያቄውን ያቀረበው ለአንቺ ነው ወይስ ለእኔ? ለምን ጣልቃ ትገቢያ ለሽ?” በማለት ተቆጥቶ ተናገራት። በዚህ ጊዜ ፊቷን አዙራ ቁና ቁና እየተ ነፈሰች፤ በንዴት ተሞልታ በሩን በኃይል ጓ እድርጋ ዘግታ ቤቱን ጥላ ወጣች። በሩን በኃይል ጥርቅም እድርጋ ስትመታው ተደርድረው የበሩት ብርጭቆዎችና ሳህናት መሬት እየወደቁ ሰብርብረው ወጣ። ያልጅ ይህን ሁኔታ ከተመለከተ በኋላ አባቱን “አባብ ግዴላም ሰጥቼህ መልሰ እግኝህሁ፤ ከዚህ የበለጠ መልሰ አልፈልግም፤ ጦርነት እንዴት እንደሚነሳ አሁን ገብቶኛል” አለው።

ኢየሱስ “...ወንድሙን ያለ አግብብ የሚቆጣ ...፤ ወንድሙን ጅል የሚል... ደደብ የሚል...” በልቡ ነፍሰ ገዳይ ነው ይላል (ማቴ. 5፥21-22)። ቁጣ ከውስጣችን የሚፈልቅ ስሜት ከሆነ እንግዲያውስ ልባችንን መጠበቅ ያለብን እንዴት ነው? የቁጣችን ወይም የንዴታችን ዋና ምክንያት ምን ይሆን? ለምንድነው የምንቆጣው? መብታችን የተነካ፤ ያበጀነው ድንበር የተጣሰ መስሎ ሲሰማን፤ ተደረገብን የምንለው ነገር ጉዳት ያደረሰብንም ባይሆን የምንቆጣበት ጊዜ አለ። እንዲሁ እውቅም ሆነ ሳያውቅ እግራችን ላይ ቆሞ ቢያሳምመን፤ ህመሙ ተሰምቶን “ዋይ!” ብለን መጮኻችን እይቀርም። ሕመሙ ሲሰማን ታግሰን፤ መጨረሻ ላይ በረገጠን ሰው መቆጣታችን እይቀርም። የሚያሳምመን ነገር ደርሶብን እንደሚያመን ሁሉ፤ የሚያስቆጣ ነገር ሲያጋጥመን ደግሞ መቆጣት ተፈጥሯዊ ባህሪያችን ስለሆነ፤ ቁጣ እንዳይሰማን ለማድረግ አንችልም። ቁጣችንን የምንገልጽባቸውን መንገዶቻችንን ግን መወሰን እንችላለን። በቅርቡ በአሜሪካ ውስጥ ከእርሱ ሕይወት ጋር ምንም ዓይነት ግንኙነት የሌላቸውን ወይም በእርሱ ሕይወት ላይ ምንም ዓይነት ጉዳት ያላደረሱበትን 31 የቨርጂኒያ ቴክ ዩኒቨርሲቲ ተማሪዎችንና መምህራንን በጥይት እየመታ ከገደለ በኋላ ራሱን መትቶ የገደለው ወጣት ምክንያቱ ምን ይሆን? ይህን ዓይነቱን ወንጀል እንዲፈጽም ያነሳሳው ምንድነው? “በሕይወቴ ደረሰብኝ” የሚለው ጉዳት ይሆናል። ያንን የመሰለ ወንጀል የፈጸመው ሰው ችግሩ የተሰማው የመገዳት ስሜት ባይሆን፤ ቁጣውን ወይም ንዴቱን በአግባቡ መግለጽ ካለመቻሉ የተነሳ ነው። በውስጡ ይሰማው የነበረውን ቁጥና ንዴት በጊዜውና በአግባቡ በመግለጽ ፈንታ፤ ከውስጡ በማጠራቀሙ፤ ከውስጡ ያጠራቀመው ስሜት ሲይዘው ከሚችለው በላይ

ሲሆን፤ ፈንድቶ የራሱንም ሆነ የሌላውን ሰው ሕይወት ከማጥፋት ደረጃ ሊደርስ ይችላል።

በአግባቡ ያልተያዘ ቁጣ የሚያደርሰውን ከፍተኛ ጉዳት እግዚአብሔር ያውቃል። ምንም ያህል በሰው ልብ ውስጥ ተደብቆ ቢቆይ አንድ ቀን ፈንድቶ በግልጽ መታየቱ አይቀርም። አንዳንድ ጊዜ በቀላሉ የሚያስቆጣን ጥቃቅን ምክንያቶች ሊያጋጥሙን ይችላል። ለምሳሌ መኪናችንን ስናሸከረከር በትራፊኩ ብዛት ምክንያት ከፈለግንበት ቦታ በሰዓት መድረስ ሲያቅተን፤ በቀላሉ የምንቆጣበት ወይም የምንናደድበት ጊዜ አለ። እንዲሁም መብታችን የተነካብን ሲመስለን እንቆጣለን (እንናደዳለን)። የምንፈልገውን በምንፈገው ጊዜና ሰዓት ማግኘት ሲያቅተን እንናደዳለን። “ይህን ወይም ያንን ማግኘት መብቴ ነው” በማለት የፈለግነውን በፈለግነው ጊዜና ሰዓት ማግኘት ሲያቅተን፤ ያቁነጠንጠናል፤ ሰላማችን ይገፈፋል። ታዲያ ይህን ዓይነቱ ስሜት ከቁጥጥር ውጪ እንዳይወጣ መያዝ የምንችለው በምን ዓይነት ሁኔታ ነው?

አንደኛው፤ የሚሰማንን ስሜት ወዲያው በተግባር ከመግለጽ፤ ጥቂት ጊዜ መውሰድ ጠቃሚ ነው። ስሜትን ቶሎ አለመግለጽ ምን ያህል ጠቃሚና አስፈላጊ እንደሆነ ለመረዳት ይህን ያህል የአንጎል ቀደ ጥገና ህኪም መሆንን አይጠይቅም። ቃየል ወንድሙን አቤልን “ና ወደ ሚዳ እንወጣ” በማለት ይዞት በመሄድ ፈንታ ለብቻ ተገልሎ ቢቀመጥና ጥቂት የማለቢያ ጊዜ ቢያገኝ ኖር፤ ያን የመሰለ የነስፍ መግደል (ማጥፋት) ወንጀል ባልፈጸመም ክር። ያዕቆብ “...ሰው ሁሉ ለመስማት የፈጠነ፤ ለመናገር የዘዘ፤ ለቁጣም የዘዘ ይሁን...” (ያዕ. 1፥19) በማለት ይመክራል። ከዚህ የተሻለ ምክር የትም አናገኝም። ቶማስ ጄፈርሰን ሲቆጣጠር ከአንድ እስከ አሥር ድረስ ይቆጥር ክር። በጣም የተናደደ እንደሆነ ደግሞ ከአንድ እስከ መቶ ይቆጥር ክር። እንዳንድ ጊዜ በጣም ከመናደዱ የተነሳ፤ መቁጠር እስከ ሚያቅተው ድረስ ጊዜ ወስዶ ይቆጥር ክር። ቁጣዬን ለማብረድ “አንድ-ሁለት” እያልኩ መቁጠሪያ ካቆምኩ፤ የሚጸጽተኝን ነገር አደርጋለሁ ብዬ እፈራለሁ” አለ። ጠቢቡ ሰሎሞን “አስተዋይ ሰዎች ለሚሠሩት ሥራ አስቀድመው ዕቅድ ያወጣሉ፤ ግስተዋል የገደላቸው ሰዎች ግን አላዋቂነታቸውን ይገልጣሉ” ይላል (ምሳሌ 13፥16)። ከመጠን በላይ ስንቆጣ ወይም ስንናደድ፤ ወዳጅነታችንን ግንኙነታችንን ፈጽሞ ሊያጠፋ የሚችለውን ቃል እንደምንናገር የታወቀ ነው።

ሰባተኛው ትዕዛዝ

“አታመንዝሩ...”

“አታመንዝር”

(ዘፀአት 20፥14)

“ጋብቻ በሁሉም ዘንድ ይከበር፤ መኝታውም ንጹሕ ይሁን፤ ምክንያቱም እግዚአብሔር በአመንዝሮችና በሴሰኞች ሁሉ ላይ ይፈርዳል” ይላል (ዕብ. 13፥4)።

“የምንዝር ተግባር የሚፈጽም ሰው ግን ሚስተኛ የጎደለው ነው፤ ሕይወቱን በከንቱ ያጠፋል” (ምሳሌ 6፥32)።

ከተሃድሶዎች በፊት የግብረ ሥጋ ግንኙነት በጋብቻ ከሌለ ውስጥ ቢሆንም እንኳን በአንዳንዶች ዘንድ እንደ ክፉ ሃገር ወይም እንደ ኃጢአት ይታይ ነበር። ከጥንት መንፈሳዊ አባቶች መካከል ለምሳሌ፤

⇒ ለምብርስ የተባለው መምህር “ባልና ሚስት የግብረ ሥጋ ግንኙነት በመፈጸማቸው ሊያፍሩበት ይገባል” ቢል አገሱን ደግሞ “በጋብቻ ውስጥ የግብረ ሥጋ ግንኙነት መፈጸም ትክክል ቢሆንም የግብረ ሥጋ ስሜት ግን ኃጢአት ነው። ለጥምና ሄዋን ቤን ጢአት ከመውደቃቸው በፊት የግብረ ሥጋ ግንኙነት አልፈጸመም፤ ቢፈጽሙ ቀዝቃዛና ስሜት ያልተቀላቀለበት መሆን ለሰበት” ብሎ ያስተምር ነበር።

⇒ ተርቱልያን ደግሞ “በጋብቻ ውስጥና በጋብቻ ውጪ የሚፈጸመው የግብረ ሥጋ ግንኙነት ያለው ልዩነት ሕጋዊ የሚያደርገው ትንሽ የሕግ ወረቀት ነው፤ ሁለቱም የሀፍረት ወይም የውርደት ተግባር ነው” ይላል።

የቀድሞ መንፈሳዊ አባቶች በጋብቻ ውስጥ የግብረ ሥጋ ግንኙነት ኃጢአት ነው። ባይሉም፤ አማኞች ሳያገቡ እንዲኖሩ ያደፉ፡፡ ነበር። ብዙ የካቶሊክ ካህናት ወይም ቄሶች ባልና ሚስት የግብረ ሥጋ ግንኙነት ከጥፋት እንዳይፈጽሙ ይመኩ ነበር። በተለይ “ቅዱስ ናቸው” በሚባሉበት ቀናት ውስጥ ባልና ሚስት የግብረ ሥጋ ግንኙነት መፈጸም የለባቸውም በማለት የካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን ሕግ ማውጣት ጀምሮ ነበር።

☞ ግርድን ሉተር ተሃድሶን ሲያውጅ፤ በዓመት ውስጥ ባልና ሚስት “በእነዚህ ቀናት የግብረ ሥጋ ግንኙነት መፈጸም የለባቸውም” በማለት የለዩዎቸው ቅዱስ ቀናት 183 ደርሰው እንደ ነበር የቤተ ክርስቲያን ታሪክ ጸሐፊዎች ይገልጻሉ።

በጋብቻ ውስጥ የግብረ ሥጋ ግንኙነት የተፈቀደ ነው

ታላላቅ መንፈሳዊ መሪዎች ስለ ግብረ ሥጋ ግንኙነት ከላይ የሰማውን ዓይነት የራሳቸው የሆነ አቋም ይነሱባቸው እንጂ ያላቸው እምነት ከመጽሐፍ ቅዱስ ቃል ጋር አብሮ የማይሄድ ወይም የሚቃረን ነበር። ጊዜውን ጠብቆ የመጣው፤ በግርድን ሉተር የሚመራው የቤተ ክርስቲያን ተሃድሶ፤ ለግዚአብሔር በጋብቻ ቃል ኪዳን ውስጥ ለተሳሰሉ ወንድና ሴት መደሰቻ እንዲሆን የፈጠረው የግብረ ሥጋ ግንኙነት እንደ ገና የሚገባውን ትክክል

ለኛ ሥፍራ እንዲይዝ ሆነ። የዕብራውያንን መጽሐፍ የጻፈው ሰው በጋብቻ ውስጥ የሚፈጸመው የሩካቤ ሥጋ ግንኙነት ንጹህና ትክክል መሆኑን ሲገልጽ፤ “ጋብቻ በሁሉም ዘንድ ይከበር፤ መኝታውም ንጹሕ ይሁን፤ ምክንያቱም እግዚአብሔር በአመንዘርና በሴሰኞች ሁሉ ላይ ይፈርዳል” ይላል (ዕብ. 13፥4)።

የግብረ ሥጋ ግንኙነት የእግዚአብሔር ስጦታ እንደሆነ መጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ በተለያዩ ሥፍራ ተጠቅሶ እናነባለን። በባልና በሚስት መካከል የግብረ ሥጋ ግንኙነት እንዲኖር፤ ሰው ሳይሆን እግዚአብሔር ራሱ የደነገገው ነው። እግዚአብሔር በምድር ላይ የፈጠራቸውን የመጀመሪያ ሰዎች “ብዙ ተባዙ፤ ዘራችሁ ምድርን ይሙላ፤ ምድርም በቁጥጥራችሁ ሥር ትሁን...” እላቸው (ዘፍ. 1፥28)። በእግዚአብሔር መንፈስና እነሳሽነት የተጻፈው መጽሐፍ ቅዱስ በወንድና በሴት መካከል ያለውን መሳሰብና መፈላሰግ በግልጽ ይናገራል። ይህንን አሳብ የሚገልጽ ብዙ በፍራ መጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ተጠቅሷል።

- * “ፍቅርህ ከወይን ጠጅ ይልቅ ደስ የሚያሰኝ ስለሆነ፤ ከንፈሮችህ ይላሙኝ” ይላል (መገልጽ መገልጽ 1፥2)።
- * በዚሁ ምዕራፍ፤ ቁጥር አራት ላይ ደግሞ “እኛን ይዘህ ሳህኝ፤ አብረን እንሩጥ፤ ንጉሥ ሆይ! ወደ እልፍኝህ አስገባኝ፤ በዚያም አብረን ደስ ይለናል፤ ፍቅርህ ከወይን ጠጅ ይልቅ ያስደስታል...” ይላል።
- * እንዲሁም ሙሽራው ሚሽራቱን “ውድ እኅቴ የሆንሽ ሙሽራዬ ሆይ! ፍቅርሽ እንዴት ያስደስታል! ፍቅርሽ ከወይን ጠጅ ይልቅ ደስ ያሰኛል፤ መፃዛሽም ከማንኛውም ሽቶ ይበልጣል።” ወዲህ ሆይ! ከከንፈሮችሽ የግር ወለላ ይፈለጋል፤ ከአንደበትሽም ግርና ወተት ይፈልቃል፤ የልብሽም መፃዛ የሲባኖስን ሽቶ ይመስላል” ይላታል (መገልጽ 4፥10-11)።
- * እንዲሁም 5፥2-5 ላይ “...ውድ እኅቴ የሆንሽ ሙሽራዬ ሆይ! እባክሽ በሩን ከፈችልኝ፤ ራሴ በጠል ርሷል፤ ጠጉራም በሌሊት ካፊያ ረበርሳለሁ። ልብሴን አውልቼለሁ፤ ታዲያ እንደገና ልልበሰን? እግራንም ታጥቤለሁ፤ ታዲያ እንዴት እንደገና ላድረው፤ ውዲ በበሩ ቀዳሳ በኩል እጁን ወደ ውስጥ በፈጋ፤ ልቤም ስለ እርሱ ተገሰፈሰ።” ይላል።

እነዚህ ሁሉ የጠለቀ መንፈሳዊ ትርጉም ያላቸው ይሁኑ እንጂ፤ በወንድና በሴት መካከል ያለውን መፈላሰጥና መሳሰብን ያሳያል። ከላይ የሰማነውን ገለጻ የግብረ ሥጋ ግንኙነት ምን ዓይነት የተቀራረበ ወይም የተያያዘ ሕይወት እንደሆነ መረዳት ያስችለናል። በባህሳችን ተጽእኖ ምክንያት ይህንን እውነት ገልጸ መናገር እኔና እናንተን ያሳፍረን እንጂ፤ የእግዚአብሔር ቃል ሀፍረት የሚሰማው እይመስልም። በጋብቻ ውስጥ ያለው የግብረ ሥጋ ግንኙነት የእግዚአብሔር ሥጦታ እንደሆነ መጽሐፍ ቅዱስ በተለያዩ ሥፍራ እንደተጠቀሰ ከላይ ገልጻል። ምሳሌ 5፥18-19 ላይ የተጠቀሰው፤ “ከወጣትነትህ ያገባሃት ሚስትህ እንደ ጥሩ የምንጭ ውሃ ስለሆነች ትባረክልህ፤ ከእርሱም ጋር ደስ ይበልህ፤ እንደ ሊዝን ውብና እንደ የልጅ ሞገስ የሞላበት ትሁንልህ፤ ቆንጆናም ደስ ያሰኝህ ፍቅርም የሚያረካይ ይሁን” የሚለው እንደኛው ነው።

ጥንት የካቶሊክ አብያተ ክርስቲያናት፤ የግብረ ሥጋ ግንኙነት የሰውን ዘር ለማጣዛት እንጂ፤ ሰው ደስ እንዲሰኝበት ከእግዚአብሔር የተሰጠ ወይም የተፈቀደ እንደሆነ አድርገው መቀበል ያቅታቸው ነበር። ይሁን እንጂ፤ መጽሐፍ ቅዱስ የግብረ ሥጋ ግንኙነት የሰውን ዘር ለማጣዛት ብቻ ሳይሆን፤ ሰው ደስ እንዲሰኝበት የተሰጠ መሆኑን በተደጋጋሚ ያረጋግጣልናል። እግዚአብሔር ራሱ የፈቀደለትን በጋብቻ ውስጥ የሚገኘውን ደስታ እንዳያበላሽበት በማሰብ ነው እግዚአብሔር “አታመንዝር” የሚለውን ሰባተኛውን ትዕዛዝ ለሰው የሰጠው።

ብዙዎች “ሕይወቴ የራሴ እንጂ የማንም አይደለም። ደስ ያለኝን ማድረግ፤ ደስ ባለኝና በፈለግሁት ዓይነት መኖር፤ የፈለግሁበት ቦታ መሄድ እችላለሁ።” ይህን አድርገ፤ ይህን አታድርግ የሚል ትዕዛዝ መስማት አልፈልግም። እኔን ራሴን ችግር ውስጥ እስካልከተተኝ ድረስ ማድረጌ አይቀርም። እግዚአብሔር “አታመንዝር” ቢልም፤ የፈለግሁትን ነገር ባደርግ እርሱን አያገባውም። የሚል እጽም ያላቸው ሰዎች እንዳሉ የታወቀ ነው። ከላይ እንደገለጽነው በንግግር ባይገልጹትም፤ በተግባራቸው ይገልጹታል። እግዚአብሔር የሰጠውን ትዕዛዝ ሰዎች ቢከተሉም ባይከተሉም፤ ዓለሙ ሁሉ የእርሱ ስለሆነ “እርሱን አያገባውም” ማለት አይችሉም።

እግዚአብሔር ስለ ዝሙት ወይም ስለ ማመንዘር ይህን ያህል ምን አለ
 ጨነቀው ወይም አላሳዘነው? ብለን መጠየቃችን አይቀርም። እኔና እና
 ንተ የራሱ ሕዝቦች ስለሆንና በጣም በሰላምደን፤ እንደንጎሳም ስለማይፈ
 ልግ ከችግርና ከጉዳት የሚጠብቀንን ገደብ ወይም መሰን አበጅተልናል።
 በሩካቤ ሥጋ ግንኙነት ውስጥ ያለውን ደስታ እልክለክለንም፤ የክለክለን
 ሊጎዱን ከሚችሉ ነገሮች መካከል እንደኛው የሆነውን ዝሙት ነው።
 ደስታችን የተሟላ እንዲሆን በጋብቻ ውስጥ መኖር ስላለበት ንጽህናና
 ታግኝነት አስፈላጊ መሆኑን ያሳስበናል። ቤተሰብና እንዲሁም ቤተ ክርስ
 ቲያን፤ የእግዚአብሔር የፍቅርና የቅድስናው ሞዴል እንዲሆኑ የመሠረ
 ተውና የወሰነው እርሱ በመሆኑ፤ ሰይጣን ሊያበላሽውና ሊያጠፋው ከፍ
 ተኛ ትግል እንደሚያካሂድ የታወቀ ነው። ዓለም ከተፈጠረ ጀምሮ ሰይጣን
 በጋብቻ ውስጥ ያለውን ፍቅርና እንዲሁም ቤተሰብን ለማጥፋት ያልተኛ
 መሆኑን እናውቃለን። በየቀኑ በቴሌቪዥኖችን ላይ የምናያቸው ግብረ
 ገብ የጎደላቸው ድርጊቶች ሰዎችን ወደ ዝሙት የሚገፋሉ ወይም የሚያባ
 ብሉ፤ መጥፎ ሀሳብ በሰው አዕምሮ ውስጥ እንዲፈጠሩ የሚያደርጉ ናቸው።

ከሆሊ ዉድ የሚፈልቁት የሲኒማ ትዕይንቶች ከላይ ሊታዩ ደስታ የሞ
 ላባቸው፤ የፍቅር ስሜት ቀስቃሾች፤ ለሰው ልጅ እርካታን የሚሰጡ እን
 ዲሁም አፍን በላቅ የሚሞሉ ይመስላሉ። ይሁን እንጂ ሰውን ሀፍረት ውስጥ
 የሚከቱት “አፈቅረዋለሁ” የሚሉትን ሰው መዋሸትና ማታለል፤ እንዲሁም
 ከዳተኛነትን የሚያስተምሩ ናቸው። ከላይ የገለጽነውን ዓይነት መልካም
 ያልሆነ ውጤት የሚያስከትሉ መሆናቸውን ግን ሰዎች እንዲያውቁ አይፈ
 ልጉም። እውነቱን በትክክል ማየት የማይሆንላቸው አንዳንድ ሰዎች በሚ
 ያዩት ውጪያዊ ነገር ተሰባው፤ “የእኔ ኑሮ የጨረገው፤ የሚሰለች፤ ፍቅር
 የጎደለው ነው።” እነዚህ ደምቀው የሚታዩት ነገሮች ምናልባት ባዶ የሆነውን
 ሕይወቴን የተሟላ እንዲሆን ሊያደርጉልኝ ይችላሉ” ብለው ያበባሉ።

ይሁን እንጂ ሆሊ ዉድም ሆነ ሌሎች ብልጭልጩን ነገር ቀባብተ
 ውና አሳምረው የሰውን ልብ ለመሳብ የሚሞክሩት ከፍሎች፤ ደስታ አለ
 በት ይበሉ እንጂ መጨረሻው ምን ያህል የከፋ እንደሚሆን ግን እውነቱን
 አያሳዩም። ከጋብቻ ከልል ውጪ የሚደረግ የግብረ ሥጋ ግንኙነት የሚሰ
 ጠውን ደስታ ይናገሩ እንጂ፤ መጨረሻ ላይ የሚያደርሰውን ጉዳት ይኸ
 ውም፤ የሚያፈርሰውን ትዳር፤ የሚያስፈሰሰውን ዕንባ፤ የሚያስከትለውን
 የአባል በር በሽታ ምን ዓይነት የከፋ እንደሆነ ገልጾ አያሳዩባቸውም።

ጥቂት በውብቷ ተወዳዳሪ ካልነበራት ከቤርሳቤ ጋር ቢያመንዝር የሚያገኘ
 ውን ደስታ፤ የሚቀምሰውን ፍቅር እንጂ እግዚአብሔር ያበጀለትን ድን
 በር ጥሶ በመውጣቱ ምን ያህል ከጠግ እረኛነት አንስቶ የእስራኤል ንጉሥ
 እንዲሆን ያበቃውን እግዚአብሔር እንደሚያሳዝን፤ በበደለኛነት ስሜት
 ምክንያት የሚደርስበትን ከፍተኛ የአዕምሮ ጭንቀት፤ ኃጢአቱን ለመሸ
 ፈን ሲል የሚያፈሰውን ንጉሠ ደም፤ በተቀረው ዘመኑ ሊደርስበት የሚችለ
 ውን መከራና ችግር ሰይጣን ገልጾ አላሳየውም።

ሰይጣን የኃጢአትን መጨረሻ እንዳናይ የማድረግ ጥበብ አለው

አንድ ጸሐፊ “ሰይጣን፤ የሰው ልጅ በኃጢአት እንዲወድቅ ሲያግባባ
 ልክ እንደ መኪና ሻጭ ወይም ነጋዴ ነው” አለ። መኪና ነጋዴ ዋና ዓላማው
 መኪናውን ሸጦ በርከት ያለ ትርፍ ማግኘት እንጂ፤ መኪናውን ከሚሸጥ
 ለት ሰው ጋር ረጅም ጊዜ የሚቆይ ወዳጅነት ለመፍጠር አይደለም። ሊሸ
 ጥለት ስላሰበው መኪና፤ ከሆነው በላይ አድንቆና አሳምሮ ከነገረው በኋላ፤
 ለእርሱ የሚያበብ ወዳጁ ይመስል “ይህን መኪና የራሱን ማድረግ እንድት
 ችል ምን ላድርግለህ?” ይለዋል። ገዢውም፤ “መኪናው ጥሩ ነው፤ ወድ
 ጀዋለሁ። ነገር ግን ቤቴ ሄጀ በጀታችን ይፈቅድ እንደሆነ ከሚሰቴ ጋር
 መንጋዝር አለብክ” ይለዋል። ነጋዴውም፤ “ይሄን መኪና ሳትገዝ ከዚህ ብት
 ሄድ፤ ተመልሰህ ስትመጣ ልታገኘው አትችልም ይሆናል። የተለያዩ
 ሰዎች መጥተው አይተውት ብዙዎቹ በጣም ወደውታልና በኋላ ተመል
 ሰህ ብትመጣ ላታገኘው ትችላለህ።” ገና መጀመሪያ ላይ ላይህ በጣም ጥሩ
 ሰው ሆነህ አግኝቼሃለሁና ይህኛ መኪና የአንተ እንድትሆን ማድረግ
 የምችለውን ሁሉ አደርግልሃለሁ” ይለዋል።

ሰይጣንም ሲያባብላን፤ ልክ እንደዚሁ የአሁኑን እንጂ፤ የወደፊቱን
 እንድናይ አይፈልግም። ውሳኔ ከመወሰናችን በፊት ረጋ ብለን እንድናስ
 ብና ሁኔታዎችን እንድናጠና አይፈልግም። በምናደርገው ነገር ሊደርስ
 ብን ስለሚችለው ጉዳት እንድናስብ አይፈልግም። አንድ ጌታን በጣም
 የሚወድ ሰው፤ ለሥጋዬ ፍላጎት “እሺ” ብል ምን ይደርስብኛል? ምን
 አሆናለሁ? ብሎ ጠየቀ። ለጠየቀው ጥያቄ ራሱ መልስ ሲሰጥ፤ “የቤገዥን
 ጌታ አሳዝናለሁ፤ የተቀደሰውን የእግዚአብሔርን ስም በጭቃ እለውሳለሁ።
 አንድ ቀን በኢየሱስ ፊት ስቀርብ ሳይረገሁት ነገር መልስ እሰጣለሁ፤

ተጠያቂ እሆናለሁ። በጣም ጥሩ የሆነችውን የኑሮ ጓደኛዬን ለእኔ ታማኝ የሆነችውን ሚስቴን እንዳለሁ። በዚህ ምክንያት ከሚስቴ ለገኘው የክረውን ፍቅር ስብረት መተማመንን አጣለሁ። ልጆቼን እንዳለሁ ምሳሌነቴን አጣለሁ። ሰዎች በእኔ ላይ እምነት አይኖራቸውም። ለአንዴና ለመጨረሻ ጊዜ ሚስቴንና ልጆቼን ላጣ እችላለሁ። ቤተሰቤን አሳፍራለሁ። እግዚአብሔር ይቅር ቢለኝም ራሴን ይቅር ማለት ያቅተኝና ራሴን መቀበል እችላለሁ። የእግዚአብሔር በሽታ ላተርፍ እችላለሁ። ሚስቴ ያልሆነችውን አስረግዝና ለረጅም ዘመን የማዘንበትና የማለቅጠትን ጸላት በሕይወቴ አተርፋለሁ። ዕድሜ ልኬን በሀፍረትና በወርደት እኖራለሁ” አለ።

“አመንዝራ እላውቅም” ወደ ፊትም በዚህ ዓይነት ኃጢአት አልወድቅም። በዚህ ትምህርት ላይ ጊዜዬን ለምን አጠፋለሁ? ይሄ ነገር እኔን የሚመለከተኝ ነገር አይደለም” የሚሉ እንዳንድ ሰዎች ሊኖሩ ይችላሉ። ይሁን እንጂ በቀጥታም ሆነ በሌላ መልክ እማኝ ይህን ትዕዛዝ የመጣክ ዝንባሌ ያለው መሆኑን የምንረዳው በአዲስ ኪዳን ኢየሱስ የሰጠውን ማስጠንቀቂያ ሰንበማ ነው። ኢየሱስ “አታመንዝር እንደተባለ ሰዎቻችኋል። እኔ ግን እንዲህ እላችኋለሁ። ሴትን ተመልከቶ የተመኛት ሁሉ ያን ጊዜ በልቡ ከእርሱ ጋር እንዳመዝገረ ይቆጠራል” አለ (ማቴ. 5:28)።

ለመሆኑ እማኝ “አታመንዝር” የሚለውን ሰባተኛውን ትዕዛዝ መጣክ የሚጀምረው እንዴት ይሆን? ጠላታችን በይጣን በውን በኃጢአት ለመጣል እውነተኛ የሆነው ጦርነት የሚጀምረው ሌላ ሥፍራ ሳይሆን በሰው አዕምሮ ውስጥ ነው። በይጣን የመጀመሪያዋን ሴት ሂዋንን ከመስመር ለማስወጣት ማባበሉን የጀመረው አዕምሯ ውስጥ ነው። እንዳትበላ የተከለ ከለችው ፍሬ በጣም ውብ ሆኖ እንዲታያት አደረገ። በይጣን ይሄ ብልሃት የሚፈልገውን ዓይነት ውጤት ሰላስገኘለት። ከዚያን ጊዜ ጀምሮ ሰውን በኃጢአት ለመጣል ፈተናውን የሚያፋፍመው በሰው አዕምሮ ውስጥ ነው። ለሰው የሚያስብና የሚቆረቆር መስሎት “ይህንን የመሰለ መልካም ነገር ረስታ የሞላበትን ነገር አጥተህ የምትኖረው እስከ መቼ ነው? ደስተኛ ሆነህ ለመኖር መብትህ ነው” በማለት በጀርድ እውነት መላይ ውሸት ሹክ ይልበታል። እግዚአብሔርም “ተጠንቀቅ! ቃሌን ጠብቅ! ልትወስደው ያበብከው እርምጃ ከፍተኛ ዋጋ ያስከፍልሃልና ተወ! አትንካ!” በማለት ቀደም ሲል እኛ ልንሄድበት ባበብነው መንገድ ሄደው የጠፉ ሕይወታቸው የተበላሸባቸው ብዙ የቆሰሉና የደሙ ሰዎች መኖራቸውን

በመጥቀስ ሊያሳስቡን ይጥከራል። በፍቅር የተሞላው እግዚአብሔር “አታመንዝር” የሚለውን ሰባተኛውን ትዕዛዝ እንድንጠብቅ እደራ ያለን ራሱን ለመጥቀም ሳይሆን እኛን ከአደጋ ለመጠበቅ እንደሆነ የተረዳነው አንመልልም። በዝሙት ተጠላልፈው የወደቁ በሕይወታቸው ከፍተኛ ጉዳት የደረበባቸው እማኞች ልባቸውን እንደሚገባው በጥንቃቄ መጠበቅ ያቃታቸው ሰዎች እንደሆኑ ግልጽ ነው።

እማኝ ራሱን ከዝሙት እንዲጠብቅ ለሚቀርብለት ለበይጣን ፈተና የተጋለጠ እንዳይሆን በእግዚአብሔር ቃል ውስጥ በቂ የሆነ መመሪያ ተሰጥቶታል። ሐዋርያው ጳውሎስ እርሱ ራሱ ያላገባ ቢሆንም እማኝ በሥጋው ሲፈተንና ሲወድቅ እንደሚችል በመረዳት ሊያደርግ የሚገባውን ምክር ሲሰጥ እናየዋለን። “ከላ ጸፋችሁልኝ ጉዳይ ሰው ወደ ሴት ባይደርስ መልካም ነው። ነገር ግን ከዝሙት ለመጠበቅ እያንዳንዱ ሰው የራሱ ሚስት ትኑረው ሊያንዳንዱም ሴት የራሷ ባል ይኑራት። ባል ለሚስቱ የሚገባትን ሁሉ ያድርግለት ሚስቱም እንዲሁ ለባሷ የሚገባውን ሁሉ ታድርግለት። ሚስት ለካሏ የራሱ ብቻ አይደለም፤ የባሏም ነው። አንዲሁም ባል ለካሉ የራሱ ብቻ አይደለም፤ የሚስቱም ነው። በጸሎት ለትጋት ተስማምታችሁ ለተወሰነ ጊዜ ካልሆነ በስተቀር እርስ በርሳችሁ አትከላከሉ፤ ራሳችሁን ባለመጣት በይጣን እንዳይፈታተናችሁ እንደገና አብራችሁ ሁኑ። ይህን የምለው ግን አንድ ትእዛዝ ሳይሆን እንደ ምክር ነው” ይላል (1 ቆሮ. 7:1-6)። እግዚአብሔር የቀደሰውን የግብረ ሥጋ ግንኙነት እንደ ረከሰ (እንዳልተቀደሰ) አድርጎ በመመልከት ወይም አንዱ ሌላውን ለመቅጣትም ሆነ ለመበቀል ሲል የእግዚአብሔር ቃል የሚሰጠውን ምክርና ትእዛዝ ችላ በማለት በሕግ ጋብቻ የተሳሰሩ ቢሆኑም፤ አንዱ የሌላውን መብት ባለመጠበቅ ለዝሙት ፈተና እንዲጋለጥና እጁን እንዲሰጥ ምክንያት የሚሆኑ እሱ። በዚህ ዓይነት ችግር ውስጥ የሚያልፉ ክርስቲያን ባልና ሚስት ቁጥራቸው ጥቂት አይደለም።

እርስ በርሳችሁ አትከላከሉ

ከሃያ ዓመት በፊት ከአንድ አገር ሰውንና ማንነቱን የማላውቀው አንድ ሰው ደብዳቤ ጽፎልኝ፤ ደብዳቤውንና ለደብዳቤው መልስ እንዲሁም ለሌሎች ትምህርት እንዲሆን በማለት “አትከላከሉ” በሚል እርዕስት

በወቅቱ "አድማስ" በሚለው መጽሔታችን ላይ ያወጣውን ጽሁፍ ከዚህ ቀጥሎ አቀርባለችኋለሁ። ደብዳቤው ያዘለው ሀሳብ እንዲህ የሚል ነው።

"ይህችን ደብዳቤ ሰጽፍላችሁ ማንነቴን ባታውቁትም የትዳር ነቀዞች ቤቴን እየቦረቦረው ከምወደው ጌታ ይለየኛል ብዬ ባላለብም በሕይወቴም ሆነ በባለቤቴ ሕይወት ምሬት ተሰፋ መቁረጥ እንዲሁም ለእነ ልግሎት ያለኝ ፍላጎት እያደር አየቀዘቀዘ አየሄደ የትዝታ ሰዎች ሆንን ጌታን ምን ተአምር ሠርቶ ይጠግን ይሆን እያልን በተሰፋ ደስ በማይል ሁኔታ ተቀምጠናል። "እኔም ሆነኩ ባለቤቴ ጌታንና የጌታን ሕዝቦች እንወዳለን። እርስ በርስ ግን መጣጣም ስለአልቻልን በውይይት ልንፈታው ባለመቻላችን ችግረን ላካፍላችሁ ቆርጫ ጽፈላችኋለሁ። ሌላው ቢቀር በጸሎታችሁ አስቡን።"

ይህንን ሳደርግ ባለቤቴን ለመከሰስ አይደለም። ጌታ ችግሪን ልቤን ያውቃል። ማን ያውቃል ለብዙዎቻችን ከእናንተ ከእግዚአብሔር ሰዎች ምክር እናገኝ ይሆናል። በኑርአችን ጌታ ሁሉን አድርገልናል። በቂ ቤት፣ በቂ ገንዘብ የሚያስፈልገንን አግኝተን እንኖራለን። ትዳር ከመሠረትን 6 ዓመት ሆኖናል። ከሁለት ዓመት ወዲህ ግን አንዳንድ ሁኔታዎች በቤታችን መታየት ጀመረ። ባለቤቴ የግብረ ሥጋ ግንኙነት ለመፈጸም ፈቃደኛ አይደለችም። እያማትም በጣም ጤነኛ ነች። የእርሷ ፈቃደኛ አለመሆን እያደር ብለዋት ምሬትና ፈተናን በሕይወቴ እያመጣ ሄደ። ሳትፈልግ በግድ በወር አንድ ጊዜ ብናደርግም ደስ ስለማይላትና ስለሚያበሳጫት በውሳኔ አንዳንድ ጥያቄዎች መፈጠር ጀመሩ።

"እርሷ ካልፈለገች ምን ዋጋ አለው በማለት አልጋ ለይተን የተለያዩ ክፍል መተኛት ከጀመርን ይኸው ዓመት አለፈን። ሆኖም እርሷ ደስ ተኛ ነች፤ በጸሎቷም ትበረታለች፤ ታገለግላለች። በወገኖቿም የተወደደች ነች። እኔም የጌታ ስም በእኔ ምክንያት እንዳይሰደብ በሞተ ትዳር ውስጥ እመላለሳለሁ። መንፈሳዊ ብሆንም ሥጋና ደም የለበስኩ በመሆኔ እፈተናለሁ። በመሆኑም ሥጋዬን ለማድከም ጥዋት ተነስቼ እርግባለሁ። በዚህ ምክንያት ቤታችን የጸጥታ ወሬና ሳቅ የሌለበት የጸሎት ቤት ሆኗል። ባለቤቴ ጌታን እንደምትወድ ሳረጋግጥላችሁ እወዳለሁ። በጸሎትም ሆነ በምስክርነት የምትሰጠው አገልግሎት ቀላል አይደለም። በዚህ

ሆም ደስተኛ እንጂ ቅሬታ የለኝም። ለው ኑሮው ሲኦል ከሆነ ክርስትና ውም ትርጉም የለውም ብዬ እምናለሁ። ባለቤቴ በጣም መንፈሳዊ ስለሆነች ምናልባት ይሄ የማይረባ የሥጋ ሀሳብ ብላ ተቀብላው ይሆን? ምክር ካላችሁ በአድማስም ሆነ በሄዋን መጽሔት ለመስማት እጠብቃለሁ፤ ስም የለኝም" ይላል።

ይህ ደብዳቤ ከተጻፈልኝ ሃያ ዓመት ያለፈው ሲሆን በወቅቱ እውነተኛውን ማንነታቸውን ገልጸው በላልጸፉልኝ፤ ዛሬ ከ26 ዓመት በኋላ ያሉ በት የጋብቻ ሕይወት ከምን ዓይነት ደረጃ ላይ እንዳለ ልነግራችሁ አልችልም። ከዚህ በላይ የለማችሁት ደብዳቤ የጋብቻ ሕይወት የጨለመበት ወደ ፊትም ከዚህ የከፋ ነገር ይደርብብኝ ይሆናል የሚል ፍርሃት ካደረበት ክርስቲያን ወንድም የተጻፈ ነው። ብዙዎች እንደዚህ ሰው "በትዳሪ ውስጥ ችግር አለብኝ" ብለው በድፍረት አይጸፉ እንጂ፤ ይህን የመሰለ ተመሳሳይ ችግር ብዙዎች እንዳለባቸው አንጠራጠርም። የሥነ ምክር አገልግሎት ምሁራን በትዳር ዓለም ላይ ከሚያጋጥሙት ችግሮች መካከል 70%፣ 80% በግብረ ሥጋ ግንኙነት አለመጣጣም ምክንያት እንደሆነ ደናገራሉ። ይሄን ዓይነት ችግር በዓለማውያን ዘንድ ብቻ ሳይሆን በክርስቲያኖችም ላይ የሚታይ በመሆኑ በዚህ ጉዳይ ላይ አንዳንድ አሳብ መበጠቱ ጠቃሚ ይመስለናል። የግብረ ሥጋ ግንኙነት እምቢ መባል ወይም መከላከል የሰለቸው አንድ ሰው አንድ ጊዜ በቀልድ መልክ ከዚህ በታች ያለውን ደብዳቤ ለሚሰቱ ጻፈላት።

"የተወደድኸው ወደ ባለቤቴ ባለፈው ዓመት ከአንቺ ከውድ ባለቤቴ ጋር የግብረ ሥጋ ግንኙነት ለመፈጸም ፊልጌ 365 ጊዜ ጥያቄ አቅርቤልኸ ነበር። ይግረምኸኛ፤ "እሺ!" ብለኸ የፈቀድኸልኝ 36 ጊዜ ብቻ ነው። "እምቢ!" ያልሸባቸውን ምክንያቶችኸን ከዚህ በታች በቅደም ተከተል ዘርዘረያችኋለሁ።

- 23 ጊዜ በጣም መሽቷል አልሸኘ።
- 27 ጊዜ ልጆቼ ይጎላሉ አልሸኘ።
- 15 ጊዜ ገና አልመሸም አልሸኘ። 16 ጊዜ በጣም ሞቆኛል አልሸኘ።
- 5 ጊዜ በጣም በርዶኛል አልሸኘ።
- 47 ጊዜ እንቅልፍ እንደያዘኸ አለመሰለኸ እምቢ አልሸኘ።
- 10 ጊዜ ጎረቤት ይሰማል አልሸኘ።

27 ጊዜ ወንጌን አሞኘል አልሸኘሁ

14 ጊዜ ጥርሌን አሞኘል ብለሽ እምቢ አልሸኘሁ

18 ጊዜ ራሴን አሞኘል አልሸኘሁ

6 ጊዜ አየሳቅሽ፥ ሳቄ አስቸግሮኛል ብለሽ እምቢ አልሸኘሁ

36 ጊዜ ጥሩ በሜት ላይ አይደለሁም አልሸኘሁ

10 ጊዜ ሆይ ሙሉ ነው (በጣም ጠግቤአለሁ) በማለት እምቢ አልሸኘሁ

17 ጊዜ ልጄ ያለቅሳል አልሸኘሁ

17 ጊዜ ቴሌቪዥን ስለማይ አልቸልም አልሸኘሁ

11 ጊዜ እኔን በመንቀፍ እምቢ አልሸኘሁ፥ አሁንም

11 ጊዜ አንግዳ አለ በማለት እምቢ አልሸኘሁ

19 ጊዜ መጽዳጃ ቤት መሄድ አስብኝ አልሸኘሁ በጠቅላላው 329 ጊዜ እምቢ አልሸኘሁ

“የግብረ ሥጋ ግንኙነት እንድንፈጽም በፈቀድሽልኝ ጊዜም ይህን ያህል ሙሉ ደስታን (አርካታን) አላገኘሁም” ምክንያቱም፥

6 ጊዜ ማስቲካ ታኝኪ ነበር።

7 ጊዜ ቴሌቪዥን አያየሽ ነበር።

16 ጊዜ ‘ቶሎ ጨርሰና አባኪህን ተነሳ’ አልሸኘሁ

6 ጊዜ እንቅልፍ ወሰደሽ።

1 ጊዜ በሜት ኖሮሽ በመንቀሳቀሽ የጎዳሁሽ ስለ መሰለኝ ደነገጥኩ። ውይ ባለቤቴ፤ ታዲያ ብዙ ጊዜ እምሸቼ መምጣቴ፤ በክሬ ወደ ቤቴ መግባቴ ይህን ያህል ሊደንቅሽ አይገባም” አላት።

ከዚህ በላይ የሰማነው አንዲት ሚስት ከጣሏ ጋር የግብረ ሥጋ ግንኙነት ለመፈጸም ፈቃደኛ ባለመሆኗ የሰጠቻቸው ምክንያቶች ናቸው። ምክንያቶቹ በቀልድ መልክ የቀረቡ ይሁኑ እንጂ፤ ብዙዎቹ እውነተኛነት ያላቸውና በብዙዎች ዘንድ የሚሰሙ ምክንያቶች ናቸው። በተቀደሰ ጋብቻ በተሳሰሩ በአንድ ወንድና በአንድ ሴት መካከል የግብረ ሥጋ ግንኙነት የተፈቀደው ልጆች ለመውለድ ብቻ ሳይሆን፤ ባልና ሚስት ልዩ የሆነ ደስታና እርካታ እንዲያገኙበት ከአግቢአብሔር የተሰጣቸው ታላቅ ስጦታ እንደሆነ የታወቀ ነው።

የግብረ ሥጋ ግንኙነት የሁለት ሰዎች የመንፈስ አንድነት፤ የአንድ አካል (ሥጋ) የመሆን መግለጫና ማረጋገጫ ነው። በጋብቻ ሕይወት ውስጥ ይሄን ዓይነቱ ግንኙነት ከጎደለው፤ የባልና የሚስት ኅብረትና አንድነት ይቀጭናል። መጽሐፍ ቅዱስ “አዳም ሂዋንን አወቃት፤ እርሷም ጸኑሰች” ቢል፤ በሁለቱ መካከል ፍጹም የሆነ የግብረ ሥጋ ግንኙነት እንደ ነበረ መረዳት አያገባትም። ይህን ዓይነቱ ግንኙነት በጋብቻ በኩል የሚገኘውን አንድነት ይገልጻል። በዚህም አንዱ የራሱን ሥጋ (አካል) ለሌላው ገልጦ ይሰጣል ማለት ነው። ጳውሎስ ራሱ ያላገባ ቢሆንም ይህን ስለ መስለው ችግር ላገቡ ሰዎች ጠቃሚ የሆነ ምክር ይሰጣል። “ባል ለሚስቱ የሚገባትን ያድርግላት፤ እንደዚሁም ደግሞ ሚስቷ ባልዋ። ሚስት በገዛ ሥጋዋ ላይ ሥልጣን የላትም። ሥልጣን ባልዋ ነው እንጂ፤ እንዲሁም ደግሞ ባል በገዛ ሥጋው ላይ ሥልጣን የለውም፤ ሥልጣን ለሚስቱ ነው እንጂ። ለጸሎት ትተጉ ዘንድ ተሰማምታችሁ ለጊዜው ባልሆነ በቀር እርስ በርሳችሁ አትከላከሉ፤ ራሳችሁን ስለ አለመግዛት ሰይጣን እንዳይፈታት ናችሁ ደግሞ አብራችሁ ሁኑ” ይላል (1 ቆሮ. 7፡3-5)።

ጳውሎስ ባልና ሚስት ከግብረ ሥጋ ግንኙነት የሚርቁበት ጊዜ ቢኖር ሁለቱ ተሰማምተው በጸሎት ለመትጋት በሚፈልጉበት ጊዜ ብቻ እንደሆነ ይገልጻል። ያም ቢሆን፤ ለረጅም ጊዜ ሳይሆን ለአጭር ጊዜ ብቻ ነው። በሥጋቸው ላይ ሥልጣን የሌላው እንጂ የራሳቸው እንዳልሆነ ጨምሮ ይጠቅሳል። ስለሆነም፤ “ሥጋዬን ለኩሮ ጓደኛዬ አልሰጥም” ለማለት ማንኛቸውም መብት ወይም ሥልጣን የላቸውም። ስለሆነም፤ አንዱ ሌላውን የሚቀጣበት መሣሪያ ሊያደርገው አይገባም። በጋብቻ ውስጥ ያሉ ሁለት ሰዎች እንድንታቸውን የሚገልጹበት የግብረ ሥጋ ግንኙነት እንዲሆን አግቢአብሔር ከፈቀደ፤ ለምን ብዙ ሰዎች የዚህ ችግር ያጋጥማቸዋል? “እርስ በርሳችሁ አትከላከሉ” የሚለውን የመጽሐፍ ቅዱስ ጥቅስ ቢያውቁም፤ አንዳንድ ክርስቲያኖች በግብረ ሥጋ ግንኙነት እንደሚገባው የማይቀራረቡበት ምክንያት ምን ይሆን? ከተነሳንበት ዓላማ ውጪ ያደርገናል እንጂ፤ ለዚህ ጥያቄ የተለያዩ መልሶችን መስጠት እንችላለን።

ማመንዝር ምንድነው?

ማመንዝር በጋብቻ ውስጥ እምነት ማጥፋት ወይም ታማኝ አለመሆን ነው። ከጋብቻ ውጪ የሚፈጸም የግብረ ሥጋ ግንኙነት የጋብቻን ቃል ኪዳን ያፈርሳል። ስለዚህ እግዚአብሔር “አታመንዝር” የሚለውን ትዕዛዝ የሰጠበት ዋና ምክንያት ጋብቻን ለመጠበቅ ወይም ከችግር ለመከላከል ሲል ነው። ዝሙት የበላይና በሚሰጥ መካከል ያለውን እምነት የሚተላለፍ በመሆኑ ከጋብቻ ውጪ የግብረ ሥጋ ግንኙነት ጋጠላት ነው። ከጋብቻ ውጪ የሚፈጸም የግብረ ሥጋ ግንኙነት የላይና ሚስት በእግዚአብሔርና በእግዚአብሔር ሕዝብ ፊት የገቡትን ቃል ኪዳን መስበራቸው ነው። ለዚህ ነው በብሉይ ኪዳን ዘመን ከጋብቻ ውጪ ዝሙት የሚፈጽሙ ሰዎች ከፍተኛ ቅጣት እንዲደርሱባቸው ይደረግ የነበረው። “አንድ ሰው አስራሌላዊ ከሆነ ወገኑ ሚስት ጋር ቢያመንዝር አመንዝራውና አመንዝራይቱ ሁሉም በሞት ይቀጡ፤ አንድ ሰው የአባቱ ሚስት ከሆነችው ከማንኛዋም ሴት ጋር የግብረ ሥጋ ግንኙነት ቢፈጽም፤ አርሱና ሴትየሞ ሁሉም በሞት ይቀጡ፤ በሞት የሚቀጡትም በራሳቸው በደል ነው” ይላል (ዘሌዋ. 20፥10-11)።

በብሉይ ኪዳን ዘመን ዝሙት የሚፈጽሙ ሰዎች በሞት እንዲቀጡ የተወሰነበት ምክንያት ምን ይሆን? ለሚስቱ ወይም ለባሏ ታማኝ ያልሆኑ ሰዎች፤ ለሌላውም ታማኝ ስለማይሆኑ ነው። ዝሙት ቤተሰብና እግዚአብሔርን መከዳት ስለሆነ ነው የሚሉ አሉ።

ዝሙት፤ ሥጋዊ ግንኙነት መፈጸም ብቻ አይደለም። “አታመንዝር” የሚለው ሰባተኛው ትዕዛዝ የሚከለክለው ወደ ዝሙት የሚመራውን ነገር ሁሉ ነው። ማንኛውም ዝሙት የሚጀምረው በግብረ ሥጋ ግንኙነት ላይ ሆነ፤ ተገቢ ባልሆነ የተቀራረበ ግንኙነት ነው። ሰባተኛው ትዕዛዝ አንድ ያገባ ሰው ሚስቱ ያልሆነችዋን ሴት ማሸከርመም እንደሌለበት ያሳል። እንዲሁም አንድ ያላገባ ወንድ፤ ሚስቱ ካልሆነችው ሴት ጋር በጣም የተቀራረበ ግንኙነት እንዲኖረው አይፈቅድም። ራሱንም ሆነ ሌላውን ከፈተና ለመጠበቅ በመካከላቸው የተወሰነ ርቀት ሊኖር ይገባል። እንዲሁም አንድ ባል ያላት ሴት፤ መሥሪያ ቤትም ሆነ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ የሌላውን ወንድ የሰሜታ ድጋፍ ከመፈለግ የተቆጠበች መሆን እንዳለባት ሰባተኛው ትዕዛዝ ከመጣስ ይጠበቃል። ሰባተኛውን ትዕዛዝ በአዎንታዊ መልክ ለማቅረብ የላይና ሚስት እንዲሉ ለሌላው ያለውን ፍቅር፤ ውስጣዊ ስሜታ

ቸውን፤ መንፈሳዊ ሕይወታቸውንና እንዲሁም፤ በግብረ ሥጋ ግንኙነት ያላቸውን ፍላጎት ማሳልበት አለባቸው። ሰው የግብረ ሥጋ ግንኙነት በመፈጸም ብቻ አይደለም ሰባተኛውን ትዕዛዝ የሚያፈርስው። “አታመንዝር” ማለት “ዝሙት አትፈጽም” ከሚለው አባብ ጋር አንድ ዓይነት ይሆን? በእግርኛ ቋንቋችን አንድ ዓይነት ይምሰል እንጂ ዝሙት መፈጸም የሚለው ቃል በእንግሊዝኛ “ፎርኒኬሽን” ሲሆን፤ ይሄም አንድ ያገባ ሰው ካላገባት ሴት ጋር ሥጋ ግንኙነት ሲፈጽም ነው።

ለመጋባት ተፈቃቅደው የተጫጩ ወንድና ሴት፤ ከጋብቻቸው በፊት እርስ በርሳቸው ያላቸው መቀራረብ ወስኑ እስከምን ድረስ ይሆን? መጽሐፍ ቅዱስ ግልጽ የሆነ መስመር አስምሮ “እስከዚህ ድረስ ነው” ብሎ አይነግረንም። ሁለት ወጣቶች ከመጋባታቸው በፊት በየትኛውም መልክ በሥጋ የተቀራረቡ ግንኙነት ማድረግ ሰባተኛውን ትዕዛዝ እንዲጥሱ ይገፋል። “እስከ ምን ድረስ መቀራረብ እንችላለን?” ብለው ከመጠየቅ ይልቅ፤ በእግዚአብሔርና በእግዚአብሔር ፊት በቃል ኪዳን እስከንተላሰር ድረስ በንጽህና ለመቆየት ራሳችንን ከፈተና መጠበቅ እንዴት እንችላለን? ብለው መጠየቅ የተሻለ ነው። ክርስቲያኖች የተጠራው ቅዱሳን እንድንሆን ነው። በየትኛውም መልክ ይሁን ሰባተኛው ትዕዛዝ ዝሙትን ይከለክላል። የግብረ ሥጋ ግንኙነት የተከለከለው፤ ከጋብቻ ክልል ውጪ እንጂ፤ በጋብቻ ውስጥ ላሉት ወንድና ሴት አይደለም። የተከለከለ የሆነበት ከላይ በሰማው ምክንያት እንጂ፤ የግብረ ሥጋ ግንኙነት መጥፎ በመሆኑ እንዳልሆነ የታወቀ ነው።

በአንድ ወቅት ሐዋርያው ጳውሎስ እንዳንድ ወጣት ክርስቲያኖችን ከትላላቅ ከተሞች፤ ይኸውም ከቆርንቶስና ከኤፌሶን ከተማ ሲመጡ አገኛቸው። እነዚህ ከተሞች ውስጥ ለግብረ ሥጋ ግንኙነት የሚገፋፉ ፈታኝ የሆኑ መጥፎ ሁኔታዎች ስለነበሩ፤ እንዳንዶቹ በእጠቃላይ የግብረ ሥጋ ግንኙነትን ሲያወግዙና በጋብቻ ውስጥ የሚሆነውንም ግንኙነት ትክክል እንዳልሆነ አድርገው በማመን ጋብቻን እየተቃወሙ ይሰብኩ ነበር። ጳውሎስ ይህን ሁኔታ ዓይቶ ዝም ብሎ ማለፍ ለማልፈለግ በዚህ ነጥብ ላይ ለማስተማር ተነሳ።

“እንዳንዶች ጋብቻን ይከለክላሉ...” በማለት፤ ጋብቻ መልካም እንደሆነና በእርሱ የተመሠረተ መሆኑን፤ እግዚአብሔር የፈጠረው ነገር ሁሉ በእግባቡ ከተደረገ ምንም የሚጣል ነገር እንደሌለበት በመግለጽ ያስተ

ምር ነበር። ቀደም ሲል እንደገለጽነው የሰባተኛው ትዕዛዝ ዋና ዓላማ በጋብቻ ውስጥ ያለውን የግብረ ሥጋ ግንኙነትን ለመጠበቅ (ለመከላከል) ነው። የግብረ ሥጋ ግንኙነት ዓላማ በትክክለኛው ጋብቻ ውስጥ ሰዎችን የበለጠ ለማቀራረብ ነው። ከጋብቻ ውጪ የግብረ ሥጋ ግንኙነትን መፈጸም ጥሩ ውጭ ወይም መልካም የሆነውን ነገር በተሳሳተ መንገድ መጠቀም ማለት ነው። መጽሐፍ ቅዱስ ጋብቻንም ሆነ በጋብቻ ውስጥ የሚፈጸመውን የግብረ ሥጋ ግንኙነት እይቃውም። “ጋብቻ በሁሉም ዘንድ ይከበር፤ መኝታውም ንጹሕ ይሁን፤ ምክንያቱም እግዚአብሔር በአመንዝሮችና በሴሳኞች ሁሉ ላይ ይፈርዳል” ይላል (ዕብ. 13፥4)።

ጋብቻን ልዩ የሚያደርገው በመጽሐፍ ቅዱስ አሳብ ላይ የተመሠረተ መሆኑ ነው። ከማንኛውም ነገር የበለጠ ጋብቻ ቃል ኪዳን ነው። ቃል ኪዳንም ሁለቱንም ወገን በተሰማመኑት ነገር ተጠያቂ የሚያደርግ ነው። እንደ መጽሐፍ ቅዱስ ከማንኛውም ነገር የሚበልጠው እግዚአብሔር ለራሱ ሕዝብ የሰጠው በፍቅር የተሞላ ስምምነት ወይም ቃል ኪዳን ነው። በእዲስ ኪዳንም ሆነ በብሉይ ኪዳን በተለያዩ ሥፍራ እግዚአብሔር ከሕዝቡ ጋር ያደረገውን ቃል ኪዳን በባልና በሚለት መካከል በጋብቻ ሲተሳ ስሩ የሚኖራቸውን ስምምነት ጋር አያይዞ ይናገራል። “...እንደምወድሽ ቃል ገባሁልሽ፤ ከአንድም ጋር የጋብቻ ቃል ኪዳን ገብቼ የእኔ የግሌ አደረግሁሽ” ይሆን የተናገረ ልዑል እግዚአብሔር ነው” ይላል (ሕዝ. 16፥8)። ይህንኑ አሳብ በመያዝ ጳውሎስ “ባሎች ሆይ! ክርስቶስ ቤተ ክርስቲያንን እንደወደደና ራሱን ስለ እርሱ አሳልፎ እንደሰጠ እናንተም ሚስቶችሁን ውደዱ” ይላል (ኤፌ. 5፥25)። እግዚአብሔር ለሕዝቡ ያለው ፍቅር በጋብቻ ላይ ያለውን ዓይነት ፍቅር እንደሆነ ይገልጻል። በጋብቻ የተሳሰሩ ክርስቲያን ባልና ሚስት፤ ክርስቶስ ለቤተ ክርስቲያን ባለው ዓይነት ፍቅር መፋቀር አለባቸው።

ዝሙት ክፉ (መጥፎ) ነው

ዝሙት ክፉ ስለሆነ ነው ሰባተኛውን ትዕዛዝ በግልጽ “አታመንዝር” ያለው። ክፉ የሆነበት አንደኛው ምክንያት የጋብቻን ቃል ኪዳን የሚያፈርስ በመሆኑ ነው። ባልና ሚስት ጋብቻቸው እንዳይጸና ከሚያደርጉት ከማንኛቸውም ዓይነት ለህተቶች የበለጠ ዝሙት የክፉ ነው። የክፉ የሆነ

በት አንደኛው ምክንያት ለሌላው ወገን ያለውን ታማኝነት የሚያፈርስ በመሆኑ ነው። በዚህ ምክንያት የግብረ ሥጋ ግንኙነት በጋብቻ ሕይወት ውስጥ ከፍተኛ ሥፍራ አለው። ብዙዎች “ጋብቻ፤ የግብረ ሥጋ ግንኙነት ብቻ እይደለም” ይላሉ። እርግጥ ነው በጋብቻ ሕይወት ውስጥ የግብረ ሥጋ ግንኙነት ከፍተኛ ስፍራ ቢኖረውም፤ በዝሙት ብቻ ሳይሆን በተለያዩ ምክንያቶች ሊፈርስ እንደሚችል የታወቀ ነው። እግዚአብሔር በአንድ ወንድና በአንድ ሴት መካከል ያለውን የጋብቻ እንደነት ሲገልጽ “ወንድ አባቱንና አናቱን ትቶ ከሚሰቅ ጋር የሚተባበረው ስለዚህ ነው፤ ሁለቱም አንድ ይሆናሉ” አለ (ዘፍ. 2፥24)። ይኸው አሳብ ማቴ. 19፥5 ላይ በተመሳሳይ ሁኔታ ተገልጾ እናያለን። የጋብቻ ቃል ኪዳንን የሚያትመው (የሚያጸድቀው) አንድ አካል በመሆን ወይም የግብረ ሥጋ ግንኙነት በመፈጸም ነው። አንድ አካል መሆን በአንድ ጊዜ ተፈጽሞ የሚያልቅ ሳይሆን ሂደት ነው። በሁለቱም ወገን ያሉት ሰዎች ለሌላው ራሳቸውን ሙሉ በሙሉ መስጠት አለባቸው። አሳብን በሚትን ለሌላው ማካፈልን ይጠይቃል። እንዲህ ዓይነቱ ነገር እያደገ የሚሄድ እንጂ በአንድ ጊዜ ተፈጽሞ አያልቅም።

ይሄ አንድ የመሆን ሂደት አስደናቂ የሚሆነው የግብረ ሥጋ ግንኙነት ከፍተኛ አስተዋጽኦ ያለው መሆኑ ነው። አንድ ሰው ከሚወደው ሰው ጋር ራቁቱን ሲተኝ፤ ራሱን፤ ፍላጎቱንና ስሜቱን ገላልጦ ለሌላው ማሳየቱና መስጠቱ ነው። የግብረ ሥጋ ግንኙነት የራሱ ቋንቋ አለው። በግብረ ሥጋ ግንኙነት ውስጥ ያሉ ወንድና ሴት በአካላቸው የሚያደርጉት እንቅስቃሴ የተለያየ ስሜታቸውን ይገልጻሉ። እንደ መጽሐፍ ቅዱስ ገለጻ የግብረ ሥጋ ግንኙነት ሰው በአካሉ ለሌላው ስሜቱን የሚገልጽበት ቋንቋ ነው። በእንግሊዝኛ “ቦዲ ላንጉዌጅ” ይሉታል። “በምድር ያለኝን ዕድሜዬን ሙሉ ለአንተ/ለአንቺ የተሰጠሁ ነኝ፤ በአንድነት የተካፈልነው ነገር፤ ለአንተ/ለአንቺ እንጂ፤ ለሌላው ሰው የምሰጠው ወይም የማካፍለው አይደለም” ማለታቸው ነው። ከዚህ ውጪ የሩካቤ ሥጋ ግንኙነት ትክክል እንዳልሆነ ለመግለጽ ነው ሰባተኛው ትዕዛዝ ላይ “አታመንዝር” ያለው። በቆሮንቶስ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ የግብረ ሥጋ ግንኙነት ፍላጎት ልክ እንደ መብላት ፍላጎት ነው የሚሉ እንዳንድ ሰዎች ጳውሎስን እጋጥመውት ነበር። በእነርሱ አባባል፤ ሁለት የግብረ ሥጋ ግንኙነት ፍላጎት የራባቸው ወንድና ሴት ስሜታቸው ሲቀሰቀስ የሚፈጽሙት ተግባር እድርገው

የሚያዩ ነበሩ። ጳውሎስ በዚህ ነጥብ ላይ ከፍተኛ የሆነ ጠቃሚ ትምህርት ሲሰጥ “በውነታችሁ የክርስቶስ አካል ክፍል መሆኑን ታውቁ የለምን? ታዲያ የክርስቶስን አካል ክፍል ወስጄ የአመንዝራ ሴት አካል ክፍል እንዲሆን ላደርገው ይገባልን? ከቶ አይዝም! ከአመንዝራ ሴት ጋር በግብረ ሥጋ የሚተሳበር ሰው ከእርሱ ጋር እንድ አካል መሆኑን ታውቁ የለምን? ምክንያቱም ሁለቱም እንድ አካል ይሆናሉ ተብሎ ተጽፏል” አለ (1 ቆሮ. 6፥ 15-16)።

በወንድና በሴት መካከል የሚፈጸመው የግብረ ሥጋ ግንኙነት በሥጋ ቸው የሚገልጹት ቋንቋ (በዲ ላንጉዌጅ) ከሆነ ከጋብቻ ውጪ የግብረ ሥጋ ግንኙነት የሚፈጽሙ ሰዎች መዋሸታቸው እንደሆነ ግልጽ ነው። “እንድ አካል” ሳይሆኑ እንድ አካል ነን ማለታቸው ነው። በብሉይ ኪዳን ዘመን በእስራኤላውያን ባህል በወንድና በሴት እኩል የሆነ አመለካከት አልነበረም። ሴት ከባላ ውጪ ከማንኛውም ወንድ ጋር የግብረ ሥጋ ግንኙነት ብትፈጽም እንደ አመንዝራ ትቆጠራለች። ወንዱ ግን ባል ካላት ሴት ጋር የግብረ ሥጋ ግንኙነት ቢፈጽም በደል የሠራው በሌላው ወንድ ላይ ብቻ እንደሆነ ነው። ከዘመኑ እኖሪ ጋር ወይም ባል ከሌላት ሴት ጋር የግብረ ሥጋ ግንኙነት ቢፈጽም ግን እንዳመንዝረ አይቆጠርም ነበር። በእስራኤል በሴትና በወንድ መካከል የነበረው አድልዎ ዋናው ምክንያት የቤተሰብን የደም ዝርያ እንዳይቀየጥ (እንዳይበረዝ) ለማድረግ ነበር።

ዘመኑን ኢየሱስ ሰፋ አድርጎ ያሳየናል

ኢየሱስ ሲመጣ ዘመኑን በሚመለከት አሳብ ላይ በወንድና በሴት መካከል እንደ ብሉይ ኪዳን ዘመን አድሎ አሳየም። ኢየሱስ ዘመኑን ሰፋ አድርጎ ሲገልጽ እናያለን። “ቀጥሎም ኢየሱስ እንዲህ አለ “አታመንዝር” እንደተባለ ሰምታችኋል፤ ሴትን ተመልከቶ የተመኛት ሁሉ ያን ጊዜ በልቡ ከእርሱ ጋር እንዳመንዝረ ይቆጠራል” አለ (ማቴ. 5፥27-28)። እዚህ ላይ “ዘመኑን” በሁለት እቅጣጫ ሰፋ አድርጎ ያሳያል።

1) ሰው በአላቡ ወይም በአዕምሮው የሚፈጽመው ዘመኑ ነው። “ሴትን ተመልከቶ የተመኛት ያመንዝራል” ይላል። እዚህ ላይ መፈተን ኃጢአት ነው ማለቱ አይደለም። ኃጢአት እይሥራ እንጂ፤ ጽጹም ሰው የሆነው ኢየሱስ ክርስቶስም ተፈትኗል (ዕብ. 4፥15)። መፈተንና በፈተና መሸነፍ

ሁለቱ የተለያዩ ናቸው። ክርስቲያን ራሱን ወደ ፊትና ላለመከተት ዐይኖቹን መጠበቅ አለበት። ኢየሱስ ራሱን ከፈተና ለመጠበቅ “ቆንጆይቱን በፍ ትወት ዐይን እንዳልመለከት ቃል ኪዳን አድርጋለሁ” አለ (ኢየሱስ 81፥1)።

2) ኢየሱስ ዘመኑን ሰፋ አድርጎ ሲያቀርብ ሁለተኛው የገለጸው አሳብ እግብቶ መፍታት ትክክል አለመሆኑን ነው። “ሚስቱን ፈትቶ ሌላ ሴት የሚያገባ በሚሰራ ላይ አመንዝሮአል ማለት ነው። እንዲሁም ባልዋን ፈትታ ሌላ ወንድ የምታገባ ሴት አመንዝራ ሆናለች ማለት ነው” አለ (ማግ. 10፥ 11-12)። ይሄ ሁኔታ ያስደነግጣቸው ደቀ መዛሙርቱ ጥበልና የሚሰሩ ሁኔታ እንዲህ ከሆነ አለማግኘት የተሻለ ነው አሉ” (ማቴ. 19፥10)። ደቀ መዛሙርቱ የተረዱት የጋብቻ ቃል ኪዳን ምን ያህል ጥበቅ እንደሆነና መሰበር እንደሌለበት ብቻ ሳይሆን በሴትና በወንድ መካከል የነበረውንም ልዩነትና አድልዎ የደመሰሰው መሆኑ ነው። ማቴዎስ የኢየሱስን አሳብ ሰፋ አድርጎ ሲያቀርበው እናያለን። “ኢየሱስ እንዲህ አለ፤ እንዲሁም ሚስቱን የሚፈታ ሁሉ የተፈታችበትን ምክንያት የሚገልጽ ጽሁፍ ይሰጣት ተብሎአል። እኔ ግን እንዲህ እላችኋለሁ፤ በዘመኑ ምክንያት ካልሆነ በቀር ሚስቱን የሚፈታ ሁሉ እንድታመንዝር ምክንያት ይሆንባታል። የተፈታች ውንም የሚያገባ ሁሉ አመንዝራ ይሆናል” ይላል አለ (ማቴ. 5፥31-32)። አሥርቱ ትዕዛዛት ላይ የምናየው አርዕሳት ዜና ብቻ ስለሆነ ሰው ስለ ግብረ ሥጋ ግንኙነት ግልጽ የሆነ የበለጠ መረዳት እንዲኖረው ሰፋ አድርጎ አቅርቦታል። ዘመኑ ወይም ማመንዝር ከቶ የሆነው የሩካቤ ሥጋ ግንኙነት መጥፎ በመሆኑ ሳይሆን እግዚአብሔር ራሱ የደነገገውን የጋብቻን መሠረት የሚያናጋ በመሆኑ ነው። የግብረ ሥጋ ግንኙነት በምንም ዓይነት ምክንያት መፍረስ የሌለበትን ጋብቻ በወንድና በሴት መካከል የተመሠረተውን እንድንት የሚያጸና ነው። ከዚህ ውጭ የሚደረግ የሩካቤ ሥጋ ግንኙነት ግን በእግዚአብሔር ዘንድ አጸያፊ ነው። ዛሬ የአማኞች የቅድስና ሕይወት የሞራል አቋም ምን ይመስል ይሆን?

በሰለጠነው ዓለም የምንኖር ሰዎች በተለያዩ የዜና ማሰራጨዎች ታዋቂነት ያላቸው እንዳንድ ሰዎች መጥፎ ድርጊት እንደፈጸሙ በየቀኑ መስማትን ስለተለማምድነው ምንም አይመስለንም። ዓለማውያን ብቻ ሳይሆኑ የታወቁ መንፈሳዊ ድርጅቶችንና አብያተ ክርስቲያናትን የሚመሩ ታላላቅ ሰዎች የሞራል ድካማቸውን ለንሰማ የሚሰማን ስሜት የምንጠይቀው ጥያቄ አለ። “በኃጢአት ወደቁ” በተባሉት ላይ ከመፍረድ ይልቅ “ጠንቃቃ”

በቅድስና ሕይወቱን የሚመራ ሰው ነው" የተባለለት ይህን የመሰለ ኃጢአት ከፈጸመ እንግዲያውስ ማን በክርስትና ሕይወት ውስጥ ጸንቶ መቆም ይችላል?" ብለን መጠየቃችን እይቀርም።

የዘመኑ ፈተና ማንንም አይመርጥም። ያገባገጠ ያላገባጠ ወጣት ሽማግሌ፣ የቆየ ክርስቲያን፣ እዲስ ክርስቲያን እይልም። ታላላቅ መንፈሳዊ መሪዎች በሥጋ ፈተና ሲወድቁ እያየን ከእኛ መካከል "እኔ በዚህ ፈተና አልበናከልም ወይም አልወድቅም" ብሎ መናገር የሚችል ሰው ይኖራል ብለን አናምንም። ለዚህ ነው ጳውሎስ ለቆሮንቶስ አማኞች "ቆሚአለሁ የሚል እንዳይወድቅ ይጠንቀቅ" በማለት የመከራቸው (1 ቆሮ. 10+12)። ከጋብቻ ውጪ የግብረ ሥጋ ግንኙነት የሚፈጽሙ ሰዎች ቁጥር ከጊዜ ወደ ጊዜ እየጨመረ ነው። እሜሪካ ውስጥ በአንድ ሳምንት ውስጥ 35 ሚሊዮን አሜሪካኖች ከጋብቻቸው ውጪ በየመሥሪያ ቤታቸው የግብረ ሥጋ ግንኙነት እንደሚፈጽሙ ታውቋል። ከዚህ በፊት ኢትዮጵያውያን ክርስቲያኖች በዚህ እቅጣጫ ድካም ያለባቸው መሆኑም አይታየንም ነበር። አዕምሯችን መቀበል ያቅተው እንጂ በኢትዮጵያውያን ክርስቲያኖች መካከልም ዘመኑ በአሁኑ ጊዜ ከምንጊዜውም የበለጠ እየበዛ መጥቷል። ዘመኑ የድብቅ ኃጢአት ስለሆነ በአደባባይ በግልጽ አይታይ እንጂ የዘመኑ ድካም በኢትዮጵያውያን መካከል የለም ማለት አይደለም።

ዘመኑ በሰዎች ልጆች ላይ ውርደትን በሽታን፣ ሞትን ያመጣል። ለሰዎች ጥቂትና ጊዜያዊ ደስታ ይሰጥና ያላቸውን መልካም ነገር እውድ ሞት ሰባብሮ ለወደፊት የሚሆናቸው ምንም ነገር ላይተውላቸው ባይ እጃቸውን ያስቀራቸዋል። ጀርመናዊው የሥነ መለኮት ሊቅ የነበረው ዲትሪክ ባንሆፈር ስለ ፍትወት ሲጽፍ፡

"...በሁላችንም ሕይወት ውስጥ የተኛ የሚመስል ኃይለኛ የሆነ ለፍትወት ፈተና የመሸነፍ ዝንባሌ አለን። ማንም ተቆጣጥሮ ሊያቆመው ወይም ሊገታው በማይችል ኃይል ሥጋን ጨምድዶ ይይዛል። ፍጹም የማይታይ ይሁን እንጂ ሲቀሰቀስ እንደሚዝግግ እሳት በኃይል ይነሳል" አለ።

በጦርነት ምክንያት ካለቁት ሰዎች ቁጥር ይበልጥ በሥጋ ፍትወት ምክንያት ያለቁት ሰዎች ይበልጣሉ። የመሬት መንቀጥቀጥና ጎርፍ፣ እንደዚሁም ኃይለኛ ንፋስ ካፈረላቸው ቤቶች ይልቅ በሥጋ ፍትወት ምክን

ያት የፈረሱት ቤቶች እንደሚበልጡ ምሁራን ይናገራሉ። እግዚአብሔር "አታመንዝር" የሚለውን ሰባተኛውን ትዕዛዝ ለሰው የሰጠው ይህን ዓይነት ጥፋት በሕይወቱ እንዳይደርስበት ስለፈለገ ነው። እኔና እናንተ የሥጋ ፈተና ፈጽሞ እንዳይደርስብን የምናደርግበት አቅምም ሆነ ችሎታ የለንም። ሰይጣን በፈለገበት ጊዜና ቦታ ስፈለገው መንገድ ሲፈትነን ይችላል። እኛ የፈተናውን ዓይነትና ሁኔታ መምረጥ አንችልም። ሰይጣን ኃይለኛ ነው። እኛን ለመጣል በተለያዩ አቅጣጫ ያለማቋረጥ ይጥራል። ይሁን እንጂ ለሥጋ ፈተና "እምቢ!" ለማለት የሚያስችለን በውስጣችን ከእግዚአብሔር የተቀበልነው ልዩ ኃይል ስላለን እንጠቀምበት።